

การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษามูล

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
พ.ศ. 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

การค้นคว้าอิสระ

เรื่อง

การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสตุล

พัชรพรรณ ชูชื่น

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

พ.ศ. 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

INDEPENDENT STUDY

INTERNAL SUPERVISION IN SCHOOLS ACCORDING TO THE OPINIONS
OF TEACHERS UNDER THE SATUN PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE

PATCHARAPHAN CHUCHEAN

INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION PROGRAM IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

2021

COPYRIGHT OF SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

ใบรับรองการค้นคว้าอิสระ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ชื่อการค้นคว้าอิสระ การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสัตตูล
INTERNAL SUPERVISION IN SCHOOLS ACCORDING TO THE OPINIONS OF
TEACHERS UNDER THE SATUN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE
ผู้วิจัย นางพัชรพรรณ ชูชื่น

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระได้พิจารณาเห็นชอบโดย

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ
(ดร.พรรณี ผดู่เกตุ)

..... ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกกร ศิริสุข)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จรัส อติวิทยามรณ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา รับรองการค้นคว้าอิสระแล้ว

..... รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นาถนเรศ อาคาสสุวรรณ) อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อการค้นคว้าอิสระ	การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกล		
ผู้วิจัย	นางพัชรพรรณ ชูชื่น	ปีการศึกษา	2564
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.พรรณี ผุดเกตุ		

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกล 2) เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกล จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นครู จำนวน 331 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นและการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) และมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัย พบว่า 1) การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การนิเทศ, การนิเทศภายในสถานศึกษา

Independent Study Title	Internal Supervision in Schools According to the Opinions of Teachers under the Satun Primary Educational Service Area Office
Researcher	Mrs. Patcharaphan Chuchean Academic Year: 2021
Degree	Master of Education Program in Educational Administration
Advisor	Dr. Pannee Phudket

Abstract

The objectives of this Independent study were aimed to: 1) Study the opinions of teachers' level towards internal supervision within schools under the Satun Primary Educational Service Area Office, and 2) Compare the opinions of teachers towards internal supervision within schools under the Satun Primary Educational Service Area Office; classified by education level, work experience, and school size. The sample consisted of 331 teachers using stratified random sampling and simple random sampling. The research tool was a checklist questionnaire and 5-level rating scale. of which the reliability was 0.95. The statistics used in the data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance, and double testing with Scheffe's Method.

The results of the study were found that: 1) Internal supervision in the schools according to the opinions of teachers; both overall and each aspect, were at a high level. 2) Internal supervision in the schools according to the opinions of teachers with different educational levels, there were no different opinions. However, teachers with different work experience had different opinions with statistically significant at the .05 level. In additions, teachers in schools of different sizes had different opinions with statistically significant at the .05 level.

Keywords: Supervision, Internal Supervision in School

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ ด้วยความอนุเคราะห์ อย่างดียิ่งจาก ดร.พรรณิ ผดุงเดช อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระหลัก ที่กรุณาแนะนำ ให้คำปรึกษา ถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการและ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบ ขอบพระคุณอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรุตพิพงค์ ภูวัชรวรานนท์ คณบดีคณะครุศาสตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกกร ศิริสุข ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา และรองศาสตราจารย์ ดร.จรัส อติวิทยากรณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้ คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ แนวคิด และตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาซึ่งทำให้ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรอง จิตติพรณิข ดร.จกมล บัวแก้ว นางจิรัชฎา ลิมานิ นางฮาบีชะ หลงสลา และนายสมศักดิ์ อาหลี ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่กรุณาสละเวลา ช่วยตรวจสอบเครื่องมือวิจัยแก้ไขข้อบกพร่อง และให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงคุณภาพงานเครื่องมือ ในการทำวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓ ผู้บริหาร สถานศึกษา คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนเจ้าหน้าที่ธุรการ ที่อำนวยความสะดวกเป็น อย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลและขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่เห็นความสำคัญของงานวิจัย ฉบับนี้ และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา เจ้าหน้าที่ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กัลยาณมิตรทุกท่าน ซึ่งผู้วิจัย ไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้ทั้งหมด ที่คอยช่วยเหลือ สนับสนุนและให้กำลังใจตลอดมา ผู้วิจัยจึง ขอขอบคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูทดแทนเวทิตา แต่ บิดา มารดา บุรพจารย์ ที่ให้ความรัก ความห่วงใย ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

พัชรพรรณ ชูชื่น

ธันวาคม 2564

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(2)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(6)
สารบัญภาพ	(8)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดการบริหารการศึกษาและการบริหารสถานศึกษา	11
แนวความคิดเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา	16
การนิเทศภายในสถานศึกษา	28
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล	52
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	54
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	61
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	61
แผนการวิจัย	62
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	63
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	64
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	65
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	66

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	68
สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	68
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
 บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	 83
สรุปผลการวิจัย	83
อภิปรายผลการวิจัย	85
ข้อเสนอแนะ	91
 บรรณานุกรม	 93
ภาคผนวก	105
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	106
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	108
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	119
ภาคผนวก ง การหาคุณภาพเครื่องมือ	127
ภาคผนวก จ หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	135
ประวัติผู้วิจัย	137

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่างของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวนตามขนาดสถานศึกษาตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาชั้นพื้นฐาน	62
2 แผนการวิจัย	63
3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดสถานศึกษา ..	70
4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน	71
5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร	71
6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านการจัดการเรียนการสอน	73
7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 4 ด้านสื่อการเรียนการสอนการกำหนดคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน	74
8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 5 ด้านการวัดผลและประเมินผล	76
9 ค่าผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 6 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน	78
10 ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 7 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe's Method) เกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 80	80
12 ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 81	81
13 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe's Method) เกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 82	82
14 ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 128	128
15 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 134	134

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย	8

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของเด็กไทยให้มีคุณภาพให้มีความสามารถในการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในยุคโลกาภิวัตน์ การพัฒนาประเทศจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของคนในประเทศ การพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นพื้นฐานของการพัฒนาทั้งปวงซึ่งการพัฒนาดังกล่าวสามารถกระทำได้ด้วยการให้การศึกษามีสำคัญ สำหรับหลักการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นไทยให้มีความรัก ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทนมีลักษณะนิสัยและทัศนคติที่พึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมไทยและสังคมโลก ทั้งนี้สอดคล้องตามความในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2562 มาตรา 6 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 10 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และมาตรา 22 ระบุว่า วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553: 3-5) กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นดังกล่าว จึงมีนโยบายในการปฏิรูปการศึกษาที่เด่นชัด โดยมีวิสัยทัศน์ "คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ" จึงต้องมีการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ซึ่งมีกรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างมีระบบ โดยต้องพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา พัฒนาแหล่งเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ (สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ, 2554: 5)

ครูในศตวรรษที่ 21 ต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้เป็นผู้อำนวยความสะดวก เพื่อทักษะของเด็กในศตวรรษที่ 21 ครูไทยจำนวนมากจึงเหมือนถูกปล่อยอยู่อย่างโดดเดี่ยวท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ทั้งนี้แนวทางในการพัฒนาทักษะครูไทยในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยทักษะ 7 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะในการตั้งคำถาม เพื่อช่วยให้ศิษย์กำหนดรู้เป้าหมายและคิดได้ด้วยตนเอง 2) ทักษะที่สอนให้เด็กหาความรู้ได้ด้วยตัวเองและด้วยการลงมือปฏิบัติ 3) ทักษะในการคัดเลือกความรู้ ตามสภาพแวดล้อมจริง 4) ทักษะในการสร้างความรู้ ใช้เกณฑ์การทดสอบและตรวจสอบความถูกต้องอย่างไร เพื่อทำให้ศิษย์เกิดความเข้าใจอย่างชัดแจ้ง 5) ทักษะให้ศิษย์คิดเป็นหรือตกผลึกทางความคิด 6) ทักษะในการประยุกต์ใช้ และ 7) ทักษะในการประเมินผล ซึ่งครูยุคใหม่จำเป็นต้องมีทักษะทั้ง 7 ด้านในการเป็นผู้ให้ความรู้แก่เด็ก แทนที่จะเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เหมือนก่อน (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, 2562: 29)

การที่ครูจะทำหน้าที่ของตนเองให้ได้เต็มศักยภาพเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงในสังคม การศึกษาในปัจจุบัน ครูจำเป็นต้องพัฒนาให้มีความรู้ มีความเข้าใจและมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำได้ การนิเทศเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะพัฒนาครูหรือบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยเฉพาะการนิเทศ งานวิชาการซึ่งประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านกิจกรรมการเรียน การสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล จึงเป็นสิ่งสำคัญทั้งนี้เพื่อพัฒนา ช่วยเหลือให้ครูได้พัฒนาทักษะของตนเองให้มีคุณภาพและตามมาตรฐานที่ต้องการ งานวิชาการซึ่งถือเป็นงานที่สำคัญเปรียบเสมือนเป็นหัวใจของสถานศึกษา และการที่สถานศึกษาจะพัฒนาวิชาการให้มีความสมบูรณ์ได้ก็ต่อเมื่อผู้บริหารให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (กิตติมา ปรีดีดิลก, 2552: 57-58) นอกจากนี้การนิเทศยังเป็นกระบวนการที่จะปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนเทคนิคและวิธีการต่างๆ ที่ผู้นิเทศนำมาใช้ในการนิเทศ โดยให้ครูมีโอกาส ค้นคว้างานที่จะต้องทำด้วยตนเองเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งการนิเทศไม่ใช่เน้นการปรับปรุงเฉพาะการเรียนการสอน แต่ให้ความสำคัญไปถึงนโยบายการศึกษา ความเหมาะสมของหลักสูตรที่ใช้ วัสดุอุปกรณ์การสอน วิธีการสอน การจัดสิ่งแวดล้อมของครูและ ผู้เรียนในขณะที่เรียน ตลอดจนปัญหาด้านต่างๆ ในตัวผู้เรียนด้วย

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการทำหน้าที่ของครูต้องประสบกับปัญหาของการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่หลากหลาย อาทิ ความรู้ความสามารถ ทักษะการสอนที่ยังไม่เพียงพอที่จะถ่ายทอดแก่ ผู้เรียนรวมถึงภาระในหน้าที่ความรับผิดชอบที่มีมากนอกเหนือจากงานสอน และครูรุ่นใหม่ยังต้องมีจิต วิญญาณความเป็นครูที่เพิ่มขึ้นขณะที่ครูรุ่นเก่าบางส่วนไม่สามารถปรับตัวเท่าทันสถานการณ์ การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน การมีข้อจำกัดความมีอิสระในการจัดการเรียนการสอน ทักษะ ด้านเทคโนโลยียังไม่เพียงพอ สอนไม่ตรงกับวุฒิ และไม่สามารถนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอน ให้เกิดประสิทธิภาพได้ดีตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ จากที่กล่าวมานี้ล้วนส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา อย่างมาก (เชษฐา ทองยิ่ง, 2563: 2)

แนวทางที่จะช่วยแก้ไขให้สภาพปัญหาดังกล่าวมีหลายแนวทาง กระบวนการนิเทศภายใน สถานศึกษาเป็นแนวทางหนึ่งที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพสังคม ในปัจจุบัน ความรู้ต่าง ๆ เกิดขึ้นใหม่ตลอดเวลา จึงจำเป็นต้องมีการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็น หน้าที่หลักของผู้บริหาร การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานวิชาการ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการนั้น มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของผู้เรียน มีเป้าหมายเพื่อให้ครูผู้สอน ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเองให้ดียิ่งขึ้น และเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ มีทักษะที่จำเป็น มีคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นพลเมืองดีและสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (จิตติมา วรรณศรี, 2557: 3 ; ทัศนิตา พงษ์พรหม, 2558: 22)

นอกจากนั้นนโยบายประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งมีทั้งการประกันคุณภาพ ภายนอกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นผู้ประเมิน และการประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยศึกษานิเทศก์และผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน เป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการประเมิน โดยมุ่งหวังพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐานสากล นักเรียนได้รับการพัฒนาทุกด้านอย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้นบุคลากรในสถานศึกษาที่มีความสำคัญที่

จะต้องปฏิบัติภารกิจนี้ก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทราบถึงภารกิจหลักและตระหนักถึงความสำคัญ ในภารกิจของตนที่ต้องปฏิบัติและโดยเฉพาะอย่างยิ่งครู ซึ่งมีบทบาทและหน้าที่ในการพัฒนาการเรียนรู้ โดยจะต้องมีความรู้ความสามารถในด้านการจัดการนิเทศการเรียนการสอนของครู ดังนั้นครูผู้สอน ต้องรู้และเข้าใจกระบวนการ เทคนิควิธี กิจกรรมการนิเทศ รวมทั้งผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ การสอน เพื่อนำมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษา สภาพการเปลี่ยนแปลง ของตัวครูผู้สอน สภาพการเปลี่ยนแปลงของนักเรียน ซึ่งพบว่า การพิจารณาครูแต่ละคนมีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความแตกต่างกัน ดังนั้นผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศจะต้องมี การเคลื่อนไหว การเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอกและภายใน เพื่อความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง จึงอาจกล่าวได้ว่า “ครูที่ประสบผลสำเร็จ คือครูที่มีความคิดเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ”

สภาพการนิเทศสถานศึกษาในปัจจุบัน ศึกษาพิเศษเป็นผู้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษา ช่วยเหลือ แนะนำ ปรับปรุง ส่งเสริมและพัฒนาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากครูผู้สอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในกระบวนการจัดการศึกษา เป็นผู้นำกระบวนการ ต่าง ๆ มาสู่การปฏิบัติการศึกษาจึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะให้ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาจนเป็น ผู้มีความรู้ ความสามารถที่มั่นคงไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน และเพื่อพัฒนาให้ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถตามศักยภาพของตนเอง (พิทยา ผึ้งชลจิตร, 2558: 2) ยังเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมุ่งเน้นเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของครูให้มีคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลถึงผลอันจะเกิดขึ้นกับผู้เรียนโดยต้องเกิดจากความร่วมมือของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (ธีระศักดิ์ เลื่อยไธสง, 2550: 34)

ในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลใต้ ตระหนักถึงความจำเป็น ในการพัฒนา สถานศึกษา ครูและนักเรียน เป็นอย่างยิ่งดังจะเห็นได้จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลใต้กำหนดนโยบาย “เป้าหมายชัด นวัตกรรมดี มี BEST PRACTICE” ในการพัฒนา คุณภาพสถานศึกษา ครูและนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งจุดเน้นการพัฒนาการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 1 สถานศึกษา 1 กิจกรรม (ประถมศึกษา) 1 สถานศึกษา 1 กิจกรรมเด่น, 1 ทักษะอาชีพ (สถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษาและสถานศึกษาพื้นที่เกาะ) 1 กลุ่มสาระ 1 โครงการ, 1 นวัตกรรม นักเรียนอ่านออก เขียนได้ ลายมือสวยยิ่งขึ้น และก้าวสู่อาเซียน MOU คู่พัฒนาไทย-มาเลเซียแล้วนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลใต้ยังได้กำหนดโครงการการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ปีการศึกษา 2563 ซึ่งมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศ พัฒนาผู้นิเทศให้มี ความรู้และเพื่อช่วยเหลือสถานศึกษาให้สามารถปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และ ทักษะการนิเทศแนวใหม่ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสถานศึกษาได้รับ การสนับสนุนช่วยเหลือ พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้มีมาตรฐานการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลใต้ให้ความสำคัญกับการนิเทศดังที่กล่าวข้างต้น ดังจะเห็นได้จากรายงานการสังเคราะห์การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาปีการศึกษา 2562 และได้ทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการจัดการศึกษา และจัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลใต้,

2562: 13) จากการสัมภาษณ์ นางจิรัชฎา ลิมานิ ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร (ณ วันที่ 23 พฤศจิกายน 2563) ได้กล่าวถึง สภาพปัจจุบันด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่าการนำหลักสูตรไปใช้และการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษายังต้องพัฒนาและปรับปรุง รวมถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอนสู่การจัดการเรียนการสอนที่ยังไม่ได้ประสิทธิภาพตามมาตรฐาน ไม่ตรงความต้องการของผู้เรียน การวัดผลประเมินผลที่ต้องพัฒนาเพื่อให้คุณภาพการจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ซึ่งการแก้ปัญหาดังกล่าวการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการจัดการศึกษา จำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ จึงเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร, 2562ก)

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ให้ไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้น ผู้วิจัยมองเห็นความสำคัญว่าการนิเทศภายในสถานศึกษาจะส่งเสริม สนับสนุน การให้ความช่วยเหลือครูให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติภารกิจหลักเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างแท้จริง ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศและเป็นแนวทางในการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา อันจะเกิดประโยชน์ สูงสุดต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาตามบริบทที่เหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีสมมติฐานของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาแตกต่างกัน
2. ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาแตกต่างกัน
3. ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลในขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ผู้วิจัยกำหนดขอบเขต ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษาตามบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งได้มาจากการสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยของนักการศึกษาต่างๆ ดังนี้ คู่มือการนิเทศภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล (2562ข), Ben Harris (1975 อ้างถึงใน ตรียา ชาเสน, 2556), กระทรวงศึกษาธิการ (2553), Kimbrough and Nunery (1988: 58 อ้างถึงใน ศิริพร สระทองหน, 2558), พิทยา ผึ้งชลจิตร (2558), สุทธิรัตน์ สุทนต์ (2558) ซึ่งได้สรุปการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน ดังนี้

- 1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร
- 1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน
- 1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งหมด 2,335 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ปีการศึกษา 2563 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางคำนวณสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970: 607-610 อ้างถึงใน นคร เสรีรักษ์ และภรณ์ ธีราษฎ์วิเศษ, 2555: 52-53) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 331 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา โดยเปรียบเทียบบัญญัติไตรยางศ์ตามสัดส่วนของขนาด

สถานศึกษา ครูในแต่ละสถานศึกษาโดยการสุ่มอย่างง่ายแบบไม่ใส่คืน (Sample Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลาก

3. ขอบเขตตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพทั่วไปของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสตูล ดังนี้

3.1.1 ระดับการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี
- 2) สูงกว่าปริญญาตรี

3.1.2 ประสบการณ์ทำงาน

- 1) น้อยกว่า 5 ปี
- 2) 5 – 10 ปี
- 3) มากกว่า 10 ปี

3.1.3 ขนาดสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550)

- 1) ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 1 - 120 คน)
- 2) ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121 - 600 คน)
- 3) ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 601 - 1,500 คน)
- 4) ขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียน 1,501 คนขึ้นไป)

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา มี 4 ด้าน ดังนี้

3.2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

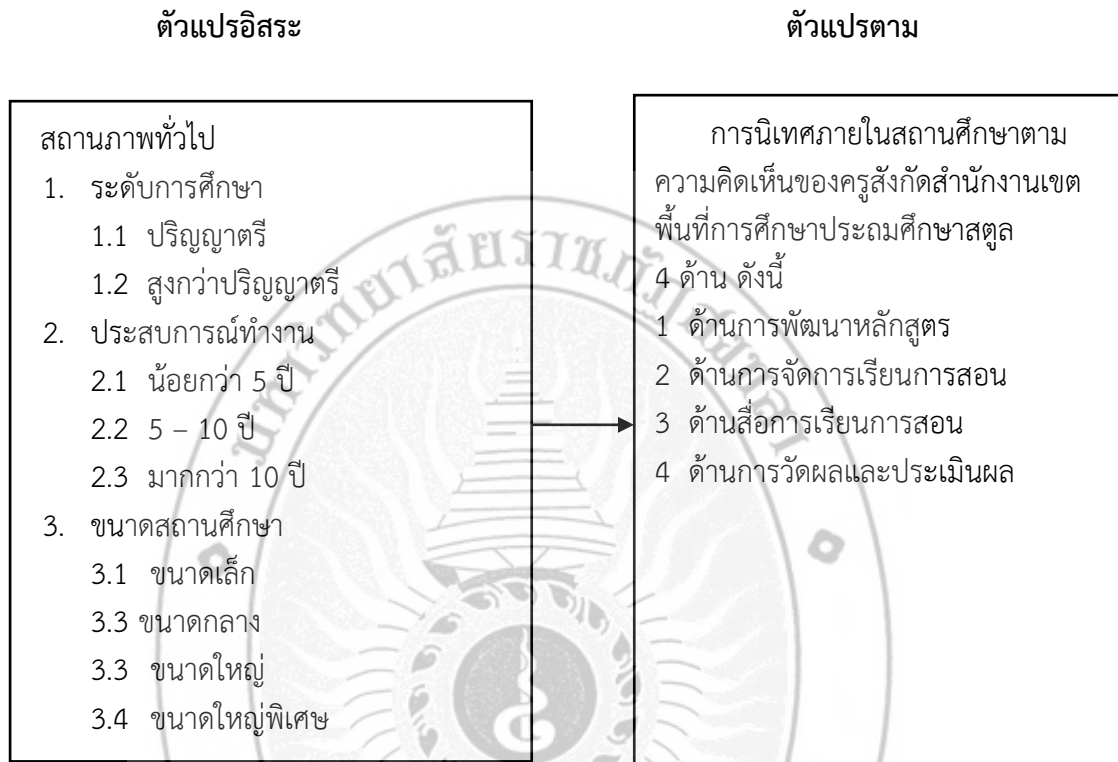
3.2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน

3.2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน

3.2.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้นำเสนอเป็นองค์ประกอบของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ดังแผนภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ชัดเจนในการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

1. การนิเทศการศึกษา หมายถึง การให้คำแนะนำช่วยเหลือ ชี้แนะ โดยความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อที่จะพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อให้ได้มาซึ่งประสิทธิผลในการเรียนของนักเรียน

2. การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกัน ระหว่างผู้บริหาร ผู้ทำการนิเทศ และผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน ร่วมแสวงหาแนวทางในการ แก้ปัญหา เพื่อให้มีการพัฒนาเจตคติและคุณภาพของบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน อันจะส่งผลถึงคุณภาพของงาน ขวัญกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน และประสิทธิภาพของผู้เรียน

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีหลักสูตรการศึกษาของสถานศึกษาและการวิเคราะห์หลักสูตรให้ชัดเจนการวางแผนการและการนำหลักสูตรไปใช้ในการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรและการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนโดยใช้กระบวนการสร้างและทดสอบคุณภาพของหลักสูตร ตรงกับบริบทของท้องถิ่นและสถานศึกษา สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนามาตรฐานการศึกษา

2.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาและบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ส่งเสริมและสนับสนุนทางวิชาการของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูรู้จักคิดสร้างสรรค์สื่อหรือวิธีการใหม่ ๆ ที่จะนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูแสวงหาแหล่งวิทยาการที่เป็นสื่อการสอนในชุมชนหรือในท้องถิ่น จัดให้มีการติดตามและประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาในการกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอน กำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น มีการให้ความรู้ อบรม มีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง แล้วนำผลการนิเทศมาปรับปรุงการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง โดยการเข้ารับการอบรมการประชุมสัมมนาทางวิชาการ หรือวิธีการอื่น ๆ แนะนำช่วยเหลือให้ความรู้และให้การสนับสนุนสื่อวัสดุการเรียนการสอน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และมีคุณภาพต่อการเรียนรู้

2.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาได้สนับสนุนการจัดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามหลักสูตร และระเบียบที่กำหนดไว้ การจัดหาและสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงการเรียนการสอนและส่งเสริมการนำเทคโนโลยีพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไป

3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2563

4. ครู หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2563

5. ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2563 แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

5.1 ปริญญาตรี

5.2 สูงกว่าปริญญาตรี

6. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาที่ทำหน้าที่ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงานจนถึงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

6.1 น้อยกว่า 5 ปี หมายถึง ระยะเวลาทำงานตำแหน่งครูนับตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งถึงวันที่ตอบแบบสอบถามตั้งแต่ 1 วัน ถึง 4 ปี 11 เดือน 29 วัน

6.2 5 – 10 ปี หมายถึง ระยะเวลาทำงานตำแหน่งครูนับตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งถึงวันที่ตอบแบบสอบถามตั้งแต่ 5 ปี ถึง 10 ปี บริบูรณ์

6.3 มากกว่า 10 ปี หมายถึง ระยะเวลาทำงานตำแหน่งครูนับตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ถึงวันที่ตอบแบบสอบถามตั้งแต่ 10 ปี 1 วัน ขึ้นไป

7. ขนาดสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดลักษณะของสถานศึกษา โดยใช้จำนวนนักเรียนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนนักเรียนเป็นเกณฑ์ แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550)

7.1 ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน)

7.2 ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 - 600 คน)

7.3 ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 601 – 1,500 คน)

7.4 ขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,501 คน ขึ้นไป)

8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่อยู่ในจังหวัดสตูล มีสถานศึกษาในสังกัดในจังหวัดสตูล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้วิจัยคาดว่าจะการวิจัยในครั้งนี้จะมีคุณค่าและมีประโยชน์ ดังนี้

1. ทำให้ทราบระดับความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล เพื่อให้ผู้บริหารและครูได้นำแนวทางการพัฒนาและส่งเสริม ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. สามารถนำผลจากการศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดการบริหารการศึกษาและการบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายการบริหารการศึกษา
 - 1.2 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.3 การบริหารงานวิชาการ
2. แนวความคิดเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา
 - 2.1 ความหมายของการนิเทศการศึกษา
 - 2.2 จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา
 - 2.3 ความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา
 - 2.4 หลักการนิเทศการศึกษา
 - 2.5 เทคนิคการนิเทศการศึกษา
3. การนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 3.1 ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 3.2 ความมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 3.3 ความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 3.4 กระบวนการหรือขั้นตอนการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 3.5 บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 3.6 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศ
 - 3.7 ขอบข่ายการนิเทศภายในสถานศึกษา
4. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดการบริหารการศึกษาและการบริหารสถานศึกษา

1. ความหมายของการบริหารการศึกษา

การบริหารเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญยิ่งของประเทศไทย หากนักบริหารมีความสามารถที่จะบริหารให้องค์กรมีคุณภาพและเกิดประสิทธิผลได้ ย่อมส่งผลถึงความเจริญก้าวหน้าของประเทศไทยด้วย โดยแนวความคิดของ อีระ รุญเจริญ (2550: 12) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการของสังคมที่เกิดขึ้นกับกลุ่มคนกลุ่มหนึ่ง เพื่อเข้ามาร่วมกันทำกิจกรรมอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างให้บรรลุถึงจุดหมายตามที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับประภาพรรณ รักเลี้ยง (2556: 25) ที่กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใด หรือหลายอย่างที่บุคคลร่วมกันกำหนด โดยใช้กระบวนการอย่างมีระเบียบ และใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า โดยหน้าที่หลักของผู้บริหาร ก็คือ การประสานงานให้บุคคลต่าง ๆ ปฏิบัติไปด้วยดี และบำรุงรักษาหน่วยงานให้ดำรงอยู่อย่างมั่นคง และมีความเจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป และยังสอดคล้องกับวีระยุทธ ชวตฤณ (2552: 33) ที่กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การร่วมมือกันปฏิบัติงานของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์เดียวกัน และมีรูปแบบการบริหารที่สำคัญ 4 ประการ คือ

- 1) การบริหารเป็นกิจกรรมของกลุ่มบุคคล ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป
- 2) การบริหารเป็นการที่กลุ่มบุคคลร่วมมือกันสร้างกิจกรรม
- 3) การบริหารเป็นการสร้างกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน
- 4) การบริหารเป็นการสร้างกิจกรรมโดยใช้กระบวนการและทรัพยากรที่เหมาะสม

ส่วน วิโรจน์ สารรัตนะ (2548: 12 อ้างถึงใน อำนวย พลรักษา, 2556: 9) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การโดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญ เช่น การวางแผน การจัดองค์การ การนำและการควบคุม ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับแนวคิดของ ธงชัย สันติวงษ์ (2550: 78) ที่กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ และการควบคุมกำลังพยายามของสมาชิกองค์การ และการใช้ทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายขององค์การที่กำหนดไว้

นอกจากนี้ ศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์ (2557: 30-31) ได้สรุปเช่นเดียวกับนักวิจัยท่านอื่น ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ใช้ศาสตร์และศิลป์ ร่วมมือกันดำเนินการตามภารกิจต่าง ๆ เพื่อให้ภารกิจนั้นบรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างที่บุคคลร่วมกันกำหนดและพัฒนาการทำงานของบุคคลในองค์กร เพื่อให้เกิดบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมุ่งเน้นให้หน่วยงานหรือองค์กรนั้น ทำงานร่วมกันอย่างเต็มความสามารถ มีระบบ และนำมาซึ่งผลความสำเร็จ ล่วงในการปฏิบัติงาน การยอมรับจากบุคคลภายในและนอกองค์กร สร้างความสำเร็จให้กับองค์กร โดยอาศัยกระบวนการที่เป็นระบบและใช้ทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

จากแนวความคิดของนักวิชาการที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินกิจกรรมโดยอาศัยความร่วมมือของกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีกระบวนการดำเนินงาน

ที่ต้องใช้ทักษะการวางแผน การจัดการ การสั่งการและการควบคุม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการ ภาระงาน และกิจกรรมทางการศึกษาของผู้บริหารที่จะนำสถานศึกษาก้าวไปสู่ความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ โดยผู้บริหารจะต้องใช้ขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีนักวิจัยหลายท่านให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้หลากหลาย ดังนี้

มนทิพย์ ทรงกิตติพิศาล (2552: 33) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดการส่งเสริม ช่วยเหลือกันของผู้เกี่ยวข้อง ที่จะผลักดันให้แผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ ส่วนแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553: 8) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง ภารกิจที่ผู้บริหารจะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานอย่างมีระบบ นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ รัชดา ธรรมเจริญ (2554: 37) ที่สรุปไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการวางแผน การจัดการและการควบคุมงานทุกอย่างภายในสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย ภารกิจ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พัฒนาศักยภาพนักเรียนให้มีคุณภาพทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ และความเป็นคนดีออกสู่สังคมอย่างมีคุณภาพ

ในขณะที่ ศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์ (2557: 13) ได้กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการที่ใช้ศาสตร์และศิลป์ของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้ร่วมกันปฏิบัติ เพื่อเป็นการพัฒนากระบวนการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ ตามเป้าหมายที่สถานศึกษาตั้งไว้ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารทั่วไป เพื่อพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษา และผลผลิตของสถานศึกษา คือ นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาออกไปมีคุณภาพตามมาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับของสังคม

อีกนัยหนึ่ง ทรงพล เจริญคำ (2559: 3) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารนำทรัพยากร คน (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Materials) และการบริหารจัดการ (Management) มาใช้บนพื้นฐานความเชื่อ วัฒนธรรมองค์กร โดยใช้ภาวะผู้นำ เทคนิคการบริหาร ทั้งศาสตร์และศิลป์มาประยุกต์ใช้ให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากแนวความคิดของนักวิชาการที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานตามภารกิจหน้าที่ และความรับผิดชอบของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยนำทรัพยากร คน (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Materials) และการบริหารจัดการ (Management) มาใช้เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายและครอบคลุมขอบข่ายงานทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

3. การบริหารงานวิชาการ

3.1 ความหมายการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้หลายทัศนะ ดังนี้

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2551: 29) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินการเรียนการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

สันติ บุญภิรมย์ (2553: 22) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่นเปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ไหลหล่อเลี้ยงหัวใจ การบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่สามารถทำให้งานวิชาการเกิดพลวัต (Academic Affairs Dynamic) อยู่ตลอดเวลา ส่งผลต่อประสิทธิภาพประสิทธิผล และคุณภาพของการศึกษาอย่างต่อเนื่องและตลอดไป

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553: 2) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

จรุณี แก้วเฮียน (2555: 4) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง งานที่เป็นหัวใจของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยงานย่อยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร วิชาที่สอนสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษา และงานอื่น ๆ ที่ส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการให้บรรลุผลสำเร็จ

จิตติมา วรณศรี (2557: 4) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วยงานต่าง ๆ ได้แก่ งานพัฒนาหลักสูตร การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลและการประเมินผล การใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

วีรศักดิ์ วงศ์อินทร์ (2557: 21) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมการดำเนินงานทุกอย่าง ที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน การจัดบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การส่งเสริมงานด้านวิชาการ ตลอดจนการประเมินผลการสอนให้ดีขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

อัจฉรา จงดี (2560: 21) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การพัฒนากระบวนการเรียนรู้จัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีคุณภาพการจัดหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้สามารถตรวจสอบคุณภาพการศึกษาได้ มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมที่บุคลากรภายในสถานศึกษาร่วมกันจัดขึ้นเพื่อปรับปรุงพัฒนาความรู้ ทักษะ การเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร วิชาสอน สื่อการเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยี การวัดผลและประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษา และงานอื่น ๆ ที่บุคลากรภายในสถานศึกษาต้องดำเนินการ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน และเป็นการจัดการศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

นักวิชาการได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

สันติ บุญภิรมย์ (2553: 22) กล่าวว่า ความสำคัญการบริหารงานวิชาการ หมายถึง เป็นงานหลักของสถานศึกษา และส่วนงานอื่น ๆ เป็นงานที่มาสนับสนุนงานวิชาการให้มีคุณภาพ ดังนั้นงานวิชาการจึงมิใช่เพียงแต่ให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ ทำเลขเก่งเท่านั้น แต่ความหมายรวมถึงการดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553: 1-2) กล่าวว่า ความสำคัญการบริหารงานวิชาการ หมายถึง เป็นงานรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษา โดยแยกประเภทเป็น 7 ประเภท พบว่า การบริหารงานวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 40 งานบริหารงานบุคลากรได้แก่ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่คิดเป็นร้อยละ 20 งานบริหารกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 20 งานบริหารงานงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 5 งานบริหารอาคารสถานที่ คิดเป็นร้อยละ 5 งานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน คิดเป็นร้อยละ 5 และงานบริหารงานทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 5

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2556: 36) กล่าวว่า ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการ หมายถึง งานหลักของสถานศึกษาที่บอกถึงมาตรฐาน และคุณภาพการศึกษา ซึ่งบ่งบอกถึงประสิทธิภาพการจัดการศึกษาแก่ผู้เรียน ทั้งทางเชิงคุณภาพและปริมาณ ทั้งเป็นงานที่เกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษาโดยตรง

เมธินี สะไร (2560: 12) กล่าวว่า ความสำคัญการบริหารงานวิชาการ หมายถึง เป็นการบริหารจัดการที่สำคัญเกี่ยวกับกิจกรรม กระบวนการที่ถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้งานวิชาการดำเนินได้อย่างราบรื่น เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพตามความมุ่งหมายทางการจัดการศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญต่อการพัฒนา เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนให้มีศักยภาพ ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เป็นตัวกำหนดปริมาณงานของสถานศึกษา และการจัดการทรัพยากรให้แก่สถานศึกษา ให้ผู้เรียนดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

3.3 ขอบข่ายของงานบริหารงานวิชาการ

นักวิชาการได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

จันทร์ณี สงวนนาม (2551: 150) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3) การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน

- 4) การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 5) การพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 6) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 8) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

ยุคต้นที่ หวานฉ่ำ (2555: 19) กล่าวว่า ขอบข่ายของงานวิชาการ หมายถึง ภารกิจเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรสถานศึกษาให้สนองตอบความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น โดยมีการส่วนร่วมในการวางแผนให้คำปรึกษามีการส่งเสริมสนับสนุน และเสนอแนวทางให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และกระบวนการนิเทศภายใน มีเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา และมีการส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553: 41) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

- 1) การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 4) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 6) การวัดผลประเมินผลและการดำเนินเทียบโอนผลการเรียน
- 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 8) การพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 9) การนิเทศการศึกษา
- 10) การแนะแนว
- 11) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ
- 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธ องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

- 15) การจัดทำระเบียบ และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- 16) การคัดเลือกหนังสือเรียนแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาและการนิเทศการศึกษา

สรุปได้ว่า ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ เป็นการพัฒนาหลักสูตร สาระหลักสูตรท้องถิ่น การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียนในแต่ละวิชา การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การแนะแนวการศึกษา

การนิเทศการศึกษา การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการให้แก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ๆ และส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลในครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ ที่จัดการศึกษา และการมีส่วนร่วมในการวางแผนให้คำปรึกษามีการส่งเสริมสนับสนุน และเสนอแนวทางให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวความคิดเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษามีเป้าหมายหลักคือพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาที่สำคัญคือ คุณภาพของนักเรียนหรือประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษา ความหมายของการนิเทศการศึกษา จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา ความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา หลักการนิเทศการศึกษา และเทคนิคการนิเทศการศึกษา ดังนี้

1. ความหมายของการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษามีนักการศึกษาทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ให้ความหมายของการนิเทศตามแนวความคิดต่างๆ ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553: 15) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึงกระบวนการบริหารจัดการศึกษาเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา

สุทธนู ศรีไสย์ (2555: 3) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง ความช่วยเหลือโดยตรงแก่ครูหรือผู้สอน เพื่อให้เป็นครูที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการพัฒนาสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทางกายภาพที่จะช่วยให้ครูได้รับความรู้ ความเข้าใจในสิ่งนั้นมากขึ้น ซึ่งผลดังกล่าวจะทำให้นักเรียนที่เป็นเป้าหมายหลักของการเรียนการสอนได้รับผลประโยชน์อันยิ่งใหญ่จากการสอนของครู รวมทั้งการบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่ตั้งไว้

วัชรรา เล่าเรียนดี (2556: 3) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้ให้การนิเทศหรือผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อที่จะพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อให้ได้มาซึ่งประสิทธิผลในการเรียนของนักเรียน

จิตติมา วรรณศรี (2557: 107) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศกับครูเพื่อดูแลช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่ครูในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา และส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพแก่ครู

เนรัญชญาดา หอมทิพย์ (2557: 15) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาครู เพื่อให้ครูปรับปรุง และพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การนิเทศการศึกษาจึงเป็นกระบวนการชี้แนะ แนะนำ ช่วยเหลือครูให้สามารถจัด

กิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการนิเทศนั้นตั้งอยู่บนหลักการของประชาธิปไตย ได้แก่ การเคารพซึ่งกันระหว่างผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ การนิเทศการศึกษาจัดขึ้นเพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นจะประสบผลสำเร็จได้ผลดีเพียงไรก็ย่อมขึ้นอยู่กับทักษะและความสามารถของศึกษานิเทศก์ ผู้ทำงานร่วมกับครู ตลอดจนเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ที่ศึกษานิเทศก์นำมาใช้ในการนิเทศการศึกษา โดยให้ครูมีโอกาสค้นคว้างานที่จะต้องทำด้วยตนเอง ปัจจุบันเป็นยุคข้อมูลข่าวสารหรือ ยุคโลกาภิวัตน์ สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การนิเทศการศึกษามีความสำคัญ และจำเป็นต่อการเรียนการสอนโดยผู้นิเทศเป็นผู้ที่ให้ความช่วยเหลือครูให้เป็นผู้ที่มีการเปลี่ยนแปลงต่อสังคม

คนธวรรณ เกษงาม (2558: 36) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ การให้ความช่วยเหลือครู หรือบุคลากรทางการสอน เพื่อเป็นการพัฒนาการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนของนักเรียนให้มีผลการเรียนที่พัฒนาขึ้น เป็นคนเก่ง คนดี และเป็นคนที่มีความสุขในความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ การพัฒนาการสอนของครูเป็นเรื่องของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทุกคนในหน่วยงานการศึกษาที่จะต้องร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาการสอนให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นอยู่ตลอดเวลาไม่มีวันหยุดพัก เนื่องจากสังคมโลกของเรามีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และตลอดเวลาครูจะต้องทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า

ปนัดดา ศิริพัฒนกุล (2558: 9) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงานร่วมกันระหว่างครู และบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของครูอันเป็นเป้าหมายสูงสุดในด้านการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2559: 207) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการจัดกิจกรรม อันนำไปสู่จุดหมายปลายทางที่พึงประสงค์ และเป็นการแสดงถึงกิจกรรมการนิเทศที่เป็นไปในทางการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ ปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อให้ได้มาตรฐานที่กำหนดในการประกันคุณภาพ

สกวรัตน์ ไกรมาก (2561: 11) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาผู้เรียน โดยความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครู ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวิธีการปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยความร่วมมือของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศตามแนวทางของประชาธิปไตยที่เน้นการให้ความช่วยเหลือแนะนำ และการเคารพซึ่งกันและกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนและยกระดับคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562: 6) ได้ให้ความหมายการนิเทศการศึกษาว่า หมายถึง การให้คำแนะนำช่วยเหลือ ชี้แนะ เพื่อแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูให้มีประสิทธิภาพ ที่ส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานของหลักสูตร

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การให้คำแนะนำช่วยเหลือ ชี้แนะ โดยความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ

เพื่อที่จะพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อให้ได้มาซึ่งประสิทธิผลในการเรียนของนักเรียน

2. จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษาเป็นการดำเนินการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมครูให้มีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาและความงอกงามในวิชาชีพในระยะยาว ซึ่งจะส่งผลสูงสุดต่อคุณภาพการเรียนการสอน โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ ดังที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้

สิทธิพล พรหมมินทร์ (2553: 17) กล่าวว่า การนิเทศศึกษามีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ การพัฒนาให้เกิดความงอกงามในวิชาชีพ มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน ประสานความเข้าใจของ บุคลากรในสถานศึกษา สร้างสัมพันธ์ที่ดีเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาสถานศึกษา ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

สันติ บุญภิรมย์ (2553: 205) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ ดังนี้

1) เพื่อให้ครูได้พัฒนางานการสอนของตนเอง เนื่องจากครูเป็นบุคลากรที่สำคัญยิ่งในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะงานด้านวิชาการซึ่งเป็นงานหลัก ครูจึงปรับเปลี่ยนวิธีการสอนตลอดจนเลือกใช้กิจกรรมการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหา และความสามารถของผู้เรียนให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เจริญงอกงามตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

2) เพื่อส่งเสริมขวัญคณะครูให้อยู่ในสภาพที่ดีและเข้มแข็ง เนื่องด้วยงานการสอนเป็นงานที่หนักงานหนึ่งในหลายๆงาน เพราะเป็นการมุ่งพัฒนาคนเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวรจากภายในออกมาสู่ภายนอกให้เห็นเป็นประจักษ์ การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้อยู่ในสภาพที่ครบถ้วนสมบูรณ์ จะปรับปรุงงานครูให้ก้าวหน้าตลอดเวลา เนื่องจากทางด้านจิตวิทยานั้น สติปัญญาของบุคคลจะนำเอามาใช้ได้เต็มศักยภาพ ต่อเมื่อบุคคลนั้นมีขวัญและกำลังใจที่มั่นคงสม่ำเสมอ

3) เพื่อช่วยผู้สอนที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งใหม่ เนื่องจากการสอนในสถานศึกษาเป็นประสบการณ์ตรง อาจจะทำให้ผู้สอนที่บรรจุใหม่ไม่เข้าใจงานของสถานศึกษา ทำให้เกิดการปรับตัวได้ยาก ดังนั้นการนิเทศจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้ผู้สอนที่บรรจุใหม่เข้าใจงานของสถานศึกษาได้เร็วขึ้น

4) เพื่อช่วยให้ผู้สอน ได้เข้าใจในวัตถุประสงค์ของการศึกษาอย่างแท้จริง โดยเฉพาะมุ่งเน้นในส่วนที่เป็นหน้าที่ของสถานศึกษา และผู้สอนได้ทำหน้าที่ของตนเองได้อย่างสมบูรณ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาผู้เรียนให้เจริญงอกงามทุกๆด้านอย่างสมดุล

5) เพื่อช่วยเสริมสร้างผู้สอนให้มีคุณลักษณะความเป็นผู้นำทางวิชาการด้วยมุ่งเน้นให้ผู้สอนมีความรู้ดีในวิชาที่ตนทำการสอน พร้อมทั้งเสริมสร้างให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในวิชาการอื่น ๆ มาสนับสนุนวิชาที่ทำการสอนอยู่ ควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้มีคุณธรรม จริยธรรม และความสุขภาพอนามัยไปพร้อมๆ กัน

6) เพื่อช่วยแก้ปัญหาต่างๆแก่ผู้สอน เนื่องจากการปฏิบัติงานของผู้สอนในสถานศึกษา บางครั้งอาจจะพบกับปัญหาทั้งในด้านงานวิชาการ ธุรการ กิจกรรมและอื่น ๆ ในบางครั้งผู้นิเทศ

อาจจะช่วยแก้ปัญหาส่วนตัวของผู้สอนด้วยก็ได้ เพราะถือว่าศึกษานิเทศก์ มีประสบการณ์มาก่อน ย่อมมีแนวทางในการให้ข้อเสนอแนะได้ด้วยเพื่อความเป็นกัลยาณมิตรต่อไป

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553: 20) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาเป็นการมุ่งปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษา ดังนี้

1) เพื่อการพัฒนาวิชาชีพครู การนิเทศการสอนให้ข้อมูลแก่ครูในด้านการสอน เพื่อครูจะได้ใช้เป็นแนวทาง ในการปรับปรุงการสอนของตน ช่วยให้ครูได้พัฒนาความรู้ความสามารถในด้านการสอน

2) เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ส่งเสริมประสิทธิภาพงานวิชาการในสถานศึกษา

3) เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอน

4) เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกัน

ยุพิน ยืนยง (2553: 38) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมาย คือ การช่วยเหลือ แนะนำ และสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนางานในวิชาชีพของตนเอง ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันที่จะส่งผลต่อการพัฒนาการด้านการเรียนรู้ของนักเรียน

อาหามะ ตือเร๊ะ (2555: 28) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ดังนั้น ผู้นิเทศต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนิเทศการศึกษา ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะดำเนินการนิเทศให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ จึงจำเป็นต้องมีหลักในการปฏิบัติเพราะการนิเทศการศึกษาช่วยหาทางให้ครูได้พึ่งตนเอง ไม่ใช่หวังที่จะพึ่งศึกษานิเทศก์หรือคนอื่น อยู่ตลอดเวลาการนิเทศการศึกษาช่วยให้ครูมีความเชื่อมั่นในตนเอง และสามารถวิเคราะห์ปัญหาต่างๆได้ด้วยตนเอง มุ่งทราบความต้องการของครูและวางแผนการนิเทศให้ตรงกับความต้องการนั้น ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาโดยส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญในส่วนของงานวิชาการเป็นหลักเนื่องจากงานวิชาการเปรียบเสมือนหัวใจของสถานศึกษา ทั้งการพัฒนาหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน พัฒนาตัวผู้สอน รวมถึงการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาด้วย

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2557: 40) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายการนิเทศการศึกษา คือทำให้สถานศึกษาเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายที่จะดำเนินไปสู่วัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ภารกิจของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร สถานศึกษา ครู อาจารย์ จำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองมิใช่เน้นแต่เรื่องเทคนิคการสอนและการคิดค้นระเบียบการสอนเท่านั้น ยังต้องมุ่งส่งเสริมความเจริญเติบโตของนักเรียนโดยรอบด้าน ทั้งด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ด้านร่างกาย และด้านสังคมด้วย

อัญชลี โพธิ์ทอง (2557: 68-70) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ 3 ประการ ดังนี้

1) เพื่อพัฒนาคน การนิเทศช่วยในการพัฒนาคน ให้เข้าใจวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการศึกษา พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ครูดำเนินการสอนตามหลักสูตรและบรรลุผลตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และเข้าใจความต้องการของเด็กและปัญหาต่าง ๆ เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจและการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ ครูใช้ความสามารถอย่างเต็มที่และพัฒนาการสอนให้ดียิ่งขึ้น และช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนและช่วยวางแผนการสอนให้เหมาะสม

2) เพื่อพัฒนางานการนิเทศการศึกษาสร้างสรรค์วิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ทำให้ครูสอนได้ตรงตามหลักสูตร และได้ผลตามที่หลักสูตรมุ่งหมาย สามารถพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็น รักษา ส่งเสริม ควบคุมคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับชั้น และส่งเสริมให้ครูมีโอกาสศึกษาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

3) เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ครูสถานศึกษาและประชาคม โดยสร้างสัมพันธ์ที่ีระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง ส่งเสริมให้ครูมีโอกาสร่วมกิจกรรมต่างๆ ของประชาคม ส่งเสริมให้มีสมาคมครูผู้ปกครองขึ้นในสถานศึกษา ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครองในการแก้ปัญหาต่างๆ ทางการศึกษา ส่งเสริมให้ประชาชนสนใจกิจกรรมของสถานศึกษา และทำให้สถานศึกษาเป็นศูนย์ของประชาคม

ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ (2557 : 33-34) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มุ่งพัฒนาครู เพื่อให้ครูพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งมีตัวบ่งชี้คุณภาพผู้เรียนเป็นตัวแสดง ความสำเร็จของการนิเทศการศึกษา ซึ่งเกณฑ์มาตรฐานด้านผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก็จัดได้ว่าเป็นจุดมุ่งหมายหลักของคุณภาพการศึกษา คุณภาพของผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรหรือตามเกณฑ์ประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (สมศ.) คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน ซึ่งผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักการศึกษา ต้องทำการศึกษาและวางแผนพัฒนาทั้งระบบให้สอดคล้องกันและสามารถตอบสนองเกณฑ์การประเมินทุกเกณฑ์ได้ คือสิ่งที่ผู้บริหารทุกคนควรมุ่งหวังให้สถานศึกษาเป็นซึ่งผู้นิเทศควรมีพฤติกรรมในการนิเทศแบบกัลยาณมิตร เพื่อให้ครูมีความไว้วางใจ เชื่อใจ ให้ความร่วมมือและพร้อมที่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน เกิดการพัฒนาทางการสอน รู้จักนำข้อผิดพลาดมาแก้ไข ป้องกันมิให้มีการผิดพลาดซ้ำและไม่เกิดข้อผิดพลาดใหม่ ๆ รวมถึงสามารถคิดค้นวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ๆ ที่เหมาะสมกับเนื้อหา บริบทของผู้เรียนและความสนใจของผู้สอนด้วย

ฉวีวรรณ ไชยพิเศษ (2561: 25) จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ีระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มุ่งสู่การปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนของครูให้เป็นไปตามมาตรฐานของหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลสู่เป้าหมายสุดท้ายคือ ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามและมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนและช่วยวางแผนการสอน สามารถค้นหาวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ๆ ที่เหมาะสมกับเนื้อหา บริบทของผู้เรียนและความสนใจของผู้สอนจะส่งผลสูงสุดต่อคุณภาพการเรียนการสอน

3. ความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เนื่องจากบุคลากรในสถานศึกษาเป็นผู้ที่รู้ปัญหา และแนวทางในการพัฒนาได้ดีที่สุด จึงจำเป็นต้องร่วมกันวางแผน และร่วมกันประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553: 221-224) กล่าวถึงความจำเป็นในการนิเทศการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมของสังคม ความก้าวหน้า

ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนระบบการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนไปตามระบบการศึกษา เช่น หลักสูตร การจัดและดำเนินการสอน ผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาจำเป็นต้องได้รับความรู้เพิ่มเติมและพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถเพื่อรับการเปลี่ยนแปลง และก้าวทันความเปลี่ยนแปลงที่กำลังเป็นอยู่ สิ่งหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาครูอาจารย์ในด้านวิชาการ และช่วยให้งานวิชาการก้าวหน้ามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นก็คือการนิเทศการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาในเรื่องเหล่านี้ จึงจำเป็นต้องมีการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบด้านงานนิเทศภายในสถานศึกษาจึงต้องสนับสนุนปัจจัยในการปฏิบัติงานนิเทศอย่างมาก เพื่อให้งานวิชาการภายในสถานศึกษาได้ผล นั่นคือต้องมีการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งจะสามารถพัฒนางานด้านวิชาการของสถานศึกษาให้บรรลุผลได้

สันติ บุญภิรมย์ (2553: 204) กล่าวถึงความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา ดังนี้

1) มีความจำเป็นในการให้บริการทางวิชาการแก่ครูที่มีอยู่จำนวนมาก และมีความสามารถที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการศึกษาเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีความจำเป็นที่สุดในการพัฒนาคน ซึ่งมีความยุ่งยากและซับซ้อนในการจัดการศึกษา จึงต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญในด้านการเรียนการสอน มาช่วยแนะนำในการปฏิบัติงานด้านการสอนให้ดียิ่งขึ้น เป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันที่มีเป้าหมายร่วมกัน คือการพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพตามความต้องการของสังคม

2) มีความจำเป็นต่อความเจริญงอกงามของผู้สอน เนื่องจากการนิเทศเป็นการ ช่วยเหลือผู้สอนให้ได้รับการฝึกฝนพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ในข้อนี้ต้องยอมรับกันว่าผู้สอนได้รับการฝึกฝนอบรม ศึกษาเล่าเรียนจนสำเร็จการศึกษามาจากสถานที่ต่าง ๆ เป็นอย่างดีแล้ว แต่เมื่อผู้สอนได้เข้าไปทำการสอน ในสถานการณ์จริงและกาลเวลาก็ล่วงเลยไป วิชาการและแนวคิดใหม่ ๆ ทางการศึกษา โดยเฉพาะในด้านการเรียนการสอนก็เปลี่ยนแปลงไป หากผู้สอนได้รับการนิเทศก็จะสามารถพัฒนางานในด้านอาชีพของตนเองได้เป็นอย่างดี ทำให้เกิดความงอกงามในอาชีพครูได้

3) มีความจำเป็นต่อการช่วยเหลือผู้สอนในการลดภาระการเตรียมการสอนได้ เนื่องจากการนิเทศเป็นการบอกช่องทางในการสอนของครูให้ตรงประเด็นปัญหาของผู้เรียนทำให้ช่วยลดเวลา และภาระงานสอนลงได้ เพราะการเรียนการสอนมีหลายวิธีซึ่งสามารถเลือกได้ ตามภาวะนั้น

4) มีความจำเป็นต่อการทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่ทันสมัยอยู่เสมอ เนื่องด้วยความเจริญในหน้าทางวิชาการด้านการศึกษาและด้านอื่น ๆ เจริญรวดเร็วไปตลอดเวลา ซึ่งเกิดจากงานวิจัยและข้อค้นพบในการตั้งสมมติฐานด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งได้ข้อสรุปข้อเสนอแนะจากการประชุมสัมมนาต่าง ๆ ทางการศึกษา และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีคนคอยช่วยเหลือครูให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในลักษณะเชิงวิชาการที่ก้าวหน้าไปด้วยในลักษณะของการให้บริการ

5) มีความจำเป็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาชีพในระบอบประชาธิปไตย ดังนั้นประชาธิปไตยเป็นรูปแบบหนึ่งของการดำเนินวิธีการโดยใช้สติปัญญา (Intelligence) ผู้นำในการนิเทศการศึกษา ต้องใช้สติปัญญาในการนำผู้สอนไปในทางที่ดีเจริญงอกงามในด้านวิชาชีพ เนื่องจากการศึกษาจะบรรลุสู่ความสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยคณะผู้สอนเป็นจำนวนมาก และจะต้องรวบรวมพลังสร้างสรรค์อีกด้วย การดำเนินการดังกล่าวจะบรรลุผลสำเร็จได้ก็โดยอาศัยการนิเทศการศึกษาเท่านั้น

กาญจน์ เรืองมนตรี และธนิษฐ นามวรรณ (2554: 56) กล่าวว่า ความจำเป็นในการนิเทศการศึกษา มีดังนี้

1) การนิเทศเป็นกิจกรรมที่ซับซ้อนและยุ่งยาก จำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศเพื่อเป็นการให้บริการแก่ครูจำนวนมากที่มีความสามารถต่างกัน

2) การนิเทศการศึกษาเป็นงานที่มีความจำเป็นต่อความเจริญของงานของครู แม้ว่าครูจะได้รับการฝึกฝนมาอย่างดีแล้วก็ตาม แต่ครูจะต้องปรับปรุงฝึกฝนตนเองอยู่เสมอในขณะที่ทำงานในสถานการณจริง

3) การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อการช่วยเหลือครูในการเตรียมการสอน

4) การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อการทำให้ครูเป็นบุคคลที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีอยู่เสมอ

ธนันท์ คณะธรรม (2555: 23) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน การนิเทศโดยบุคลากรของสถานศึกษาที่ใกล้ชิดกับปัญหาที่มีอยู่ในสถานศึกษามากที่สุดย่อมรู้ปัญหาได้ดีกว่าบุคคลภายนอก และแก้ปัญหาได้ตรงจุด ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องจัดการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนั้นการร่วมมือกันของบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงพัฒนางานด้านต่างๆ ของสถานศึกษาจะสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสถานศึกษาได้ตรงกับสภาพปัญหามากที่สุด

นพพงศ์ คงประจักร (2556: 18) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นภารกิจที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและเป็นการพัฒนาระบบการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายเดียวกัน

วิชัย มานะพิมพ์ (2556: 49) กล่าวว่า การนิเทศมีความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เนื่องจากบุคลากรในสถานศึกษาเป็นผู้ที่รู้ปัญหาและแนวทาง ในการพัฒนาได้ดีที่สุด จึงจำเป็นต้องร่วมกันวางแผนร่วมกันปฏิบัติการนิเทศ และร่วมกันประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

จักรกฤษ สมศิลา (2557: 35) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นเพราะต้องการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ความเปลี่ยนแปลงภายนอกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ตลอดจนบูรณาการความรู้ต่าง ๆ ให้เข้ากับหลักการ เพื่อที่จะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับผลประโยชน์สูงสุดจากการศึกษา

รุ่งรัชชดาพร เวหะชาติ (2557: 37) กล่าวถึงความจำเป็นในการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

1) การศึกษาจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงตามสังคมที่เป็นพลวัต การนิเทศการศึกษาเป็นเครื่องมือในการ ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

2) สหวิทยาการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาขึ้นตามความก้าวหน้าของโลกยุคปัจจุบัน ส่งผลต่อแนวคิดใน เรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ตลอดเวลา การนิเทศการศึกษาส่งเสริมให้ครูมีความรู้ตามยุคสมัย

3) การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาได้จากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อช่วยแก้ปัญหาให้สำเร็จ

4) การควบคุมดูแลด้วยระบบการนิเทศการศึกษาช่วยส่งเสริมให้การศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ

5) การนิเทศการศึกษาช่วยลดกิจกรรมที่ซับซ้อนในการจัดการศึกษา เพื่อสนับสนุนความแตกต่างด้านความสามารถระหว่างบุคคลของครูผู้สอน

6) การนิเทศการศึกษาส่งเสริมทักษะการพัฒนาวิชาชีพของครูระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ในสถานการณ์จริง

7) ความจำเป็นต่อการช่วยเหลือครูในการเตรียมการจัดกิจกรรมเป็นพันธกิจสำคัญของการนิเทศการศึกษา

8) การนิเทศการศึกษาส่งผลต่อการทำให้ครูมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ดารณีย์ พยัคฆ์กุล และวีระศักดิ์ ชมภูคำ (2559: 166) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา ถือว่าเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครูมีบทบาทหน้าที่หลักสำคัญในระบบสถานศึกษา นับตั้งแต่อดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้ ได้มีการปรับเปลี่ยนจุดเน้นที่แตกต่างกันในแต่ละยุคสมัยการปรับเปลี่ยนนั้นจึงมีจุดมุ่งหมายที่ตรงกันก็คือการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูให้มีมาตรฐานและยกระดับคุณภาพมากขึ้น และเป็นข้อมูลประกอบในการตัดสินใจเนื่องจากการนิเทศการศึกษาเป็นการกระตุ้นความคิดให้เกิดกับครู ดังนั้น สถานศึกษาจึงมีความต้องการจำเป็นที่ได้รับการนิเทศ เพื่อพัฒนาความสามารถและศักยภาพที่สูงขึ้น จึงทำให้ครูผู้สอนเป็นครูผู้มีความรู้และมีสมรรถนะ

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ความเปลี่ยนแปลงภายนอกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน แนวทางในการพัฒนาได้ดีที่สุดจึงจำเป็นต้องร่วมกันวางแผนร่วมกันปฏิบัติการนิเทศ และร่วมกันประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

4. หลักการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดผลต่อคุณภาพผู้เรียนโดยตรง เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาต่างๆ ดังที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้

สันติ บุญภิรมย์ (2553: 204) กล่าวถึงหลักการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

1) หลักการนิเทศการศึกษาควรเป็นวิทยาศาสตร์ หมายความว่า ทุกอย่างในสถานศึกษาต้องชัดเจน โปร่งใส ที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการต้องเป็นความจริง สามารถพิสูจน์ ความน่าเชื่อถือได้

2) หลักการนิเทศการศึกษาควรเป็นประชาธิปไตย หมายความว่า เน้นตามหลัก ประชาธิปไตย ใน 3 ประการด้วยกัน คือ หลักปัญญาธรรม หลักการวธธรรม และหลักสามัคคีธรรม เป็นการแสดงให้เห็นว่าการนิเทศการศึกษา เป็นเรื่องของศาสตร์ชั้นสูง ผู้ที่ทำหน้าที่ในการนิเทศ ต้องใช้ความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์อย่างมาก

3) หลักการนิเทศการศึกษาควรเป็นการสร้างสรรค์ หมายความว่า ผู้นิเทศต้องมีความคิดที่แปลกใหม่อยู่เสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงของสถานศึกษานั้น ๆ เนื่องจากว่า สถานศึกษาแต่ละแห่งมีสภาพความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันในด้านภูมิศาสตร์ ภูมิประเทศ ตลอดจนความเป็นอยู่ของสังคมโดยรวม

4) หลักการนิเทศการศึกษาควรส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าหมายความว่า เป็นความเจริญก้าวหน้า ทั้งผู้เรียนและผู้สอน ในส่วนของผู้เรียน มีการส่งเสริมให้เกิดความเจริญงอกงามในตัวของผู้เรียน ส่วนผู้เรียนเป็นการนำการศึกษามาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้สอนให้มีความเจริญก้าวหน้าในด้าน อาชีพครู

5) หลักการนิเทศการศึกษาควรเป็นวิชาชีพ หมายความว่า วิชาชีพในทางราชการดังกล่าว เป็นการให้บริการที่เกิดความประทับใจ คือ ผู้ให้บริการต้องมีความเต็มใจในการให้บริการ

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2554: 133) กล่าวว่า หลักการนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการ ทำงานร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษาโดยยึดเป้าหมายหลักคือ คุณภาพของนักเรียน โดยผู้บริหาร ต้องยอมรับว่าการนิเทศการสอนเป็นงานในความรับผิดชอบของผู้บริหารโดยตรง มีการวางแผนดำเนินงาน อย่างเป็นระบบ เน้นบรรยากาศแบบประชาธิปไตย สร้างขวัญและกำลังใจ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นและ ภาคภูมิใจในความสามารถของตน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2555 : 136) กล่าวว่า หลักของการนิเทศภายในโรงเรียน คือ กระบวนการ ทำงานร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษาโดยยึดเป้าหมายหลัก คือ คุณภาพของ นักเรียน ผู้บริหารต้องยอมรับว่าการนิเทศการสอนเป็นงานความรับผิดชอบของผู้บริหารโดยตรง มีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบเน้นบรรยากาศแบบประชาธิปไตยสร้างขวัญและกำลังใจ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นและภาคภูมิใจในความสามารถของตนซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาต่อไป

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2557: 40) กล่าวว่า หลักการนิเทศการศึกษาเป็นศาสตร์ที่มี หลักการที่ถูก เรียบเรียงอย่างเป็นระบบเพื่อการนำไปใช้ในการนิเทศการศึกษาได้เป็นอย่างดีใน พฤติกรรมและการกระทำของแต่ละบุคคลย่อมขึ้นอยู่กับหลักการทางปรัชญาชีวิตของแต่ละบุคคล เพราะสิ่งเหล่านี้ ก่อให้เกิดเป็นเป้าหมายและแรงจูงใจในการกระทำ และพฤติกรรมของแต่ละบุคคล การนิเทศการศึกษาเป็นการรวบรวมหลักการและพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนการสอน ซึ่งใน การศึกษาถูกควบคุมโดยเป้าหมาย หลักการ ธรรมชาติ และความจริงของสถานการณ์ในห้องเรียน หลักการจะเป็นแนวทางในการกระทำของบุคคลในอนาคต ซึ่งหลักการถูกรวบรวมจากข้อเท็จจริง ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ เพื่อเป็นแนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและเกิดเทคนิควิธีการใน การนิเทศการแก้ปัญหาในการจัดการศึกษาต่อไป

วชิรา เครือคำอ้าย (2558: 32) กล่าวว่า หลักการนิเทศการศึกษาไว้ว่า การนิเทศ การศึกษาที่ดีควรอยู่บนพื้นฐานปรัชญาการศึกษา ควรเป็นวิทยาศาสตร์ สามารถสรุปผลจากข้อมูล หรือข้อเท็จจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพและเชื่อถือได้ มีความเป็นประชาธิปไตยที่เคารพในความคิด และความเชื่อของบุคคล ที่มีความแตกต่างบนฐานของการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณและคิดสร้างสรรค์ รวมถึงส่งเสริมให้ทุกคนได้แสดงออกอย่างเสรี เพราะทุกความคดีย่อมมีคุณค่าและมีความหมาย ยัง รวมถึงการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา เพราะการมีส่วนร่วมเป็น สิ่งจำเป็นของการนิเทศ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2559: 218) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาในปัจจุบันยึดหลักการ มนุษยสัมพันธ์ (Human Relations) โดยเน้นการปรับปรุงกลุ่มมากกว่าการปรับปรุงเฉพาะบุคคล อาศัยความร่วมมือ ความเข้าใจกัน คอยช่วยเหลือให้คำปรึกษาหารือ มีความเห็นใจกันระหว่าง

ผู้บริหารสถานศึกษากับผู้สอนในสถานศึกษา มีความเคารพในหน้าที่และความรับผิดชอบ มีลักษณะเป็นการบริหารและการนิเทศแบบประชาธิปไตย

Beach and Reinhartz (2000: 10-11 อ้างถึงใน จิตติมา วรรณศรี, 2557: 108) กล่าวว่า หลักการนิเทศการศึกษานั้นควรคำนึงถึงหลักการดำเนินการ 6 ประการ ดังนี้

1) หลักการเปลี่ยนแปลงเริ่มที่ตนเองครูสามารถแก้ปัญหาการเรียนการสอนโดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง

2) หลักความเชื่อและความศรัทธาบุคคลจะยอมรับความจำเป็นในการ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนนั้น มาจากความรู้สึกภายในตน ไม่ใช่จากการสั่งหรือบังคับโดยผู้อื่น

3) หลักวิธีการที่หลากหลาย มีวิธีในการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการสอนของครูที่หลากหลายวิธี อาทิ การประชุมอภิปรายอย่างเป็นทางการ การเยี่ยมชั้นเรียน การสังเกตอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยให้สามารถสำรวจและระบุปัญหาในชั้นเรียนได้

4) หลักการเป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ การใช้เวลาในชั้นเรียน การอำนวยความสะดวก จะช่วยให้ครูจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) หลักครูเป็นศูนย์กลางการพัฒนา ครู คือ ผู้มีบทบาทหลักในการกำหนดพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามความต้องการ ความพร้อมและความสามารถของครู

6) หลักกัลยาณมิตรผลลัพธ์ของการนิเทศการศึกษาขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ที่ดี การประสานงานความร่วมมือ ความไว้วางใจ การให้เกียรติซึ่งกันและกัน ระหว่างผู้นิเทศกับครู

สรุปได้ว่า หลักการนิเทศการศึกษาคควรมีความเป็นวิทยาศาสตร์ เป็นประชาธิปไตย ส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าด้านการศึกษา เป็นการช่วยเหลือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้สำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด มีความถูกต้องตามหลักวิชาการผู้นิเทศ ทำผู้รับการนิเทศเกิดความรู้สึกร่วมถึงการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศการศึกษา

5. เทคนิคการนิเทศการศึกษา

เทคนิคการนิเทศการศึกษา เป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการนิเทศการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรม การนิเทศการศึกษา เพื่อเป็นการส่งเสริมการจัดการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ ได้มีผู้เสนอเทคนิคการนิเทศการศึกษาไว้หลายท่าน ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553: 259) กล่าวว่า เทคนิคการนิเทศภายในสถานศึกษาสามารถทำได้หลายรูปแบบ รวมทั้งสามารถผสมผสานแต่ละรูปแบบเข้าด้วยกัน แต่จะใช้รูปแบบใดเมื่อใดนั้นควรคำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพปัญหาของสถานศึกษาเป็นสำคัญ วิธีการที่สถานศึกษาสามารถนำมาใช้ มีดังนี้

1) การเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้ ซึ่งสามารถจัดเป็นการบรรยายที่เน้นการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจของวิทยากรไปสู่ครูอาจารย์ การให้ความรู้ของวิทยากร สามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่

1.1) การบรรยายโดยวิทยากรคนเดียวมาบรรยายโดยมีครูอาจารย์เป็นผู้รับฟัง

1.2) การบรรยายโดยวิทยากรหลายคน วิทยากรจะมาเป็นทีม แต่ละคนจะมีความเชี่ยวชาญในเรื่องของตน การบรรยายโดยวิทยากรหลายคน ช่วยให้บรรยากาศน่าสนใจ

1.3) การบรรยายโดยใช้วัสดุอุปกรณ์ เป็นการบรรยายโดยใช้สื่อการสอน ช่วยประกอบคำบรรยาย ทำให้ผู้รับการนิเทศเข้าใจในเรื่องที่บรรยายได้มากขึ้น

2) การเชิญสถานประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมและบริษัทห้างร้านมาสาธิตอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ในการเรียนการสอนปัจจุบัน โดยเฉพาะวิชาชีพ การอาชีวศึกษาต้องการ เครื่องมืออุปกรณ์ในการฝึกมาก การสาธิตจึงเป็นเทคนิคที่ให้ความรู้ การดำเนินการกระบวนการ ทำงานของอุปกรณ์เครื่องมือคล้ายกับสถานการณ์จริง แต่ควรเป็นกลุ่มขนาดเล็กและใช้วิธีการอื่นควบคู่กันไป

3) การไปศึกษาดูงานตามหน่วยงานเช่นสถานศึกษา สถานประกอบการและ โรงงานอุตสาหกรรม การออกภาคสนาม (Field Trip) นี้ เป็นเทคนิควิธีที่ต้องเดินทางออกจาก สถานศึกษาไปยังแหล่งอื่น เพื่อศึกษาดูงานในด้านที่สัมพันธ์กับงานของครูอาจารย์ เช่นการเยี่ยมชม สถานศึกษาอื่น

4) สถานศึกษาและบริการทางวิชาการเช่น ห้องสมุดอาชีพ นิทรรศการตลาดนัด แรงงาน เป็นต้น เป็นเทคนิควิธีที่เป็นการส่งเสริมด้านวิชาการให้แก่ครูอาจารย์

5) การสนทนาทางวิชาการ เป็นการจัดประชุมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยการจัดกิจกรรมที่มีหัวข้อ อาจจะเป็นครั้งคราวตามแต่ละดวงของสถานศึกษา การสนทนา วิชาการนี้สามารถเชิญวิทยากรทั้งจากภายนอกหรือภายในสถานศึกษา

6) การสาธิตการสอน เป็นการแสดงที่อาจจำลองสถานการณ์จริง หรือที่เรียกว่า บทบาทสมมติ (Role Playing) โดยการกำหนดสถานการณ์ขึ้น แล้วให้ผู้ทำกิจกรรมตอบสนอง หรือลองปฏิบัติไปตามที่ควรจะเป็นในการนำมาใช้ในการนิเทศ

7) การประชุม การประชุมสัมมนาที่ใช้ในการนิเทศการศึกษามีหลายลักษณะ เช่น การประชุมชี้แจงจากฝ่ายบริหารการศึกษา การประชุมกลุ่มย่อยในงานการประชุมเฉพาะกิจ การประชุมระดมสมอง ตลอดจนการประชุมสัมมนา

8) การสังเกตการสอนในชั้นเรียน เป็นเทคนิควิธีที่ทำการสังเกตการสอน ในสถานการณ์จริงของครูอาจารย์ เพื่อวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติงานของครูอาจารย์เหล่านั้น การสังเกตภายในห้องเรียน จะช่วยให้ทราบจุดอ่อนหรือจุดดีของการสอน เพื่อจะได้เป็นแนวทาง ในการนิเทศได้ การสังเกตการสอน ต้องได้รับความยินยอมและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือ ในการแก้ไขปัญหการสอน

สันติ บุญภิรมย์ (2553: 301) ได้เสนอเทคนิคการนิเทศการศึกษาโดยใช้ลักษณะของปัญหาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมากำหนด ดังนี้

1) การนิเทศเป็นรายบุคคล

เทคนิคการนิเทศการศึกษาแบบนี้ กระทำเมื่อปัญหาหรือสิ่งที่ต้องการนิเทศนั้นเกิดขึ้นเป็นรายบุคคลหรือเกิดกับครูเพียง 2-3 คน การนิเทศเป็นรายบุคคลจะบังเกิดผลดีมากกว่าการนิเทศเป็นกลุ่ม การนิเทศเป็นรายบุคคลช่วยแก้ปัญหาได้ดีและรวดเร็ว อาจทำได้ดังนี้

1.1) ให้คำแนะนำเป็นครั้งคราวเมื่อเกิดปัญหาหรือข้อขัดข้องขึ้น อาจให้คำแนะนำในรูปการพูดคุยกันธรรมดาฉันพี่น้องหรือเพื่อนร่วมงานหรือสาธิตให้ดูในบางกรณี

1.2) ทำงานร่วมกับครูหมายถึงเมื่อรู้ว่าครูคนใดมีปัญหาหรือข้อขัดข้องในการทำงาน ศึกษานิเทศก์ก็หาโอกาสเข้าร่วมทำงานโดยตรงและช่วยครูทำงาน วิธีนี้จะสร้างความประทับใจและแก้ปัญหาได้ดีกว่าการนิเทศแบบอื่น ๆ

2) การนิเทศเป็นรายกลุ่ม

เทคนิคการนิเทศการศึกษาแบบนี้โดยทั่วไปใช้แก่กรณีที่ครูเกิดปัญหาหรือไม่เข้าใจ การปฏิบัติงานและเป็นปัญหาของส่วนรวมไม่สามารถที่จะแก้ไขหรือนิเทศเป็นรายบุคคลได้วิธีการนิเทศเป็นกลุ่ม กระทำได้หลายวิธี ดังนี้

2.1) ลงมือทำงานร่วมกับกลุ่มครู (Group Activity) เมื่อจำนวนครูเป็นกลุ่ม ไม่ใหญ่นัก และเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะสายงาน)

2.2) ประชุมชี้แจง (Assembly) ใช้ในกรณีที่ปัญหาในการทำงานเป็นปัญหา ส่วนรวม เกี่ยวข้องกับคนกลุ่มใหญ่และเป็นปัญหาที่ไม่ซับซ้อนมากนัก และไม่ต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจ หรือต้องศึกษากันมาก ส่วนใหญ่เป็นปัญหาการบริหาร ปัญหานโยบาย บทบาท และความสัมพันธ์ของหน่วยงาน

2.3) การฝึกอบรม (In service-Training) สถานศึกษาอาจเป็นผู้จัดการอบรมเองแล้ว เชิญวิทยากรหรือศึกษานิเทศก์จากภายนอกมาร่วมด้วย หรือส่งครูไปรับหารอบรมจากสถาบันต่าง ๆ การนิเทศโดยใช้วิธีการอบรมนี้ใช้กับปัญหาที่มีความสำคัญยุ่งยากต้องใช้เวลาในการศึกษาการอบรมจึงเป็นการเพิ่มความรู้ใหม่แก่ผู้เข้าร่วมการอบรม โดยทั่วไปการอบรมที่จัดขึ้น ในสถานศึกษา ใช้เวลาไม่เกิน 5-7 วัน

2.4) การสัมมนา (Seminar) การสัมมนา คือ การจัดคนที่มีปัญหาลักษณะ หรือมี ปัญหาเดียวกันมาประชุมปรึกษาหารือกัน เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาหรือหารือกัน เพื่อหาข้อยุติ ในการปฏิบัติงาน การสัมมนามีได้มุ่งจัดขึ้นเพื่อให้ความรู้ใหม่แก่สมาชิกผู้เข้าร่วม สัมมนา ดังนั้น การ จัดสัมมนาครูในสถานศึกษาจึงจัดขึ้นในสถานศึกษาหรือระหว่างสถานศึกษา หรือภายในเขตพื้นที่ การศึกษาเดียวกัน เช่น การจัดสัมมนาครูสอนภาษาไทย ก็จะส่งครูสอน ภาษาไทยสถานศึกษาแห่งละ 1-3 คน เข้าร่วมสัมมนา

2.5) การประชุมปฏิบัติการ (Workshop) เมื่อเกิดข้อปัญหาขัดข้องบางประการ เช่น ครูสร้างอุปกรณ์ไม่เป็น ไม่มีคู่มือสอนในวิชาต่างๆ เป็นต้น จึงมีความจำเป็นต้องประชุมอบรม เพื่อ สร้างเครื่องมือเครื่องใช้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นการประชุมที่ผู้ปฏิบัติการในสายเดียวกันหรือรายวิชา เดียวกัน การประชุมปฏิบัติการนิยมจัดในสถานศึกษาทั่วไป

สรุปได้ว่า เทคนิคการนิเทศการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการนิเทศที่สำคัญ ประกอบด้วย การสังเกตการสอน การสาธิต การสอน การเยี่ยมชั้นเรียน การประชุม การบรรยาย การอภิปราย การใช้โสตทัศนวัสดุ การสัมภาษณ์ บทบาทสมมุติ และการจัดทัศนศึกษา

การนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือครูในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจหลัก ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนหรือการสร้างเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา ให้เต็มตามวัยและศักยภาพ

1. ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการหรือโครงการที่จัดขึ้นโดยบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ดังนี้

สันติ บุญภิรมย์ (2553: 306) กล่าวว่าการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง ความพยายามที่จะพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ โดยบุคลากรภายในของ สถานศึกษาเป็นหลัก และในบางโอกาสก็เชิญบุคลากร จากภายนอกมาเป็นวิทยากรร่วมด้วย เพื่อให้การพัฒนานักเรียนได้ดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ปริยาพร วงศ์อุตรโรจน์ (2553: 223) กล่าวถึงความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาว่า การนิเทศที่มีการริเริ่มและจัดดำเนินการโดยบุคลากรภายในสถานศึกษาและในหลายโอกาสก็เชิญบุคลากรภายนอกเป็นวิทยากรเข้าร่วมโครงการ

สิทธิพล พรหมมินทร์ (2553: 13) กล่าวว่าการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ ที่จัดขึ้นโดยบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจ ประสานงานและการใช้ศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ อันจะส่งผลไปถึงการพัฒนาสถานศึกษาโดยรวม โดยมีเป้าหมายหลักคือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

พัชรินทร์ ช่วยศิริ (2554: 13) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่บุคลากรในสถานศึกษากระทำต่อบุคคลหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นการร่วมมือกันระหว่างบุคลากรทางการศึกษา โดยการช่วยเหลือแนะนำการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้นอันจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2555: 131) กล่าวว่าการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของผู้บริหารกับบุคลากรภายในสถานศึกษา ซึ่งจะต้องร่วมมือกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของครู เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนให้สูงขึ้นตาม จุดมุ่งหมายที่ทางสถานศึกษาคาดหวังไว้

ธนนันท์ คณะธรมย์ (2555: 18) กล่าวว่าการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา เพื่อเป็นการเพิ่มพลังในการปฏิบัติงานของครูเพื่อให้ครูเกิดการพัฒนาและมีความก้าวหน้าในวิชาชีพซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพทางการเรียนของนักเรียน ให้สูงขึ้นและตรงตามเป้าหมายของหลักสูตร

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2557: 143) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การนิเทศที่มีการริเริ่มและจัดดำเนินการโดยบุคลากรภายในสถานศึกษาโดยจัดตามความต้องการและความจำเป็นหรือเป็นการดำเนินงานกระบวนการ กิจกรรมต่าง ๆ เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกัน ระหว่างผู้บริหาร ผู้ทำการนิเทศ และผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกัน ร่วมแสวงหาแนวทางในการ แก้ปัญหา เพื่อให้มีการพัฒนาเจตคติและคุณภาพของบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน อันจะส่งผลถึงคุณภาพของงาน ขวัญกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานและประสิทธิภาพของผู้เรียน

2. ความมุ่งหมายการนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศภายในสถานศึกษานอกจากจะเป็นการพัฒนาผู้เรียนแล้ว ยังเป็นการแก้ปัญหาต่างๆของครูที่เกิดจากการจัดกระบวนการเรียนการสอน โดยนักการศึกษาได้กล่าวถึงความมุ่งหมายการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ดังนี้

กรองทอง จิรเดชากุล (2550: 3) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาดังนี้

1) จุดมุ่งหมายทั่วไป

1.1) เพื่อให้ผู้บริหารและคณะกรรมการการนิเทศของสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษาได้

1.2) เพื่อพัฒนาความสามารถของครู

1.3) เพื่อช่วยเหลือและจัดสรรเครื่องมือ สื่อการเรียนรู้ ตลอดจนช่วยเหลือ และปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนรู้

1.4) เพื่อให้ครูเกิดความงอกงามทางวิชาชีพ

2) จุดมุ่งหมายเฉพาะ เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาพฤติกรรมการทำงาน ในเรื่องต่อไปนี้

2.1) เพื่อให้สถานศึกษามีแผนการนิเทศภายใน

2.2) เพื่อเน้นให้มีการวิเคราะห์ ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้รับมอบหมาย

2.3) เพื่อให้ครูจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ การบูรณาการ เน้นทักษะกระบวนการคิด

2.4) เพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการและวิธีการจัดการเรียนรู้ของครู

2.5) เพื่อให้มีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้ได้อย่างเหมาะสม

2.6) เพื่อพัฒนาการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

2.7) เพื่อให้มีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงและปรับปรุงกระบวนการวัดผลและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา (2555: 8) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษามีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยเหลือประสานงานให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ปรับปรุงตนเองทั้งด้านการสอน บุคลิกภาพ สร้างขวัญและกำลังใจ ความพึงพอใจในการทำงาน ซึ่งจะส่งผลต่อ

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และการรักษาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตลอดจนการพัฒนาวิชาชีพครูให้มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

ธนันท์ คณะธรรมย์ (2555: 19) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการดำเนินการนิเทศภายในมุ่งที่จะก่อให้เกิด ความร่วมมือร่วมใจในการแนะนำช่วยเหลือปรับปรุงส่งเสริม เพื่อให้ครูได้พัฒนาตนเองให้ ด้านการเรียนการสอนและสามารถช่วยเหลือตนเองได้ตลอดจน เป็นการสร้างขวัญกำลังใจความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาเป็นผลให้นักเรียนมีคุณภาพ

วัชรมา เล่าเรียนดี (2556: 8) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา คือ การปรับปรุงกระบวนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน สร้างขวัญและกำลังใจ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกัน โดยอาศัยการนิเทศช่วยเหลือ แนะนำให้ความรู้และการฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาหลักสูตร เทคนิควิธีการเรียนการสอนใหม่ ๆ การใช้และการสร้างสื่อ นวัตกรรมด้านการสอนและการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้ครูสามารถปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหรืองานในวิชาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดตามเป้าหมาย

จิตมา วรณศรี (2557: 107) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายโดยทั่วไปของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ดังนี้

- 1) เพื่อให้คำแนะนำในการจัดการเรียนรู้ของครู
- 2) เพื่อสนับสนุนให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดประสิทธิผล
- 3) เพื่อส่งเสริมให้ครู ได้เรียนรู้ คิดค้นและพัฒนา นวัตกรรม/วิธีการจัด การเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน

- 4) เพื่อส่งเสริมผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากขึ้น
- 5) เพื่อช่วยเหลือและแก้ปัญหานักเรียนในชั้นเรียน
- 6) เพื่อติดตามดูแลการจัดการเรียนรู้และการดำเนินงาน ให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด
- 7) เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ
- 8) เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และส่งเสริมการคิดค้นแนวทางโยการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
- 9) เพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าและการพัฒนาวิชาชีพของครู
- 10) เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้บรรลุ เป้าหมาย

สรุปได้ว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา มีความมุ่งหมายเพื่อเน้นให้มีการวิเคราะห์ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นทักษะกระบวนการคิดสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกัน แนะนำให้ความรู้และการฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาหลักสูตร เทคนิควิธีการเรียนการสอนใหม่ๆ การใช้และการสร้างสื่อ นวัตกรรมด้านการสอน ตลอดจนการพัฒนาวิชาชีพครูให้มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

3. ความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษา

ในปัจจุบันสภาพของสังคมมีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ สถานศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงตาม การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ดังที่นักการศึกษาหลายท่านกล่าวไว้ดังนี้

กรรทอง จิรเดชากุล (2550: 4) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งในการสนับสนุนการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุณภาพการศึกษาจะประสบผลสำเร็จตามเป้าประสงค์มากหรือน้อยส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษา มีดังนี้

- 1) เพื่อปรับปรุงคุณภาพของการจัดการศึกษา ให้ได้มาตรฐานใกล้เคียงกัน
- 2) ปริมาณศึกษานิเทศก์ไม่เพียงพอกับความต้องการของครูและสถานศึกษา
- 3) บุคลากรภายในสถานศึกษา มีความรู้ความสามารถ มีความคุ้นเคยและ ใกล้ชิดปัญหา มากที่สุด

- 4) บรรยากาศในการนิเทศมีความเป็นกันเอง และสามารถปฏิบัติงานนิเทศ ได้อย่างต่อเนื่อง

สันติ บุญภิรมย์ (2553: 309) กล่าวว่า ความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษาว่า เมื่อสภาพของสังคมมีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ สถานศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิชา เนื้อหาสาระ เนื่องด้วยวิชาการ เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจและทักษะที่ผู้เรียนใช้เป็นทุนที่ได้สะสมไว้ เมื่ออยู่ในวัยเรียน หากทุนในวัยเรียน ไม่สามารถนำมาใช้ได้ เมื่อคราวจำเป็นในการดำเนินชีวิต ความล้มเหลวก็จะเกิดขึ้นแก่บุคคลนั้น บุคคลในเขตบริการทางการศึกษาของสถานศึกษานั้นสถานศึกษาก็จะประสบกับปัญหาการขาดความเชื่อมั่นอย่างรุนแรงหากไม่มีการพัฒนาปรับปรุงงานวิชาการของตนเอง

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553: 224) กล่าวว่า ความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษา ไว้ว่าศึกษานิเทศก์มีจำนวนจำกัด ไม่สามารถนิเทศได้อย่างทั่วถึง และเจาะลึกถึงการเรียนการสอนในห้องเรียน มีการขยายตัวในด้านจำนวนสถานศึกษาและขนาดของสถานศึกษา การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการใช้ทรัพยากรในสถานศึกษาให้เกิด ประโยชน์สูงสุด ซึ่งบุคลากรที่มีจำนวนมากและมีความชำนาญในสาขา เป็นการพัฒนาและปรับปรุง คุณภาพด้วย นอกจากนี้การนิเทศภายในสถานศึกษาก็จะสร้างความใกล้ชิด ความคุ้นเคย กันและการทำงานร่วมกัน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกันในการทำงาน การประสานในสถานศึกษาจะสะดวกเพราะความคุ้นเคยกัน มีการประชาสัมพันธ์งานได้ทั่วถึง

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2557: 145) กล่าวว่า ความจำเป็นของการนิเทศของการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนี้

- 1) ศึกษานิเทศก์มีจำนวนจำกัด ไม่สามารถนิเทศได้อย่างทั่วถึงและเจาะลึกถึงการเรียนการสอนในห้องเรียน

- 2) ศึกษานิเทศก์ไม่เพียงพอให้ครบตามสาขา ในวิชาชีพความชำนาญ ความรู้

- 3) การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นการใช้ทรัพยากรในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดเป็นการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอีกด้วย

- 4) การนิเทศการศึกษาจะสร้างความใกล้ชิดคุ้นเคยกัน เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อ

5) การประสานในสถานศึกษาจะมีความสะดวกและมีการประชาสัมพันธ์กัน อย่างทั่วถึง
 เพิ่มพูน ร่มศรี (2558: 44) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่ง
 ต่อการส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอน เพราะผู้บริหารเป็นผู้รู้ปัญหาของสถานศึกษาอย่างแท้จริง
 ถ้าผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการฝึกให้ดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาได้ ก็จะสามารถแก้ปัญหา
 ภายในสถานศึกษาของตนได้มากที่สุด

ปนัดดา หมอยา และธรรนิธร นามวรรณ (2561: 53) กล่าวว่า การที่ครูมีการปรับปรุง
 การจัดการเรียนรู้อยู่เสมอ มีอิทธิพลอย่างมากต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ส่วนกระบวนการ
 พัฒนาสมรรถนะการนิเทศการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาจะเกิดการพัฒนา
 วิชาชีพอย่างต่อเนื่องและส่งผลถึงความเป็นมืออาชีพในที่สุด ซึ่งการนิเทศจะเกิดขึ้นโดยความร่วมมือ
 ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้งการนิเทศจากผู้เชี่ยวชาญโดยเฉพาะ จึงจะช่วยให้แก้ไขปัญหาได้
 สำเร็จลุล่วง

สรุปได้ว่า สถานศึกษามีความจำเป็นในการนิเทศภายในเนื่องจากการขยายตัวของ
 สถานศึกษาศึกษานิเทศก็มีไม่เพียงพอ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านของยุคปัจจุบัน
 นอกจากนั้นการพัฒนาหลักสูตรต้องอาศัยผู้มีความรู้ความชำนาญเพื่อให้เกิดมาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน
 การนิเทศภายในสถานศึกษาจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งในการสนับสนุนการเรียนการสอน
 ภายในสถานศึกษาให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสบผลสำเร็จตามเป้าประสงค์

4. กระบวนการหรือขั้นตอนการนิเทศภายในสถานศึกษา

กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษามีหลายขั้นตอนดังที่นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าว
 ไว้ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553: 41-43) กล่าวว่า กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา
 มี 6 ขั้นตอน ดังนี้

1) การประเมินสภาพการทำงาน (Assessing) เป็นการศึกษาถึงสภาพต่าง ๆ เพื่อให้ได้
 ข้อมูลเพื่อเป็นตัวกำหนดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีขั้นตอนย่อย ดังนี้

- 1.1) การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อจะศึกษาถึงธรรมชาติและความสัมพันธ์ของเรื่องต่าง ๆ
- 1.2) การสังเกต เป็นการมองสิ่งรอบตัวด้วยความละเอียดถี่ถ้วน
- 1.3) การทบทวนเป็นการตรวจสอบสิ่งรอบตัวอย่างตั้งใจ
- 1.4) การวัดพฤติกรรมการทำงาน
- 1.5) การเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงาน

2) การจัดลำดับความสำคัญของงาน (Prioritizing) เป็นกระบวนการกำหนดความสำคัญ
 ของงานตามเป้าหมายวัตถุประสงค์และกิจกรรมตามลำดับความสำคัญซึ่งประกอบด้วยงานต่อไปนี้

- 2.1) การกำหนดเป้าหมาย
- 2.2) การกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะ
- 2.3) การกำหนดทางเลือก
- 2.4) การจัดลำดับความสำคัญของงาน

3) การออกแบบวิธีการทำงาน (Designing) เป็นกระบวนการวางแผนหรือกำหนดโครงการต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยประกอบด้วยงานต่อไปนี้

- 3.1) การจัดสายงานเป็นการจัดส่วนประกอบต่าง ๆ ของงานให้สัมพันธ์กัน
- 3.2) การหาวิธีการนำเอาทฤษฎี หรือหลักการไปสู่การปฏิบัติ
- 3.3) การเตรียมการต่าง ๆ ให้พร้อมที่จะทำงาน
- 3.4) การจัดระบบการทำงาน
- 3.5) การกำหนดแผนในการทำงาน

4) การจัดสรรทรัพยากร (Allocating Resources) เป็นกระบวนการกำหนดทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงาน ซึ่งประกอบด้วย

- 4.1) การกำหนดทรัพยากรที่ต้องใช้ ความต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ
- 4.2) การจัดสรรทรัพยากรไปให้หน่วยงานต่าง ๆ
- 4.3) การกำหนดทรัพยากรที่จำเป็นจะต้องใช้สำหรับความมุ่งหมายเฉพาะอย่าง
- 4.4) การมอบหมายบุคลากรให้ทำงานในแต่ละโครงการหรือแต่ละเป้าหมาย

5) การประสานงาน (Coordination) เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับงาน เวลา วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ อย่าง เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงบรรลุผล ซึ่งประกอบด้วย

- 5.1) การประสานการปฏิบัติงานในฝ่ายต่างๆ ให้ดำเนินการไปด้วยความราบรื่น
- 5.2) การสร้างความกลมกลืนและความพร้อมเพรียงกัน
- 5.3) การปรับการทำงานในส่วนต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพให้มากที่สุด
- 5.4) การกำหนดเวลาในการทำงานในแต่ละช่วง
- 5.5) การสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้น

6) การอำนวยการ (Directing) เป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติเพื่อให้เกิดสภาพที่เหมาะสมที่จะสามารถบรรลุผลแห่งการเปลี่ยนแปลงให้มากที่สุด ได้แก่งานต่อไปนี้

- 6.1) การแต่งตั้งบุคลากร
- 6.2) การกำหนดแนวทางหรือกฎเกณฑ์ในการทำงาน
- 6.3) การกำหนดระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับเวลา ปริมาณหรืออัตราเร่งในการทำงาน
- 6.4) การแนะนำการปฏิบัติงาน

สันติ บุญภิรมย์ (2553: 301) ได้เสนอการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ลักษณะของปัญหาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมากำหนด ดังนี้

1) การนิเทศเป็นรายบุคคล การนิเทศการศึกษาแบบนี้กระทำเมื่อปัญหาหรือสิ่งที่ต้องการนิเทศ นั้นเกิดขึ้นเป็นรายบุคคลหรือเกิดกับครูเพียง 2-3 คน การนิเทศเป็นรายบุคคลจะบังเกิดผลดีมากกว่าการนิเทศเป็นกลุ่ม การนิเทศเป็นรายบุคคลช่วยแก้ปัญหาได้ดีและรวดเร็ว อาจทำได้ดังนี้

1.1) ให้คำแนะนำเป็นครั้งคราวเมื่อเกิดปัญหาหรือข้อขัดข้องขึ้น อาจให้คำแนะนำในรูปการพูดคุยกันธรรมดาฉันพี่น้องหรือเพื่อนร่วมงาน หรือสาธิตให้ดูในบางกรณี เช่น ในการสอนสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เมื่อครูทดลองเรื่องการหาจุดที่น้ำแข็งตัวไม่เป็น ศิกษานิเทศก็ทำการทดลองให้ดูเป็นการส่วนตัว เป็นต้น

1.2) ทำงานร่วมกับครู หมายถึงเมื่อรู้ว่าครูคนใดมีปัญหาหรือข้อขัดข้องในการทำงาน ศึกษานิเทศก์ก็หาโอกาสเข้าร่วมทำงานโดยตรงและช่วยครูทำงาน วิธีนี้จะสร้างความประทับใจและแก้ปัญหาได้ดีกว่าการนิเทศแบบอื่น ๆ

2) การนิเทศเป็นรายกลุ่ม การนิเทศการศึกษาแบบนี้โดยทั่วไปใช้แก่กรณีที่เกิดปัญหาหรือไม่เข้าใจการปฏิบัติงานและเป็นปัญหาของส่วนรวม ไม่สามารถที่จะแก้ไขหรือนิเทศเป็นรายบุคคล ได้วิธีการนิเทศเป็นกลุ่มกระทำได้หลายวิธีดังนี้

2.1) ลงมือทำงานร่วมกับกลุ่มครู (Group Activity) เมื่อจำนวนครูเป็นกลุ่มไม่ใหญ่นัก และเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะสายงาน

2.2) ประชุมชี้แจง (Assembly) ใช้ในกรณีมีปัญหาในการทำงานเป็นปัญหาส่วนรวม เกี่ยวข้องกับคนกลุ่มใหญ่และเป็นปัญหาที่ไม่ซับซ้อนมากนัก และไม่ต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจ หรือต้องศึกษากันมาก ส่วนใหญ่เป็นปัญหาการบริหาร ปัญหานโยบาย บทบาทและความสัมพันธ์ของหน่วยงาน

2.3) การฝึกอบรม (In service-Training) สถานศึกษาอาจเป็นผู้จัดการอบรมเองแล้ว เชิญวิทยากรหรือศึกษานิเทศก์จากภายนอกมาร่วมด้วย หรือส่งครูไปรับการอบรมจากสถาบันต่าง ๆ การนิเทศโดยใช้วิธีการอบรมนี้ ใช้กับปัญหาที่มีความสำคัญ ยุ่งยาก ต้องใช้เวลาในการศึกษาการอบรม จึงเป็นการเพิ่มความรู้ใหม่แก่ผู้เข้าร่วมการอบรม โดยทั่วไปการอบรมที่จัดขึ้นในสถานศึกษาใช้เวลาไม่เกิน 5-7 วัน

2.4) การสัมมนา (Seminar) การสัมมนาคือการจัดคนที่มีปัญหาล้ำกันหรือมีปัญหาเดียวกันมาประชุมปรึกษาหารือกัน เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาหรือหารือกันเพื่อหาข้อยุติ ในการปฏิบัติงาน การสัมมนามีได้มุ่งจัดขึ้นเพื่อให้ความรู้ใหม่แก่สมาชิกผู้เข้าร่วมสัมมนา ดังนั้นการจัดสัมมนาครูในสถานศึกษาจึงจัดขึ้นในสถานศึกษาหรือระหว่างสถานศึกษา หรือภายในเขตพื้นที่ การศึกษาเดียวกัน เช่น การจัดสัมมนาครูสอนภาษาไทย ก็จะส่งครูสอน ภาษาไทยสถานศึกษาแห่งละ 1-3 คน เข้าร่วมสัมมนา

2.5) การประชุมปฏิบัติการ (Workshop) เมื่อเกิดข้อปัญหาขัดข้องบางประการ เช่น ครูสร้างอุปกรณ์ไม่เป็น ไม่มีคู่มือสอนในวิชาต่าง ๆ เป็นต้น จึงมีความจำเป็นต้องประชุมอบรม เพื่อสร้างเครื่องมือเครื่องใช้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นการประชุมที่ผู้ปฏิบัติการในสายเดียวกันหรือรายวิชาเดียวกัน การประชุมปฏิบัติการนิยมจัดในสถานศึกษาทั่วไป

มบุญ อรุณไพโรจน์ และคณะ (2553: 50-52) กล่าวว่ากระบวนการนิเทศภายใน สถานศึกษา คือ กิจกรรมซึ่งผู้นิเทศกระทำกับผู้รับการนิเทศโดยตรงเพื่อพัฒนาผู้สอน และกำหนด กิจกรรมในการนิเทศไว้ดังนี้

1) การสังเกตการณ์สอนหรือเยี่ยมชั้นเรียน เป็นกิจกรรมซึ่งช่วยให้เห็นถึงการสอน ของครูและการทำงานของนักเรียนจริง ๆ

2) การสาธิตการสอน เป็นกิจกรรมแสดงการสอนเป็นตัวอย่าง ผู้แสดงการสอน เป็น ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่จะแสดงเป็นอย่างดี

3) การจัดนิทรรศการ เป็นการรวบรวม นำเสนอผลงาน หรือสรุปเรื่องราวเพื่อให้ผู้สนใจ ได้ศึกษา

4) การแนะนำเป็นรายบุคคล เป็นกิจกรรมพบปะกันระหว่างครูกับศึกษานิเทศก์ที่ให้ออกาศศึกษานิเทศก์ได้ทำงานเป็นรายบุคคลร่วมกับครูในเรื่องปัญหาทางวิชาการของแต่ละคน

5) การประชุมกลุ่ม เป็นกิจกรรมการพบปะระหว่างผู้นิเทศและครูได้จัดการประชุม หรือประชุมกลุ่มย่อยที่มีผู้เกี่ยวข้องน้อย

6) การปรึกษาหารือ เป็นวิธีการนิเทศโดยตรงโดยการปรึกษาหารือเป็นโอกาสที่ผู้นิเทศได้ทำงานร่วมกับครูเป็นรายบุคคล

วัชร ภาเรียนดี (2556: 27) ได้นำเสนอกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาที่เป็นการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยตรงดังนี้

- 1) วางแผนร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ (ครูหรือคณะครู)
- 2) เลือกประเด็นหรือเรื่องที่น่าสนใจจะปรับปรุงและพัฒนา
- 3) นำเสนอโครงการพัฒนาและขั้นตอนการปฏิบัติให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับทราบเพื่ออนุมัติการดำเนินการ

4) ให้ความรู้หรือแสวงหาความรู้จากเอกสารต่าง ๆ และการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคการสังเกตการสอนในชั้นเรียน และความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนและนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่สนใจ

5) จัดทำแผนการนิเทศ กำหนดวันเวลาที่จะสังเกตการสอน ประชุมปรึกษาหารือ เพื่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์

6) ดำเนินการตามแผนโดยครูและผู้นิเทศ (แผนการจัดการเรียนรู้และแผนการนิเทศ)

7) สรุปและประเมินผลการปรับปรุงและพัฒนา รายงานผลสำเร็จ

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2556: 196-201) กล่าวถึงขั้นตอนการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ดังนี้

1) การประชุมก่อนเปิดภาคเรียน เป็นการประชุมครูทั้งหมดของสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมที่จะดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนในวันเปิดภาคเรียน

2) การสังเกตการสอนในชั้นเรียน เป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่าง ผู้บริหาร หรือครูที่ได้รับมอบหมายกับครูในสถานศึกษา เพื่อร่วมมือกันแก้ปัญหาการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในห้องเรียน

3) จัดเอกสารหรือตำราทางวิชาการให้แก่ครูผู้สอนได้ศึกษา เป็นการจัดหาเอกสารตำราทางวิชาการ ในเรื่องรายละเอียดต่าง ๆ ให้กับครูผู้สอน สามารถที่จะช่วยพัฒนาการสอนของครูผู้สอนได้อีกทางหนึ่ง ทำให้ครูมีความรู้สึกที่ดีกว่า

4) การให้คำปรึกษาหารือ เป็นกิจกรรมการนิเทศภายในที่สถานศึกษาสามารถปฏิบัติได้ ปัญหาในการปรึกษาหารืออาจแบ่งเป็นปัญหส่วนตัวและปัญหาด้านการเรียนการสอน

5) สาธิตการสอน ในกรณีที่ครูมีปัญหาเกี่ยวกับการสอน ผู้บริหารอาจนิเทศการสอนโดยวิธีสาธิตการสอน สิ่งที่ควรระวังคือการทำความเข้าใจระหว่างผู้สาธิตกับผู้สังเกต การสาธิตการสอน

6) การพาครูไปศึกษานอกสถานที่ การพาครูไปศึกษาดูงาน มีความประสงค์เพื่อให้ครูได้รับประสบการณ์ตรง และให้เกิดแนวความคิดที่จะเอาประสบการณ์ที่ได้รับมานั้นมา ประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา

7) การสนทนาวิชาการ เป็นกิจกรรมการนิเทศที่มีประโยชน์ และสถานศึกษาสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องใช้งบประมาณ วิธีการดำเนินงานอาจใช้เวลาใดเวลาหนึ่ง

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2556: 26-29) กล่าวว่ากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษามีวิธีการดำเนินการนิเทศดังต่อไปนี้

1) การนิเทศภายในเป็นกลุ่ม สามารถดำเนินการได้หลากหลายวิธี เช่น การประชุมชี้แจงให้ทราบถึงความเคลื่อนไหวของการปฏิรูปการศึกษา การประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคนวัตกรรมการสอนใหม่ ๆ การจัดอบรมเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้า การร่วมสัมมนาลักษณะสมาคมและวิชาชีพ การเยี่ยมสถานศึกษา/ครูต้นแบบแห่งอื่น ๆ

2) การนิเทศเป็นรายบุคคล สามารถทำได้หลายวิธีเช่นเดียวกัน เช่น การตรวจบันทึกการสอน เป็นการเตรียมการสอนก่อนสอนทุกครั้ง การเยี่ยมชั้นเรียน สร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้สอนในสถานศึกษา การสังเกตการณ์สอน การให้คำปรึกษา

จิตติมา วรรณศรี (2557: 113) กล่าวถึงกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาว่า นักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้นำเสนอกระบวนการในการดำเนินการนิเทศที่มีทั้งส่วนคล้ายคลึงและส่วนที่แตกต่างเพื่อให้การนิเทศสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการตามบริบทของสถานศึกษา การประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัยและกระบวนการบริหาร PDCA รายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจสภาพและปัญหา เป็นการสำรวจรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับสภาพการณ์ปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการนิเทศ เป็นการร่วมกันพิจารณาวางแผน กำหนดแนวทางวิธีการหรือเทคนิคต่าง ๆ ที่จะใช้ในการนิเทศภายในสถานศึกษา วิธีการที่เลือกใช้ นิเทศ ควรให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการนิเทศ เป็นการดำเนินการนิเทศภายใน โดย ผู้นิเทศที่ได้รับมอบหมายปฏิบัติการนิเทศตามกำหนดการในปฏิทินการนิเทศด้วยเทคนิคหรือ วิธีที่ได้วางแผนไว้

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุง เป็นการตรวจสอบการบรรลุจุดมุ่งหมายและการแก้ปัญหาในการนิเทศ โดยอาจใช้การประชุมคณะผู้นิเทศเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล จากการดำเนินการนิเทศตามแผนที่กำหนด

- 1) การสำรวจสภาพ
- 2) การวางแผนและปัญหาการนิเทศ
- 3) การดำเนินการ
- 4) การประเมินผล และปรับปรุง

สรุปได้ว่า กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการทำงานอย่างมีระบบ แบบแผน และต่อเนื่องเป็นขั้นตอน เริ่มจากการวิเคราะห์งาน การจัดระเบียบงาน การวางแผนการทำงาน การกำหนดทรัพยากร การประสานงาน การอำนวยความสะดวก การกระตุ้นและให้กำลังใจในการทำงาน การประเมินผลเน้นหลักการพัฒนาทั้งระบบ และดำเนินการแบบกัลยาณมิตร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษา

ในกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษามีบุคลากรหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องดังที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553: 68) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษามีบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศได้แก่

1) บุคลากรภายในสถานศึกษา เป็นผู้จัดดำเนินการเป็นเจ้าของโปรแกรมการนิเทศตามความต้องการของครูในสถานศึกษานั้นๆ การดำเนินงาน กระบวนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา

2) ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา มีจุดมุ่งหมายหลักว่า เป็นการมุ่งพัฒนาครูผู้สอนภายในสถานศึกษา ให้รู้จักวิธีการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เพื่อให้การศึกษาเกิดผลสัมฤทธิ์ตามความคาดหวังของการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาซึ่งความสำเร็จของการนิเทศภายใน ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับ การสนับสนุนและเห็นความสำคัญของการนิเทศของผู้บริหาร ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารสถานศึกษาในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน

3) ผู้นิเทศภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย

3.1) ผู้บริหารสถานศึกษา

3.2) ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาโดยเฉพาะฝ่ายวิชาการ

3.3) หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา

3.4) ครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอน แต่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้านมีประสบการณ์ในการสอน สามารถสาธิตหรือให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อนร่วมงานได้

3.5) ผู้เชี่ยวชาญที่เชิญมาเป็นวิทยากรเฉพาะด้านแนวคิดที่ใช้ในการนิเทศภายในสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 (2555: 7) ระบุว่าบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษา แบ่งเป็น 3 ฝ่าย คือ

1) ผู้นิเทศ หมายถึง บุคลากรภายในสถานศึกษาได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหาร สถานศึกษา ครูหัวหน้าสายชั้น ครูหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ ครูวิชาการสถานศึกษา ตลอดจนครูผู้สอนที่มีความรู้ ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ทางสถานศึกษามอบหมายให้หน้าที่ ช่วยเหลือครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

2) ผู้รับการนิเทศ หมายถึง ครูภายในสถานศึกษาที่ได้รับประโยชน์จากการนิเทศทั้งทางตรง และทางอ้อม ซึ่งจะทำให้มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

3) ผู้สนับสนุนการนิเทศ หมายถึง ผู้ที่จะช่วยให้การดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไปจากสถานศึกษา ศึกษาพิเศษและอาจรวมถึง บุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2557: 75) กล่าวว่า ในปัจจุบันบุคคลผู้มีหน้าที่นิเทศการศึกษามีหลายกลุ่ม ดังนี้

- 1) ศักขานินเทศก์ คือ บุคคลที่มีหน้าที่ในการนิเทศการศึกษาโดยตำแหน่ง
 - 2) ผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หรือรักษาการแทน
 - 3) ครู คือ ครูที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่อาจให้ความช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่เพื่อนครูด้วยกัน
 - 4) ผู้เชี่ยวชาญ คือ บุคคลผู้มีความรู้ความสามารถที่สถานศึกษาเชิญมาเป็นวิทยากร เพื่อช่วยเหลือแนะนำ และให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 5) ผู้บริหารการศึกษา คือ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะงาน
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2559: 241-244) กล่าวถึงผู้มีบทบาทในการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ดังนี้

- 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา มีหน้าที่ต่อการนิเทศช่วยให้ผู้สอนแต่ละคนทำหน้าที่การสอนให้ได้ผลดี แก้ปัญหาของ ผู้สอนแต่ละคนทางด้านการสอน ช่วยให้ผู้สอนมีความเจริญงอกงามในวิชาชีพของตนเอง
- 2) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มสาระวิชา มีหน้าที่ในการจัดปฐมนิเทศแนะนำผู้สอนใหม่ ดูแลการเรียนการสอนรายวิชาต่าง ๆ ในกลุ่มสาระวิชา การแนะนำหลักสูตรเนื้อหา หนังสือแบบเรียนให้ผู้สอน
- 3) ผู้สอน นอกจากหน้าที่สอนประจำ แล้วต้องมีหน้าที่นิเทศภายใน ปัจจุบันผู้สอนมีความรู้เฉพาะด้าน มีความสามารถด้านการสอนวิชาใดวิชาหนึ่ง สามารถเป็นผู้นิเทศภายในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษา คือ ผู้นิเทศซึ่งเป็นบุคลากรที่อยู่ภายในสถานศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ รวมไปถึงครูที่มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญในสถานศึกษา ส่วนผู้รับการนิเทศ คือ ครูผู้ที่ได้ประโยชน์จากการนิเทศ และผู้สนับสนุนการนิเทศ คือ ครูที่ช่วยให้งานนิเทศบรรลุตามเป้าหมาย

6. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศ

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารกับการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553: 22-25) ได้เสนอแนะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้มีคุณลักษณะและพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา คือ

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำในการดำเนินการวางแผนพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา และร่วมมือกับคณะผู้นิเทศเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน
- 2) ร่วมกับผู้รับการนิเทศในสถานศึกษาสร้างบรรยากาศในการนิเทศด้วยการประชุมปรึกษาหารือ

3) ให้การยอมรับผู้รับการนิเทศว่าแต่ละคนมีความแตกต่างกัน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

4) ให้อิสระแก่ผู้รับการนิเทศได้มีความคิดสร้างสรรค์ตามความสามารถของแต่ละคน

โรงเรียนราชประชาสถาย ฝ่ายมัธยม รัชดาภิเษกในพระบรมราชูปถัมภ์ (2554: 8) ได้เสนอบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศ ไว้ดังนี้

- 1) ปฐมนิเทศครูใหม่
- 2) จัดประชุมก่อนเปิดภาคเรียน
- 3) สังเกตการจัดกระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียน
- 4) เยี่ยมชั้นเรียน
- 5) สังเกตการจัดกระบวนการเรียนรู้
- 6) นิเทศเป็นรายบุคคลหรือหมู่คณะ
- 7) อบรมครู
- 8) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ
- 9) สัมมนาครู
- 10) หนังสือที่ดีมีคุณค่าให้ห้องสมุด
- 11) สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ให้แก่ครู
- 12) สนับสนุนให้ครูไปศึกษาเพิ่มเติมระหว่างปิดภาคเรียน

สมคิด บางโม (2558: 91) กล่าวว่า งานของผู้บริหารการศึกษาจะสำเร็จได้ด้วยดีนั้น ต้องสร้างความเข้าใจอย่างต่อเนื่องให้แก่คณะครูและบุคลากรอื่นๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษา ในส่วนของการนิเทศภายในผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีบทบาทเกี่ยวกับการนิเทศดังนี้

1) บทบาทในด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่จัดความขัดแย้งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสถานศึกษาให้หมดไป พยายามสร้างความเข้าใจอันดีให้เกิดขึ้นภายในกลุ่มเสริมสร้างความเป็นเอกภาพ

2) บทบาทในฐานะผู้นำผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนาความเป็นผู้นำให้เกิดขึ้นแก่เพื่อนร่วมงานที่ช่วยให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบการตัดสินใจร่วมกับการใช้อำนาจ

3) บทบาทในการจัดและดำเนินงานในหน่วยงาน ผู้บริหารถือว่าการพัฒนาด้านการจัดองค์กรในสถานศึกษาช่วยให้การดำเนินงานของคณะกรรมการและฝ่ายต่าง ๆ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อกลุ่มตัดสินใจแล้ว ต้องไม่คัดค้านพยายามให้ทุกคนในกลุ่มมีเป้าหมายเป็นเอกภาพ

4) บทบาทในการคัดเลือกและการใช้บุคลากรเป็นความสามารถของผู้บริหารที่จะต้องศึกษาข้อมูลบุคคลที่ได้จากการพิจารณาสรรหาบุคคลใหม่ให้ตรงกับความต้องการเข้ามาทำงาน โดยให้ผู้สอนทุกคนมีส่วนร่วมในการพิจารณาขอบข่ายงานให้ตรงกับความสามารถของเขา

5) บทบาทในการสร้างขวัญกำลังใจของครู ช่วยให้เกิดความพึงพอใจในงานอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการให้เขามีความมั่นใจในความสามารถของตนเอง ให้เขารู้สึกมีความสำคัญทำงานด้วยความสบายใจในมีสิทธิ์ต่าง ๆ ที่ควรจะได้รับและโอกาสของความก้าวหน้าในงานอาชีพ

6) บทบาทในการพัฒนาบุคลากรจัดให้มีการบรรยายเสริมความรู้ จัดอบรม สัมมนา หรือ ประชุมเชิงปฏิบัติการในสถานศึกษา ส่งเข้ารับการฝึกอบรม สัมมนาภายนอกสถานศึกษา ทั้งนี้ ต้องให้ตรงกับความต้องการของครู การพัฒนาบุคลากรจะส่งผลในด้านประสิทธิภาพการเรียน การสอน

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่หลักในการนิเทศภายในสถานศึกษาเนื่องจากการนิเทศเป็นงานที่แนะนำปรับปรุงให้คณะผู้สอนได้ทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เปิดโอกาสให้ครู ได้แสดงความคิดเห็น มีการติดตามประเมินผล เป็นนักติดต่อสื่อสารรวมทั้งเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ทางการศึกษา เพื่อให้การเรียนการสอนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

7. ขอบข่ายการนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการนิเทศการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาตามขอบข่ายและภารกิจการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุภารกิจของ สถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสตูล (2562ข: 53) ได้เสนอไว้ในคู่มือการนิเทศภายในสถานศึกษา ได้กำหนดขอบข่าย ของการนิเทศไว้ 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

- 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีขอบข่ายงาน ดังนี้
 - 1.1) จัดให้มีหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร
 - 1.2) ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรให้ชัดเจน
 - 1.3) วางแผนการนำหลักสูตรไปใช้
 - 1.4) นิเทศ ติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร
 - 1.5) แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตร
 - 1.6) พัฒนาตนเองและครูผู้สอนโดยการประชุม อบรมเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร
- 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนมีขอบข่ายงาน ดังนี้
 - 2.1) จัดให้มีแผนการจัดการเรียนรู้
 - 2.2) จัดห้องเรียนให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 2.3) จัดสถานที่ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน
 - 2.4) จัดทำหรือจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตร
 - 2.5) จัดครูเข้าสอนตามความสามารถ ความเหมาะสม
 - 2.6) เยี่ยมชั้นเรียน สังเกตการสอน เพื่อติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของครู
 - 2.7) เป็นผู้นำให้ครูปรับปรุงการสอน

- 3) ด้านสื่อการเรียนการสอนมีขอบข่ายงาน ดังนี้
- 3.1) จัดหาและบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนแก่ครูอย่างเพียงพอและครบถ้วน มีการสำรวจความต้องการ
 - 3.2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูรู้จักทำ รู้จักใช้ รู้จักเก็บบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน
 - 3.3) จัดให้มีศูนย์สื่อหรือศูนย์วิชาการของสถานศึกษา
 - 3.4) ส่งเสริมให้ครูรู้จักคิดค้น สร้างสรรค์สื่อหรือวิธีการใหม่ ๆ ที่นำไปใช้จัดการเรียนการสอน
 - 3.5) แสวงหาแหล่งวิทยาการที่เป็นสื่อการสอนในชุมชนหรือในท้องถิ่น
 - 3.6) จัดให้มีการติดตามและประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
- 4) ด้านการวัดผลและประเมินผลมีขอบข่ายงาน ดังนี้
- 4.1) จัดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และระเบียบที่กำหนดไว้
 - 4.2) วางแผนและกำหนดระยะเวลาการวัดและประเมินผลให้เพียงพอ
 - 4.3) จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่จำเป็นเพื่อใช้ในการวัดผลและประเมินผลให้เพียงพอ
 - 4.4) จัดสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน
 - 4.5) วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.6) จัดทำผลการประเมินแสดงความก้าวหน้า
- 5) ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษามีขอบข่ายงาน ดังนี้
- 5.1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเพื่อวางแผนเรื่องที่จะประชุมอบรม เพื่อพัฒนาบุคลากร
 - 5.2) จัดให้มีการประชุม อบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับปัญหาของงานวิชาการในสถานศึกษา โดยครูที่มีความรู้ความชำนาญในสถานศึกษา หรือเชิญบุคคลภายนอกมาเป็นวิทยากร
 - 5.3) สนับสนุนให้ครูมีโอกาสร่วมการประชุม อบรมทางวิชาการและศึกษาต่อไปในระดับที่สูงขึ้น
 - 5.4) ประเมินผลและรายงานผลการประชุม อบรมหรือสัมมนา
 - 5.5) จัดงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ที่จำเป็นต่อการประชุม อบรมพัฒนาบุคลากร
- Ben Harris (1975 อ้างถึงใน ตรียา ชาเสน, 2556: 26) กำหนดขอบข่ายของการนิเทศไว้ 10 ด้าน ดังต่อไปนี้
- 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร (Developing Curriculum) คือการออกแบบ หรือปรับปรุงหลักสูตรที่นำมาใช้โดยคำนึงถึง บุคลากร เวลา สถานที่ และเทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ รวมทั้งการจัดทำคู่มือครู การใช้หลักสูตร การจัดทำมาตรฐานทางวิชาการ การพัฒนาแผนการเรียนการสอนและบทเรียน
 - 2) ด้านการจัดระบบการเรียนการสอน (Organizing for Instruction) คือการจัดทำแผนงานเพื่อนำหลักสูตรไปใช้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร อาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ขอ

ของงาน ได้แก่ การจัดชั้นเรียน การจัดตารางสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการจัดครูเข้าสอน

3) ด้านการบริการบุคลากร (Providing Staff) คือ การสรรหา การคัดเลือก การมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของบุคลากร

4) ด้านการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก (Providing Facilities) คือ การวางแผน การจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ครูผู้สอนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการจัดหาอาคารเรียน อาคารประกอบต่างๆ และพัฒนาคุณลักษณะของเครื่องใช้ต่างๆ ให้เหมาะสม

5) ด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ (Providing Materials) คือ การตรวจ การเลือกวัสดุอุปกรณ์การสอนที่นำไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอน

6) ด้านการฝึกอบรมครูประจำการ (Arranging for In-Service) คือ การจัดหากิจกรรมให้ครูมีความก้าวหน้า และเลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้น

7) ด้านการปฐมนิเทศครูใหม่ (Orienting New Staff Member) คือ การให้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็น และความเข้าใจในการปฏิบัติแก่ครูใหม่

8) ด้านการจัดบริการพิเศษแก่นักเรียน (Relating Special Pupils services) คือ การจัดบริการให้แก่เด็กเรียน ที่สนับสนุนกระบวนการเรียนการสอนเพื่อสนองจุดมุ่งหมายหลักของการสอน

9) ด้านการสร้างสัมพันธ์กับชุมชน (Developing Public Relations) คือ การใช้การเรียนการสอนเป็นสื่อ เช่นการให้ข่าว การขอความช่วยเหลือ การหลีกเลี่ยงความขัดแย้งต่าง ๆ

10) ด้านการประเมินผลการสอน (Evaluation) คือ การวางแผนการจัดระบบประเมินผลการจัดกิจกรรมในทุกด้านที่เกี่ยวกับการสอน

Kimbrough and Nunery (1988: 58 อ้างถึงใน ศิริพร สระทองหน, 2558: 13) กล่าวถึงขอบข่ายการนิเทศภายในสถานศึกษาดังนี้ งานด้านหลักสูตร และการนำไปใช้ งานการเรียนการสอน งานประเมินผล และ งานจัดหาสื่อสนับสนุนโปรแกรมการเรียนการสอน

พิทยา ผึ้งชลจิตร (2558: 59) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความต้องการการนิเทศภายในของครูในกลุ่มเครือข่ายที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ได้กล่าวถึงขอบข่ายการนิเทศภายในสถานศึกษา 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

สุทธิรัตน์ สุทธิมุสิก (2558: 52) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความต้องการการนิเทศภายในของครูใน สังกัดเทศบาลศึกษานครศรีธรรมราช ได้กล่าวถึงขอบข่ายการนิเทศภายในสถานศึกษา 4 ด้านดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

สรุปได้ว่า จากขอบข่ายการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้แตกต่างกันสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีความประสงค์ศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลโดยสังเคราะห์จากแนวคิดข้างต้นถึงขอบข่ายการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อสอดคล้องกับบริบทของกับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล 4 ด้านเท่านั้น คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านสื่อการเรียนการสอน 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดผลและประเมินผล ดังนี้

1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรเป็นการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพและสังคมในปัจจุบัน อิทธิพลต่างๆในสังคมมีผลต่อการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกันในแต่ละส่วนจะต้องได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารและครูผู้สอนในการนำหลักสูตรไปดำเนินการพัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษา ที่จำเป็นต้องเป็นสอดคล้องในทิศทางเดียวกัน ทั้งหลักสูตรแกนกลาง หลักสูตรท้องถิ่น และหลักสูตรสถานศึกษา

Ben Harris (1973 ; อ้างถึงใน ตริยา ชาเสน, 2556: 27) ได้กล่าวถึง การพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า หมายถึง การออกแบบหรือปรับปรุงหลักสูตรที่นำมาสอนในสถานศึกษาให้เหมาะสมโดยคำนึงถึงบุคลากร เวลา สถานที่ และเทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ รวมทั้งการจัดทำคู่มือครู คู่มือการใช้หลักสูตร การทำมาตรฐานทางวิชาการ การพัฒนาแผนการเรียนการสอน และบทเรียนต่าง ๆ

กมล ภูประเสริฐ (2555: 34) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของให้คำนึงถึงแผนภูมิของภารกิจในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาเพื่อให้การจัดทำมีความสมบูรณ์ในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ มาตรฐานช่วงชั้น มาตรฐานรายปี รายภาค สารการเรียนรู้รายปี รายภาคเวลาเรียน หน่วยกิต คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ภาวดี หินขาว (2555: 30) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้หลักสูตรมีความสำคัญในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาเป็นอย่างยิ่งเพราะหลักสูตรเป็นตัวกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษา หลักสูตรทั้งยังต้องสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพของสังคม

สุเทพ อ่วมเจริญ (2557: 10) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการสร้างและทดสอบคุณภาพของหลักสูตรที่นำวิธีการเชิงระบบมาประยุกต์ใช้ โดยเฉพาะการนำกระบวนการวิจัยและพัฒนาไปใช้ในการสร้างและทดสอบคุณภาพหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น

คนธวรรณ เกษงาม (2558: 23) กล่าวว่า การนิเทศการเรียนสอนด้านหลักสูตรและการนำไปใช้เป็นการช่วยเหลือให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจมีความสามารถนำเทคนิควิธีการในการใช้หลักสูตรอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับผู้เรียน

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การบริการของผู้บริหารสถานศึกษาการจัดให้มีหลักสูตรการศึกษาของสถานศึกษาและการวิเคราะห์หลักสูตรให้ชัดเจนการวางแผนและการนำหลักสูตรไปใช้ในการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรและการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนโดยใช้กระบวนการสร้างและทดสอบคุณภาพของหลักสูตร ตรงกับบริบทของท้องถิ่นและสถานศึกษา สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนามาตรฐานการศึกษา

2) ด้านสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนเป็นส่วนประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของการเรียนการสอน เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพดังที่นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2551: 8) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนคือสิ่งที่เป็นตัวกลางที่ครูนำมาใช้ในการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ทัศนคติ ค่านิยม หรือทักษะที่ตนมีอยู่ ไปสู่นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

มนตรี แย้มกสิกร (2551: 29) ได้กล่าวไว้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง ตัวกลางที่ช่วยนำความรู้จากผู้สอน หรือแหล่งความรู้ไปยังผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมตามที่ต้องการ

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2553: 80) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ผู้สอน และผู้เรียนนำมาใช้ในระบบการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วรรณิ์ โคพิชัย (2551: 28) กล่าวว่า การใช้สื่อการสอนอย่างหนึ่งอย่างใดเพียงอย่างเดียว จะไม่สามารถทำให้ผู้เรียน เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือเกิดการเรียนรู้ได้ครบทุกด้าน การใช้ประสาทสัมผัสหลาย ๆ ด้านก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี ถูกต้อง ลึกซึ้ง และประทับใจนาน ดังนั้นจึงควรใช้สื่อการสอนหลาย ๆ อย่างรวมกัน เพื่อเสริมความรู้ซึ่งกันและกัน สื่อการสอนหลาย ๆ อย่างที่ถูกนำมาใช้ร่วมกันเรียกว่า “สื่อประสม (Multimedia)”

กิดานันท์ มลิทอง (2548: 267) ได้ให้ความหมายของสื่อประสม (Multimedia) ไว้ว่า สื่อประสมหมายถึง การนำสื่อหลาย ๆ ประเภทมาใช้ร่วมกัน ทั้งวัสดุอุปกรณ์ และวิธีการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียนการสอน

Edgar Dale (1965 อ้างอิงใน วรรณพงษ์ ศิริเจียรนัย, 2555: 30-31) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของสื่อการสอน ดังนี้

1) สื่อการสอน ช่วยสร้างรากฐานที่เป็นรูปธรรมขึ้นในความคิดของผู้เรียน การฟังเพียงอย่างเดียว นั้น ผู้เรียนจะต้องใช้จินตนาการเข้าช่วยด้วย เพื่อให้สิ่งที่ป็นนามธรรมเกิดเป็นรูปธรรมขึ้นในความคิด แต่สำหรับสิ่งที่ยุ่งยากซับซ้อน ผู้เรียนย่อมไม่มีความสามารถจะทำได้ การใช้อุปกรณ์เข้าช่วยจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและสร้างรูปธรรมขึ้นในใจได้

2) สื่อการสอน ช่วยเร้าความสนใจของผู้เรียน เพราะผู้เรียนสามารถใช้ประสาทสัมผัสได้ด้วยตา หู และการเคลื่อนไหวจับต้องได้แทนการฟังหรือดูเพียงอย่างเดียว

3) เป็นรากฐานในการพัฒนาการเรียนรู้และช่วยความทรงจำอย่างถาวร ผู้เรียนจะสามารถนำประสบการณ์เดิมไปสัมพันธ์กับประสบการณ์ใหม่ ๆ ได้ เมื่อมีพื้นฐานประสบการณ์เดิมที่ดีอยู่แล้ว

4) ช่วยให้ผู้เรียนได้มีพัฒนาการทางความคิด ซึ่งต่อเนื่องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทำให้เห็นความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ เช่น เวลา สถานที่ วัฏจักรของสิ่งมีชีวิต

5) ช่วยเพิ่มทักษะในการอ่านและเสริมสร้างความเข้าใจในความหมายของคำใหม่ ๆ ให้มากขึ้น ผู้เรียนที่อ่านหนังสือซ้ำก็จะสามารถอ่านได้ทันพวกที่อ่านเร็วได้ เพราะได้ยินเสียงและได้เห็นภาพประกอบกัน

กิดานันท์ มลิทอง (2556: 53-58) ได้กล่าวถึงสื่อการเรียนการสอนในประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

1) สื่อกับผู้เรียน

1.1) เป็นสิ่งที่ช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหา บทเรียนที่ย่างยากซับซ้อนได้ง่ายขึ้นในระยะเวลาอันสั้น และสามารถช่วยให้เกิดความคิดรวบยอด ในเรื่องนั้นได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

1.2) สื่อจะช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน ทำให้เกิดความสุข สนุกสนานและไม่รู้สึกเบื่อหน่ายการเรียน

1.3) การใช้สื่อจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกัน และเกิดประสบการณ์ร่วมกันในวิชาที่เรียนนั้น

1.4) ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น ทำให้เกิดมนุษยสัมพันธ์อันดีในระหว่างผู้เรียนด้วยกันเองและกับผู้สอนด้วย

1.5) ช่วยสร้างเสริมลักษณะที่ดีในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์จากการใช้สื่อเหล่านั้น

1.6) ช่วยแก้ปัญหาเรื่องของความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยการจัดให้มีการใช้สื่อในการศึกษารายบุคคล

2) สื่อกับผู้สอน

2.1) การใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอน เป็นการช่วยให้บรรยากาศในการสอน น่าสนใจยิ่งขึ้น ทำให้ผู้สอนมีความสุข สนุกสนานในการสอนมากกว่าวิธีการที่เคยใช้การบรรยาย แต่เพียงอย่างเดียว และเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในตัวเองให้เพิ่มขึ้นด้วย

2.2) สื่อจะช่วยแบ่งเบาภาระของผู้สอนในด้านการเตรียมเนื้อหา เพราะบางครั้งอาจให้ผู้เรียนศึกษา เนื้อหาจากสื่อได้เอง

2.3) เป็นการกระตุ้นให้ผู้สอนตื่นตัวอยู่เสมอในการเตรียมและผลิตวัสดุใหม่ ๆ เพื่อใช้เป็นสื่อการสอน ตลอดจนคิดค้นเทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้การเรียนรู้ น่าสนใจยิ่งขึ้น

วิวรรณ จันทรเทพย์ (2553: 40) ได้กล่าวถึงสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1) ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่

1.1) เรียนรู้ได้ดีขึ้นจากประสบการณ์ที่มีความหมายในรูปแบบต่าง ๆ

1.2) เรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง

1.3) เรียนรู้ได้ง่ายและเข้าใจได้ชัดเจน

1.4) เรียนรู้ได้มากขึ้น

1.5) เรียนรู้ได้ในเวลาที่จำกัด

2) ช่วยให้ผู้สามารถเอาชนะข้อจำกัดต่าง ๆ ในการเรียนรู้ ได้แก่

2.1) ทำสิ่งนามธรรมให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น

2.2) ทำสิ่งซับซ้อนให้ง่ายขึ้น

2.3) ทำสิ่งเคลื่อนไหวช้าให้เร็วขึ้น

2.4) ทำสิ่งเคลื่อนไหวเร็วให้ช้าลง

2.5) ทำสิ่งเล็กให้ใหญ่ขึ้น

2.6) ทำสิ่งใหญ่ให้เล็กลง

2.7) นำสิ่งที่อยู่ไกลมาศึกษาได้

2.8) นำสิ่งที่เกิดในอดีตมาศึกษาได้ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

2.9) ช่วยให้จดจำได้นาน เกิดความประทับใจและมั่นใจในการเรียน

2.10) ช่วยให้ผู้เรียนได้คิดและแก้ปัญหา

2.11) ช่วยแก้ปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล

ขวลิต เห่งทอง (2559) ได้กล่าวถึงสื่อการเรียนการสอนในประเด็นที่มีความน่าสนใจ

อันได้แก่

1) ช่วยให้คุณภาพการเรียนรู้ดีขึ้น เพราะมีความจริงจังและมีความหมายชัดเจนต่อผู้เรียน

2) ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในปริมาณมากขึ้น ในเวลาที่กำหนดไว้จำนวนหนึ่ง

3) ช่วยให้ผู้เรียนสนใจ และมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในกระบวนการเรียนการสอน

4) ช่วยให้ผู้เรียนจำ ประทับความรู้สึกรวดเร็วและดีขึ้น

5) ช่วยส่งเสริมการคิดและการแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนการสอน

6) ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ในสิ่งที่เรียนได้ยากลำบาก ให้มีความเป็นไปได้โดยการทำให้สิ่งที่ซับซ้อนให้ง่ายขึ้น การทำนามธรรมให้เป็นรูปธรรมขึ้น การทำสิ่งที่เคลื่อนไหวหรือเปลี่ยนแปลงช้าให้ดูเร็วขึ้น การทำสิ่งที่เคลื่อนไหวหรือเปลี่ยนแปลงเร็ว ให้ดูช้าลง การทำสิ่งที่ใหญ่มากให้ย่อขนาดลง การทำสิ่งที่เล็กมากให้ขยายขนาดขึ้น การนำอดีตมาให้ผู้เรียนเห็นได้นำสิ่งที่อยู่ไกลหรือลึกลับมาให้ผู้เรียนศึกษาได้เป็นการส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพดีขึ้น และยังสอดคล้องกับวิธีการสอนที่ผู้สอนพิจารณานำมาใช้

7) ช่วยให้ผู้เรียนเรียนสำเร็จง่ายขึ้น และผ่านการวัดผลได้อย่างตรงตามวัตถุประสงค์ของบทเรียน

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง การบริการของผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาและบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ส่งเสริมและสนับสนุนทางวิชาการของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูรู้จักคิดสร้างสรรค์สื่อหรือวิธีการใหม่ ๆ ที่จะนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูแสวงหาแหล่งวิทยาการที่เป็นสื่อการสอนในชุมชนหรือในท้องถิ่น จัดให้มีการติดตามและประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

3) ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นงานที่เกี่ยวกับเทคนิควิธีสอนแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะเทคนิควิธีสอนแบบเน้นกระบวนการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ดังนี้

สัจด์ อุทรานันท์ (2550: 112) กล่าวว่า องค์ประกอบของระบบการเรียนการสอนต้องประกอบด้วยสิ่งต่างต่อไปนี้

1) ตัวบ่อน ได้แก่ ครู นักเรียน หลักสูตร และสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

2) กระบวนการ ได้แก่ การเตรียมความพร้อม การดำเนินการเรียนการสอน กิจกรรมสร้างทักษะ การสนับสนุนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ฯลฯ

3) การควบคุมมิได้ หมายถึง การควบคุมบังคับ แต่หมายถึง วิธีดำเนินการ เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ เช่น การเสริมกำลังใจ การตรวจสอบความรู้ ฯลฯ

4) ผลผลิต ได้แก่ ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามความต้องการ

5) ข้อมูลย้อนกลับได้จากการประเมินผลการเรียน ถ้าผู้เรียนมีพฤติกรรม ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร แสดงว่าการจัดการเรียนการสอนบรรลุผล

กาญจนา เกียรติประวัติ (2552: 141) ได้กล่าวว่าการเตรียมการสอน หมายถึง การระบุผลการเรียนรู้ที่ต้องการและวิธีการนำไปสู่ผลการเรียนรู้นั้น ภายใต้การดูแลของครู และได้ จำแนกการเตรียมการสอนไว้ 3 ประเภท คือ การเตรียมการสอนระยะยาว การเตรียมการสอน เป็นหน่วย และเตรียมการสอนเป็นรายวัน การเตรียมการสอนต้องมีส่วนประกอบ คือแนวความคิด หรือหลักการ จุดประสงค์ที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล และยังได้กล่าวถึง ความสำคัญของการเตรียมการสอนไว้ ดังนี้

1) ช่วยให้ผู้มีโอกาสพิจารณาส่วนประกอบต่าง ๆ ของบทเรียน ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียน

2) ครูมีโอกาสคาดการณ์ล่วงหน้าซึ่งเป็นการกระตุ้นความคิดของครู

3) เป็นวิธีการเตือนความจำ

4) ช่วยให้เกิดความมั่นใจ

5) เป็นประโยชน์ทางด้านหลักการบริหาร ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์จะใช้ประกอบการวางแผนการนิเทศการสอน

ทิตนา แคมมณี (2560: 45) ได้กล่าวถึงลักษณะการเรียนการสอนโดยเน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบประสาน 5 แนวคิดหลักชิปปา โมเดล (CIPPA MODEL) ซึ่งมีแนวคิด ดังต่อไปนี้

1) ให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยวิธีการ

1.1) แสวงหาข้อมูล / ประสพการณ์

1.2) ศึกษาทำความเข้าใจ (แปลความ ตีความ)

1.3) คิดวิเคราะห์

1.4) สร้างความหมายแก่ตนเอง

1.5) สังเคราะห์ข้อมูล จัดระเบียบความรู้ จัดโครงการสร้างความรู้

1.6) สรุปความรู้ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญา อารมณ์ และ

จิตใจ

2) ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ กับสิ่งแวดล้อมรอบตัว ทั้งกับบุคคล สิ่งแวดล้อม ทางกายภาพ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมทางด้านสื่อ ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ทางสังคมและอารมณ์

3) ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางกาย โดยการทำกิจกรรมต่าง ๆ

4) ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะกระบวนการ เช่น ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการคิด ทักษะการจัดการ ทักษะการทำงานเป็นทีม ฯลฯ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการให้ผู้เรียนมี ส่วนร่วมทางสติปัญญา อารมณ์ จิตใจ

5) ให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย

วรารณ ศรีวิโรจน์ (2558: 2-4) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

1) ลักษณะการจัดการเรียนรู้

- 1.1) กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- 1.2) การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ทักษะ พิสัย (Psychomotor Domain) และจิตพิสัย (Affective Domain)
- 1.3) ผู้สอนต้องใช้ทั้งวิชาการ (ศาสตร์) และทักษะ/เทคนิค (ศิลป์)

2) หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

- 2.1) เลือกประสบการณ์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/ผล การเรียนรู้ หากเป็นทักษะควรเป็นทักษะที่ปฏิบัติแล้วผู้เรียนจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ตามวัตถุประสงค์
- 2.2) เลือกประสบการณ์ที่ผู้เรียนพึงพอใจ สนุก น่าสนใจ ไม่ซ้ำซาก มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน
- 2.3) เลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถทางด้านร่างกายของผู้เรียนที่จะปฏิบัติได้ และควรคำนึงถึงประสบการณ์เดิม เพื่อจัดกิจกรรมใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง
- 2.4) เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนรู้หลาย ๆ ด้าน
- 2.5) คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสในการเรียนรู้มากที่สุด

3) หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 3.1) สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร จุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ ลักษณะเนื้อหาวิชา
- 3.2) เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน
- 3.3) จัดเรียงเนื้อหาตามลำดับขั้นตอน
- 3.4) ใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสม
- 3.5) ผู้เรียนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมและการประเมินผล
- 3.6) ส่งเสริมกระบวนการคิดและทักษะต่าง ๆ
- 3.7) ใช้เทคนิควิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย
- 3.8) มีการวัดและประเมินผลหลากหลายและเหมาะสมสอดคล้องกับกิจกรรม
- 3.9) ผู้เรียนมีความสุข มีเจตคติที่ดีและอยากเรียนรู้มากขึ้น

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน (2553: 24-25) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

- 1) จัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยการศึกษาค้นคว้า ทดลอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง
- 2) จัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักใช้ความคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจได้ด้วยตนเอง
- 3) ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยการร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมอภิปราย ร่วมกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ และร่วมนำเสนอความคิดด้วยตนเอง

4) ใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทั้งสมาชิกในกลุ่ม สมาชิกระหว่างกลุ่ม และปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน

5) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับความสามารถและศักยภาพของผู้เรียน เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน

6) วัดและประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ต่อเนื่อง ทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะกระบวนการ คุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมโดยการประเมินตามสภาพจริง และการประเมินตนเอง

7) ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ทั้งแหล่งเรียนรู้ที่เป็นสถานที่ และบุคคล ใช้แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตร หมายถึง การบริการของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอน กำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น มีการให้ความรู้ อบรม มีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง แล้วนำผลการนิเทศมาปรับปรุงการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง โดยการเข้ารับการอบรม การประชุมสัมมนาทางวิชาการ หรือวิธีการอื่น ๆ แนะนำช่วยเหลือให้ความรู้และให้การสนับสนุนสื่อวัสดุการเรียนการสอน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และมีคุณภาพต่อการเรียนรู้

4) ด้านการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะการประเมินผลจะเป็นตัวบ่งชี้ว่า การเรียนการสอนมีผลสัมฤทธิ์เพียงใด บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ รวมทั้งการปฏิบัติการสอนของครูผู้สอนเป็นอย่างไร ย่อมทราบได้จากการประเมินผล

ราชบัณฑิตยสถาน (2555: 37) ให้ความหมายว่า การวัดผลและประเมินผล เป็นกระบวนการซึ่งประกอบด้วยกระบวนการย่อย ได้แก่ การวัดผล (Measurement) และการประเมินผล (Assessment) ทั้งการวัดผลและประเมินผลมีความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกันอย่างแยกไม่ออก ในทางการศึกษาจึงมักใช้คำว่า “การวัดประเมินผล” ในการออกแบบการเรียนการสอนซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลการเรียนรู้นั้น การวัดประเมินผลในที่นี้จึง หมายถึงการวัดประเมินผลการเรียนรู้ (Assessment of learning) ซึ่งเป็นกระบวนการรวบรวมหลักฐาน ข้อมูลเชิงประจักษ์ต่าง ๆ เมื่อสิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้เพื่อตัดสินคุณค่าในการบรรลุวัตถุประสงค์หรือ ผลลัพธ์การเรียนรู้ เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งแสดงถึงมาตรฐานทางวิชาการในเชิงสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สารสนเทศดังกล่าวนำไปใช้ในการกำหนดระดับคะแนนให้ ผู้เรียนรวมทั้งใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2557: 11) กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการศึกษาไว้ดังนี้

1) วัดให้ตรงกับจุดมุ่งหมาย การวัดและประเมินผลการศึกษาเป็นกระบวนการตรวจสอบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้จัดให้กับผู้เรียนนั้น ผู้เรียนสามารถบรรลุตามจุดมุ่งหมายมากน้อยเพียงใด ดังนั้นการวัดและประเมินผลแต่ละครั้งจึงต้องมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนในการวัด และในการสอนของครูก็ต้องยึดหลักสูตรเป็นหลักโดยการวิเคราะห์หลักสูตร แล้วตั้ง

จุดมุ่งหมายและวัดให้ตรงกับจุดมุ่งหมาย หากการวัดแต่ละครั้งไม่ตรงกับจุดมุ่งหมายที่จะวัด ผลของการวัดก็จะเป็นความหมายแต่ก่อให้เกิดความผิดพลาดในการนำผลการวัดไปใช้ ความผิดพลาดที่ทำให้การวัดได้ไม่ตรงกับจุดมุ่งหมาย เช่น ไม่ศึกษาหรือนิยามคุณลักษณะที่ต้องการจะวัดให้ชัดเจน ใช้เครื่องมือไม่สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการจะวัด วัดได้ไม่ครบถ้วน เลือกกลุ่มตัวอย่างที่จะวัดไม่เหมาะสม เป็นต้น

2) ใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพ แม้ว่าจะมีจุดประสงค์ในการวัดที่ชัดเจน เลือกเครื่องมือวัดได้สอดคล้องกับจุดประสงค์แล้วก็ตาม แต่หากเครื่องมือขาดคุณภาพผลการวัดก็ขาดคุณภาพไปด้วย และเมื่อนำผลการวัดไปประเมินผล ผลการประเมินย่อมมีโอกาสผิดพลาดได้ ดังนั้นเพื่อให้ผลของการวัดมีความเชื่อถือได้จึงควรเลือกใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพ

3) คำนึงถึงความยุติธรรม ความยุติธรรมเป็นคุณธรรมที่สำคัญประการหนึ่งของผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินผล เป็นสิ่งที่ครูจะต้องคำนึงถึงทุกครั้งที่ทำการวัดและประเมินผลการศึกษา กล่าวคือจะต้องวัดและประเมินผลด้วยใจเป็นกลางไม่ลำเอียงหรืออคติ ตัดสินตามหลักวิชา เช่น การตรวจข้อสอบโดยใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน จัดกระทำให้ผู้ถูกวัดอยู่ภายใต้สถานการณ์เดียวกัน ตัดสินผลการวัดโดยใช้เกณฑ์เดียวกัน เป็นต้น หากการดำเนินการขั้นใดขั้นหนึ่งขาดความยุติธรรมก็ย่อมส่งผลให้การวัดผลและประเมินผลขาดความเชื่อถือตามไปด้วย

4) แปลผลให้ถูกต้อง การวัดและประเมินผลการศึกษามีเป้าหมายเพื่อนำผลไปใช้อธิบายหรือเปรียบเทียบกับคุณลักษณะนั้น ๆ ดังนั้นการแปลผลที่ได้จะต้องพิจารณาให้รอบคอบก่อนที่จะลงสรุปโดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์และวิธีการแปลความหมายเป็นสำคัญ พิจารณาตามหลักตรรกวิทยา ความสมเหตุสมผล ความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของการประเมินในครั้งนั้นว่าเป็นแบบอิงเกณฑ์หรืออิงกลุ่ม นอกจากนั้นครูจำเป็นต้องมีความรู้ในมาตรการวัดและสถิติที่นำมาใช้ด้วย

5) ใช้ผลของการวัดและประเมินผลให้คุ้มค่า การวัดและประเมินผลแต่ละครั้งเป็นงานที่ต้องลงทุนทั้งในด้านพลังความคิด กำลังกาย เวลาและงบประมาณ เพื่อให้สามารถวัดผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ หากผลการวัดที่ครูนำมาเพียงตัดสินได้ตกให้ผู้เรียนเท่านั้นนับว่าเป็นการลงทุนที่ไม่คุ้มค่าเพราะผลการวัดและการประเมินผลสามารถนำมาใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้อีก เช่น สำหรับวินิจฉัยข้อบกพร่องในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาการสอนของครู เป็นต้น

สมนึก ภัททิยธนี (2558: 16-17) กล่าวว่า การวัดผลที่ดีต้องยึดหลักการวัดผลเบื้องต้นดังนี้

1) ต้องวัดให้ตรงกับจุดมุ่งหมายการเรียนการสอน การวัดผลเป็นสิ่งที่ตรวจสอบผลจากการสอนของครูว่านักเรียนเกิดพฤติกรรมตามที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใด ถ้าวัดผลโดยไม่ยึดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนเป็นหลักก็จะเป็นการวัดที่ไม่เกิดประโยชน์อันใดทั้งสิ้น จะไม่ทราบพัฒนาการของนักเรียนว่าได้บรรลุเป้าหมายตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรหรือไม่หรือกล่าวได้ว่าเป็นความสูญเปล่าทางการศึกษาอย่างหนึ่ง การวัดผลไม่ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนแม้จะวัดตรงตามการสอนของครูก็จะเกิดปัญหาตามมาซึ่งอาจจะมาจากสาเหตุ คือ ครูไม่มีความคิดรวบยอดสิ่งที่ต้องการจะวัด ครูยังใช้เครื่องมือวัดไม่ถูกต้องและการวัดไม่ครบถ้วน

2) เลือกใช้เครื่องมือวัดที่ดีและเหมาะสม การวัดผลทางการศึกษาเป็นการวัดทางสังคมศาสตร์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่คงที่แน่นอนเหมือนกับการวัดทางกายภาพหรือทางวิทยาศาสตร์ ดังนั้นครูต้องพยายามเลือกใช้เครื่องมือวัดที่มีคุณภาพดี เพื่อให้ผลการวัดถูกต้องแม่นยำและเชื่อถือได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ นอกจากนี้ต้องพยายามใช้เครื่องมือวัดหลาย ๆ อย่าง เพื่อช่วยให้การวัดถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3) ระวังความคลาดเคลื่อนหรือความผิดพลาดของการวัด เมื่อจะใช้เครื่องมือชนิดใดต้องระวังข้อบกพร่องของเครื่องมือหรือวิธีการวัดของครูและต้องมีความสนใจหรือฝึกทักษะในการวัดอยู่เสมอ จึงจะแก้ไขป้องกันข้อบกพร่องเหล่านี้ได้

4) ประเมินผลการวัดให้ถูกต้อง เมื่อได้ผลจากการวัดออกมาแล้วครูต้องนำไปประเมินผลจึงจะช่วยให้การวัดผลและประเมินผลมีความหมาย และในการประเมินผลนั้นเกณฑ์ที่ใช้เป็นสิ่งสำคัญมาก ต้องแปลผลให้ถูกต้อง สมเหตุสมผลและมีความยุติธรรม การวัดผลประเมินผลจึงเกิดประโยชน์ได้เต็มที่

5) ใช้ผลการวัดให้คุ้มค่า การวัดผลที่ดีมีได้มุ่งวัดเพียงประเด็นที่ว่านักเรียนจำเนื้อหาได้มากน้อยเพียงใด หรือผ่าน-ไม่ผ่าน หรือใครได้คะแนนอยู่ในระดับใดเท่านั้น จุดประสงค์สำคัญของการวัดคือเพื่อค้นและพัฒนาศักยภาพของนักเรียน นั่นคือต้องพยายามค้นหาผู้เรียนแต่ละคนว่า เด่น-ด้อยในเรื่องใด และหาทางปรับปรุงแก้ไขแต่ละคนให้ดีขึ้น พร้อมทั้งหาวิธีปรับปรุงการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ทิวต์ล มณีโชติ (2554: 6) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการเรียนการสอนดังนี้

1) เพื่อจัดตำแหน่ง (Placement) ผลจากการวัดบอกได้ว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถอยู่ในระดับใดของกลุ่มหรือเปรียบเทียบกับเกณฑ์แล้วอยู่ในระดับใด การวัดและประเมินเพื่อจัดตำแหน่งนี้ มักใช้ในวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ

1.1) เพื่อคัดเลือก (Selection) เป็นการนำผลการวัดเพื่อคัดเลือกเพื่อเข้าเรียน เข้าร่วมกิจกรรม-โครงการ หรือเป็นตัวแทน(เช่นของชั้นเรียนหรือสถานศึกษา) เพื่อการทำกิจกรรม หรือการให้ทุนผลการวัดและประเมินผลลักษณะนี้คำนึงถึงการจัดอันดับที่สำคัญ

1.2) เพื่อแยกประเภท (Classification) เป็นการนำผลการวัดและประเมินเพื่อแบ่งกลุ่มผู้เรียน เช่น แบ่งเป็นกลุ่มอ่อน ปานกลาง และเก่ง แบ่งกลุ่มผ่าน-ไม่ผ่านเกณฑ์ หรือตัดสินได้-ตก เป็นต้น เป็นการวัดและประเมินที่ยึดเกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่งกลุ่มเป็นสำคัญ

2) เพื่อวินิจฉัย (Diagnostic) เป็นการนำผลการวัดและประเมินเพื่อค้นหาจุดเด่น-จุดด้อยของผู้เรียนว่ามีปัญหาในเรื่องใด จุดใด มากน้อยแค่ไหน เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจการวางแผนการจัดการเรียนรู้และการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เครื่องมือที่ใช้วัดเพื่อการวินิจฉัย เรียกว่า แบบทดสอบวินิจฉัย (Diagnostic Test) หรือแบบทดสอบวินิจฉัยการเรียน ประโยชน์ของการวัดและประเมินประเภทนี้นำไปใช้ในวัตถุประสงค์ 2 ประการดังนี้

2.1) เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ผลการวัดผู้เรียนด้วยแบบทดสอบวินิจฉัยการเรียนจะทำให้ทราบว่าผู้เรียนมีจุดบกพร่องจุดใด มากน้อยเพียงใด ซึ่งครูผู้สอนสามารถแก้ไข

ปรับปรุงโดยการสอนซ่อมเสริม (Remedial Teaching) ได้ตรงจุด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้

2.2) เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ผลการวัดด้วยแบบทดสอบวินิจฉัยการเรียนรู้ นอกจากจะช่วยให้เห็นว่าผู้เรียนมีจุดบกพร่องเรื่องใดแล้ว ยังช่วยให้เห็นจุดบกพร่องของกระบวนการจัดการเรียนรู้อีกด้วย เช่น ผู้เรียนส่วนใหญ่มีจุดบกพร่องจุดเดียวกัน ครูผู้สอนต้องทบทวนว่าอาจจะเป็นเพราะวิธีการจัดการเรียนรู้ไม่เหมาะสมต้องปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

3) เพื่อตรวจสอบและปรับปรุง การประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบผลการเรียนรู้เทียบกับจุดประสงค์หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ผลจากการประเมินใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยอาจจะปรับปรุงหรือปรับเปลี่ยนวิธีการสอน (Teaching Method) ปรับเปลี่ยนสื่อการสอน (Teaching Media) ใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ (Teaching Innovation) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

4) เพื่อการเปรียบเทียบ (Assessment) เป็นการใช้ผลการวัดและประเมินเปรียบเทียบว่าผู้เรียนมีพัฒนาการจากเดิมเพียงใด และอยู่ในระดับที่พึงพอใจหรือไม่

5) เพื่อการตัดสิน การประเมินเพื่อการตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนเป็นการประเมินรวม (Summative Evaluation) คือใช้ข้อมูลที่ได้จากการวัด เทียบกับเกณฑ์เพื่อตัดสินผลการเรียนว่าผ่าน-ไม่ผ่าน หรือให้ระดับคะแนน

สรุปได้ว่า การวัดผลและประเมินผล หมายถึง การบริการของผู้บริหารสถานศึกษาได้สนับสนุนการจัดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามหลักสูตร และระเบียบที่กำหนดไว้ การจัดหาและสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงการเรียนการสอนและส่งเสริมการนำเทคโนโลยีพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไป

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า การปฏิบัติงานการนิเทศภายในสถานศึกษา ที่ครูต้องได้รับการช่วยเหลือการแนะนำจากผู้นิเทศมี 4 ด้าน คือด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกล (2562ข: 3-40) มีสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 159 สถานศึกษา โดยเปิดสอนระดับอนุบาล ถึงระดับประถมศึกษา จำนวน 118 สถานศึกษา และเปิดสอนระดับอนุบาล ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 41 สถานศึกษา บุคลากรจำนวน 2,335 คน มีวิสัยทัศน์ พัฒนาศักยภาพ ครู บุคลากร และผู้เรียน สู่ศตวรรษที่ 21 พันธกิจ จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถความเป็นเลิศทางวิชาการเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับ

บริการทาง การศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ และจัดการศึกษา โดยใช้ เทคโนโลยี ดิจิทัล (Digital Technology) เพื่อพัฒนามุ่งสู่ Thailand 4.0 และ จุดเน้น 1 สถานศึกษา 1 กิจกรรมเด่น (สถานศึกษาประถมศึกษา) 1 สถานศึกษา 1 กิจกรรมเด่น 1 ทักษะอาชีพ (สถานศึกษาขยายโอกาส) 1 กลุ่มสาระ 1 โครงการ 1 นวัตกรรม (ครู/นักเรียน) อ่านออก เขียนได้ ลายมือสวย ยกชั้น และคิดเลขเป็น ก้าวสู่อาเซียน MOU สถานศึกษาคู่พัฒนา/ลูกเสือไทย-ต่างประเทศ เป้าหมายสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ ถูกต้อง และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น ซื่อสัตย์ สุจริต มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ภาษา และอื่น ๆ ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ ผู้เรียน เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์ นวัตกรรม มีความรู้ มี ทักษะ มีสมรรถนะตามหลักสูตร และคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาวะที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง และการเป็นพลเมือง พลโลกที่ดี (Global Citizen) พร้อมก้าวสู่สากล นำไปสู่การสร้าง ความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ

ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (ผู้พิการ) กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ใน พื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ ผู้บริหาร ครู และ บุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้ และจรรยาบรรณ ตามมาตรฐานวิชาชีพ สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกล มีสมดุลในการบริหาร จัดการเชิง บูรณาการ มีการกำกับติดตาม ประเมินผล มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ และ การ รายงานผลอย่างเป็นระบบ ใช้งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพ การศึกษา

จากจุดเน้นและเป้าหมายดังกล่าว ในส่วนของการนิเทศนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกล ได้กำหนดกลยุทธ์การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา ปีการศึกษา 2563 ดังนี้ คณะกรรมการติดตามตรวจสอบประเมินผลและนิเทศการศึกษาเป็น คณะกรรมการที่ทำหน้าที่ ติดตามตรวจสอบประเมินผลและนิเทศการศึกษา มีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน ให้มีการนำมาตรฐานการศึกษาขึ้น พื้นฐานมากำหนดเป็นแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการบริหารและการดำเนินการของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดแนวทางการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหาร และการดำเนินการของหน่วยงานและ สถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแผนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศ การศึกษา โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดเขต พื้นที่การศึกษาติดตาม

ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการบริหารและการดำเนินการตามแผนที่กำหนด รับทราบผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการบริหารและการดำเนินการตามแผน และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องส่งเสริมให้มีการประสานการดำเนินการ กับคณะกรรมการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในลักษณะการทำหน้าที่ดังกล่าวจึงเป็นภาคีเครือข่ายการนิเทศเพื่อ ยกระดับห้องเรียนคุณภาพ รูปแบบที่นำมาใช้ได้แก่ การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา ร่วมกับคณะอนุกรรมการดำเนินการตามแผนที่กำหนด และจะนำมาซึ่งประโยชน์ที่ได้รับจากการนิเทศดังนี้ สถานศึกษานำผลจากการนิเทศไปเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการจัดการศึกษา สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรและเป็นไปตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามีขวัญและกำลังใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัย เรื่องการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

1. งานวิจัยในประเทศ

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

กาญจนา จันทะพันธ์ (2554: 54) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการการนิเทศการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองจอกกรุงเทพฯ ผลวิจัยพบว่า ความต้องการการนิเทศการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองจอกกรุงเทพฯ โดยภาพรวมและรายด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

ถิรวัฒน์ ลัมพาพงษ์ (2555: 32) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ได้ศึกษาการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาประถมศึกษาแห่งชาติเขตการศึกษา 12 กรณีศึกษากลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามขนาดโรงเรียนมีผลต่อการดำเนินงานนิเทศภายในแตกต่างกัน

กรวิรี เกษบรรจง (2556: 56-58) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน โดยด้านภาวะผู้นำอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมาคือด้านมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม และด้านการตัดสินใจ เป็นอันดับต่ำสุด 2) ระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน โดยด้านการฝึกอบรมครูประจำการอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมาคือการพัฒนาหลักสูตร และการพัฒนากลุ่ม เป็นอันดับต่ำสุด 3) ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา คือ ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน ด้านการสื่อสาร ด้านมาตรฐาน

การปฏิบัติงานและการฝึกอบรม ด้านภาวะผู้นำ ด้านการปฏิสัมพันธ์และอิทธิพล และด้านแรงจูงใจ โดยมีประสิทธิภาพในการทำน่าย่อยละ 59.20 อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เนรัญชญาดา หอมทิพย์ (2557: 70) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการนิเทศการสอนของ ครูโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการนิเทศ การสอนของครูโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ละออง รักนา (2557: 53) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาบุคลากรด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านการคัดเลือกสรรหาบุคลากร ด้านการวางแผน และด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ 2) เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ชัชวรา มูเก็ม (2557: 76) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษา เอกชนในเขตพัฒนาพิเศษ เฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ พื้นที่จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนของผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้าวิชาการและครูสถานศึกษาเอกชนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ พื้นที่จังหวัดสงขลาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้าวิชาการและครูที่มีตำแหน่ง ประสบการณ์ขนาดสถานศึกษาและปฏิบัติงานในอำเภอต่าง ๆ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนในเขตพัฒนาพิเศษ เฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ พื้นที่จังหวัดสงขลา ได้แก่ 3.1) ปัญหาไม่มีการศึกษาข้อมูลในการกำหนดนโยบายและแจ้งนโยบายการนิเทศภายในไม่ทั่วถึง ไม่มีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของบุคลากร 3.2) ข้อเสนอแนะ ควรศึกษาข้อมูลให้ชัดเจนก่อนที่จะกำหนดนโยบายการนิเทศภายใน และชี้แจงนโยบายการนิเทศให้ครูเข้าใจก่อนการปฏิบัติการนิเทศ ควรศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเพื่อให้การนิเทศประสบความสำเร็จ

อนินทิกา อินทรา (2557: 76) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กระบวนการนิเทศภายในของสถานศึกษาเขตตำบลภูหอ อำเภอกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการนิเทศภายในของสถานศึกษาเขตตำบลภูหอ อำเภอกุหลาบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.01$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ด้าน เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดสรร ทรัพยากร ($\mu = 4.15$) ด้านการอำนวยการ ($\mu = 4.00$) ด้านการประเมินสภาพการทำงาน ($\mu = 3.98$) และด้านการจัดลำดับความสำคัญของงาน ($\mu = 3.82$)

กัณทิรา สุปการ (2558: 26-27) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการ นิเทศการศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบรูปแบบการบริหารจัดการ การนิเทศการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1.1) การบริหารจัดการ 1.2) การมีส่วนร่วม 1.3) การนิเทศ 1.4) การใช้เทคโนโลยี และ 1.5) การประเมินผล 2) รูปแบบการบริหารจัดการการนิเทศ การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21 เป็นพหุองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กัน โดยองค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม มีอิทธิพลทางตรง ต่อองค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อองค์ประกอบด้านการประเมินผล การใช้เทคโนโลยีและการนิเทศ 3) อันดับความสำคัญแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบการบริหาร จัดการการนิเทศการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์เรียงลำดับได้ ดังนี้ 3.1) การบริหารจัดการ 3.2) การประเมินผล 3.3) การมีส่วนร่วม 3.4) การนิเทศ และ 3.5) การใช้เทคโนโลยี 4) ผลการยืนยัน รูปแบบการบริหารจัดการการนิเทศ สำหรับศตวรรษที่ 21 ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบมีความเหมาะสม เป็นไปได้ ถูกต้อง และนำไปใช้ประโยชน์ได้สอดคล้องกับกรอบแนวคิด ทฤษฎีของการวิจัย

สุรรัตน์ หลิมเล็ก (2558: 87-88) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการนิเทศของผู้บริหาร สถานศึกษากับสมรรถนะ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการนิเทศของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ทักษะด้าน มนุษย์ ทักษะด้านการจัดการ และทักษะด้านเทคนิค 2) สมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า จริยธรรม และ จรรยาบรรณวิชาชีพครู อยู่ในระดับมากที่สุด นอกนั้นอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่า มัชฌิมเลขคณิต จากมากไปน้อย ดังนี้ การพัฒนาผู้เรียน การทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำครู การบริหาร ที่ดี การบริหารจัดการชั้นเรียน การพัฒนาตนเอง การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การมุ่ง ผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ และการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 3) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ทักษะการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 8 พบว่าทักษะการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครู มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เนตรชนก รัตนพงษ์ (2558: 73) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการการพัฒนา บริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 สังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการการพัฒนาบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 สังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมาก

พิทยา ผึ้งชลจิตร (2558: 59) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการการนิเทศภายใน สถานศึกษาของครูในกลุ่มเครือข่ายที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูมีความต้องการการนิเทศภายในสถานศึกษาในกลุ่ม

เครือข่ายที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการการพัฒนา หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ทุกด้านมีความต้องการอยู่ในระดับมาก 2) ครูที่มีเพศต่างกันมีความต้องการการนิเทศภายในสถานศึกษาของครูในกลุ่มเครือข่ายที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความต้องการการนิเทศภายในสถานศึกษาของครูในกลุ่มเครือข่ายที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ในภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ารายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

เมธินี สะไร (2560: 67-71) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหพัฒนา อำเภอรือเสาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ผลการค้นคว้าพบว่า 1) การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหพัฒนา อำเภอรือเสาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหพัฒนา อำเภอรือเสาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามเพศ ขนาดสถานศึกษา ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนประสบการณ์การทำงาน ภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบคู่ที่แตกต่าง 1 คู่ คือข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีทัศนคติต่อการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนมากกว่าข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

ศิวพร กลีบคล้าย (2559: 7) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาแนวทางการความพอใจของครูต่อการนิเทศภายในงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ศูนย์เครือข่ายที่ 10 ชุมพวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลวิจัยพบว่า ผลการนิเทศภายในงานวิชาการของครูสถานภาพโดยทั่วไป คือ ระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน เนื่องมาจากกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีขึ้นสร้างความพึงพอใจให้กับครูเพราะการนิเทศภายในสถานศึกษามีส่วนช่วยเหลือให้ครูเกิดการพัฒนา มีความสามารถในการวิชาชีพของตนเองแม้ว่าครูจะมีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน

กิจเกษม อุปการะกิจ (2559: 9) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาแนวทางการความคิดเห็นต่อการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน นวมินทราชูทิศ กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตการศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลวิจัยพบว่า การจำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ครูในโรงเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนไม่แตกต่างกันเหตุผลเพราะโรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมการนิเทศ อย่างมีขั้นตอน มีการส่งเสริมการอบรม และพัฒนาวิชาชีพให้แก่ครูทุกคน มีการส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนโดนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งส่งผลทำให้การดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน

อนงค์ จันทร์หอม (2560: 106-107) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง กระบวนการนิเทศการศึกษาของสถานศึกษาในกลุ่มตำบลยางหัก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัย พบว่า 1) กระบวนการนิเทศการศึกษาของสถานศึกษาในกลุ่มตำบลยางหัก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานจากมากไปน้อย ดังนี้ การจัดสรรทรัพยากร การประสานงาน การอำนวยความสะดวก การจัดลำดับความสำคัญของงาน การออกแบบวิธีการทำงาน และการประเมินสภาพงาน 2. แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษาของสถานศึกษาในกลุ่มตำบลยางหัก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี คือ 1) ควรมีการประเมินผลงานจากผู้ที่ได้รับมอบหมาย และการจัดกระบวนการเรียนการสอน รวมทั้งทำกระบวนการนิเทศการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 2) สำรวจความต้องการของครูในการเลือกวิธีการปฏิบัติเพื่อให้ตรงกับความต้องการและตรงเป้าหมายของการทำ งานที่กำหนดไว้ในโครงการ 3) ควรจัดระบบงานที่มีความสำคัญอย่าง เหมาะสม สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง 4) ควรประชุมคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อสำรวจความต้องการ และความจำเป็นการใช้ทรัพยากรในแต่ละโครงการและสรุปเป็นมติของสถานศึกษา และควรมีการจัดสรรทรัพยากร ให้แก่บุคลากรหรือโครงการตามความต้องการที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม 5) ควรมีการประสานงานระหว่างผู้รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ให้เกิดความเข้าใจในการร่วมมือกันปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับเวลาและกิจกรรมที่ต้องการให้บรรลุวัตถุประสงค์ 6) ควรมีการปรึกษาหารือในการปฏิบัติงานเพื่อสร้างแนวทางปฏิบัติตามทางเลือก แนวทางการแก้ปัญหา และพัฒนาการปฏิบัติงานร่วมกัน

ณัฐพร วัตถุ (2560: 73) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดจันทบุรี โดยเรียง ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ด้านการผลิตและการใช้สื่อ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

พิมพ์จันทร์ อุบลภาพ (2560: 84) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

สุธิดา พรหมสร (2563: 6) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ชาคริยา ชายเกลี้ยง (2562: 44-45) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง พัฒนารูปแบบการนิเทศแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการวิจัยของครู ระดับมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันครูมีการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก และมีความต้องการนิเทศเพื่อส่งเสริมการวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด 2) รูปแบบการนิเทศแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการวิจัยของครูระดับมัธยมศึกษา มี 6 องค์ประกอบคือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการนิเทศ 5) การวัดผล และการประเมินผล และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ

วชิรา เครือคำอ้าย (2562: 121-122) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ทำการพัฒนารูปแบบ การนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง เพื่อส่งเสริมศักยภาพการจัดการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ได้รูปแบบการนิเทศ ชื่อว่า “ดับเบิลพีแอลซีโอ พลัส (PPLCA Plus) ผลการใช้รูปแบบการนิเทศ พบว่า ผู้รับการนิเทศสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 พร้อมนำมาใช้ในการสอน ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 83.33 ส่วนผลการตรวจสอบพฤติกรรมการชี้แนะ และระบบพี่เลี้ยง จากผู้นิเทศและ ผู้รับการนิเทศ พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีความเห็นสอดคล้องกันมากที่สุดคือการร่วมกัน กำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้และเปิดโอกาสให้ผู้รับการนิเทศได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้ Rawis (1973 อ้างถึงใน สุนันทา สายวรรณ, 2555: 51) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษา กิจกรรมการรับรู้ด้านการนิเทศการศึกษาของครูในรัฐจอร์เจีย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความต้องการ การนิเทศการศึกษาของครูในจอร์เจีย พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความต้องการนิเทศกับความต้องการ การปรับปรุงการเรียนการสอน และความต้องการนิเทศให้มีการปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรไม่ แตกต่างกัน ครูผู้หญิงมีความต้องการการนิเทศมากกว่าครูผู้ชาย ครูที่มีการศึกษาสูง มีความต้องการ ด้านการนิเทศการศึกษา ครูที่การศึกษาต่ำกว่ามีความต้องการนิเทศแบบให้ความช่วยเหลือมากกว่า การควบคุม

Silva and Dana (2001: 45-A อ้างถึงใน ธัญมัย แฉล้มเขตต์, 2558: 68) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การนิเทศแบบร่วมมือในสถานศึกษาที่จะพัฒนาสู่ระดับมืออาชีพ ผลงานวิจัยนี้นำเสนอรูปแบบ ของการนิเทศแบบร่วมมือ โดยเน้นการตรวจสอบและการใช้ข้อมูล เพื่อพัฒนาสถานศึกษาที่จะพัฒนา สู่ระดับมืออาชีพ ซึ่งมี 4 ขั้นตอน ที่บุคลากรในสถานศึกษาจะต้องร่วมกันสร้างและแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เริ่มจากขั้นตอนแรก คือ ขั้นเตรียมความพร้อม การนิเทศโดยตรง ผลของ การนิเทศและความต้องการของครู ซึ่งในการนิเทศจะต้องยึดหลักทั้งสี่ผสมผสานกัน ในการนิเทศควร กำหนดหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ หรือครูและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหลังการนิเทศ จะช่วยให้ ครูได้รับการพัฒนาทัศนคติ อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมให้ครูหันมาใส่ใจในการสอนยิ่งขึ้น

Nelson and others (2008: 172 อ้างถึงใน สมจินตนา แสงทอง, 2562: 61-62) ได้ ศึกษามุมมองของผู้ให้คำปรึกษาจากหญิง 8 คน ชาย 4 คนจากการคัดเลือกของผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศ โดยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับประสบการณ์ด้านการให้คำปรึกษา ความเชื่อในการใช้ยุทธศาสตร์การบริหาร การจัดการผู้ให้คำ ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการนิเทศได้อภิปรายกระบวนการนิเทศของแต่ละ บุคคลต่างยอมรับข้อบกพร่อง ความล้มเหลว วิวัฒนาการ รวมทั้งการเรียนรู้จากความผิดพลาดที่เกิดขึ้น กลุ่มผู้ให้คำปรึกษามีความเชื่อว่าการสร้างเครือข่ายการนิเทศที่เข้มแข็งการอภิปรายเพื่อประเมินผล ทันที เป็นการสร้างรูปแบบการนิเทศที่เปิดกว้างทางความคิดเห็นและอยู่ภายใต้เงื่อนไขของเวลา ความน่าเชื่อถือของกระบวนการนิเทศซึ่งขึ้นอยู่กับกระบวนการนิเทศ รูปแบบการนิเทศทางความคิดเห็นที่ แตกต่างการนำกลยุทธ์ทั้งหมดมาพัฒนากระบวนการนิเทศ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมด้วย การค้นพบข้อโต้แย้งของกลุ่มผู้ร่วมงาน ความเป็นตัวของตัวเอง กระบวนการนิเทศที่แตกต่าง

การเข้มงวดต่อผู้เข้ารับการนิเทศซึ่งเป็นกระบวนการนิเทศแบบคู่ขนานทำให้ได้ผลการนิเทศสะท้อนกลับจากผู้รับการนิเทศได้อย่างถูกต้อง

Rizzo (2013: 160 อ้างถึงใน สมจินตนา แสงทอง, 2562: 63) ได้ศึกษามุมมองของครูและศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับแนวคิดในการนิเทศ การศึกษาและการติดตามผลในปัจจุบัน ผลการศึกษาพบว่าแนวคิดของครูและศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานนิเทศในปัจจุบันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ความคิดเห็นที่สอดคล้องกันคือ การเข้าใจพื้นที่ที่ดูแล การรู้จักสภาพปัจจุบันและความแตกต่างของสถานศึกษา การเป็นที่ปรึกษาที่ชาญฉลาด ไว้วางใจได้ ใช้ความหลากหลายของวิธีการนิเทศ ความสัมพันธ์ของครูและผู้นิเทศ การมีส่วนร่วมของครู ผลที่ออกมาชี้บอกความแตกต่างของการพัฒนาการนิเทศ การเข้าถึงความหลากหลายของสถานศึกษา การมาเยี่ยมบ่อยมากกว่าความสัมพันธ์ส่วนตัว ทำให้สถานศึกษามองมาตรฐานการปฏิบัติที่เป็นข้อแตกต่างชัดเจน และการดูแลความเป็นอยู่ของครูเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาการนิเทศ

Malone (1994: 356) ได้ศึกษาเรื่องการปฏิบัติงานนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาในรัฐมิสซิสซิปปี ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารเยี่ยมชั้นเรียนน้อยประชุมครูผู้สอนเพื่อเป็นสื่อในการนิเทศน้อยผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการอบรมครูประจำการและการปฏิบัติหน้าที่ทั่วไปเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการนิเทศภายในสถานศึกษา

Tilahun (1998: 216) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในที่พึงประสงค์ของประเทศเอธิโอเปีย ผลการวิจัยพบว่าการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือการฝึกอบรมแนะนำการฝึกปฏิบัติการสาธิตการสอนโดยศึกษานิเทศก์การประชุมกลุ่มย่อยของครูการเยี่ยมชั้นเรียนการสังเกตการสอนครูศึกษานิเทศก์นักวิชาการมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาจัดอยู่ในระดับปานกลาง

Lee (1999: 288) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคู่มือนิเทศการสอนในชั้นเรียนของครูใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า ครูใหญ่หรือผู้บริหารควรนิเทศการสอน และควรเพิ่มทักษะเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรกับครูผู้สอนรวมใช้กลยุทธ์ในการร่วมมือกันในการนิเทศการสอน

สรุปจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการบริหารงานของสถานศึกษา ที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน เพราะเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ครูภายในสถานศึกษา สามารถปฏิบัติงานที่ตนเองรับผิดชอบได้ประสบผลสำเร็จ จึงจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องอาศัยกระบวนการขั้นตอนในการดำเนินงานที่ดีเพื่อให้การนิเทศภายในบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามแผนงานที่วางไว้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. คัดเลือกและรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาต่าง ๆ ดังนี้

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

1.2 แนวความคิดเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา

1.3 การนิเทศภายในสถานศึกษา

1.4 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. วิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสารที่รวบรวมไว้ เพื่อกำหนดขอบเขตของเนื้อหา กรอบแนวคิดในการวิจัยและโครงสร้างของเครื่องมือ

3. นำผลการวิเคราะห์ไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร

ขั้นที่ 2 ศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ซึ่งมีรายละเอียดแบบแผนการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2. แผนการวิจัย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งหมด 2,335 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร, 2563: 19)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2563 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามรายละเอียด ดังนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan (นคร เสรีรักษ์, และภรณ์ ติราชภูมิวิเศษ, 2555: 52-53) ได้กลุ่มตัวอย่างครู จำนวน 331 คน

2. สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยเทียบบัญญัติไตรยางศ์ตามสัดส่วนของขนาดสถานศึกษา

3. สุ่มครูในแต่ละสถานศึกษาด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลากแบบไม่ใส่คืน ได้กลุ่มตัวอย่าง 331 คน แสดงรายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่างของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร จำแนกตามขนาดสถานศึกษาตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขนาดสถานศึกษา	จำนวน	จำนวนครู	
	สถานศึกษา	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
สถานศึกษาขนาดเล็ก	58	253	36
สถานศึกษาขนาดกลาง	99	1,927	273
สถานศึกษาขนาดใหญ่	1	47	7
สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	1	108	15
รวม	159	2,335	331

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร (2563: 19)

แผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจ (Survey) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร มีแบบแผนการวิจัย ดังตาราง 2

ตาราง 2 แผนการวิจัย

ลำดับที่	วัตถุประสงค์การวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือ	สถิติ/วิเคราะห์
1	เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล	331 คน	แบบสอบถาม มาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)
2	เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและขนาดสถานศึกษา	331 คน	แบบสอบถาม มาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบค่า เอฟ (F-test)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้จากการศึกษาเอกสาร แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยใช้สอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ซึ่งประกอบแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของครูการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ซึ่งมีข้อคำถามครอบคลุมการดำเนินกิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา 4 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน ด้านที่ 3 สื่อการเรียนการสอน ด้านที่ 4 การวัดผลและประเมินผล มีข้อคำถามจำนวน 60 ข้อแยกตามความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา 4 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร	มีข้อคำถาม จำนวน 15 ข้อ
ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน	มีข้อคำถาม จำนวน 15 ข้อ
ด้านที่ 3 สื่อการเรียนการสอน	มีข้อคำถาม จำนวน 15 ข้อ
ด้านที่ 4 การวัดผลและประเมินผล	มีข้อคำถาม จำนวน 15 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามในตอนี่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามเกณฑ์การวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยในแต่ละข้อคำถามมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

3 คะแนน หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 คะแนน หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังต่อไปนี้

1. ศึกษาการสร้างแบบสอบถาม เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาต่างๆ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดประเด็นและขอบเขตของข้อคำถามให้สอดคล้องและครอบคลุมตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัย

3. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามฉบับร่างจำนวน 60 ข้อครอบคลุมข้อคำถามตามดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา 4 ด้านดังนี้ ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน ด้านที่ 3 สื่อการเรียนการสอน ด้านที่ 4 การวัดผลและประเมินผล จากนั้นนำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผ่านปรับปรุงแก้ไขเสร็จแล้วพร้อมแบบประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์และความสอดคล้องในสำนวนภาษาประกอบด้วย

4.1 ศึกษาניתก ที่ทำหน้าที่ นิเทศ ติดตาม โครงการการนิเทศภายในสถานศึกษาของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตุล จำนวน 1 ท่าน

4.2 ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ จำนวน 2 ท่าน

4.3 อาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัย จำนวน 2 ท่าน ประกอบด้วย

4.3.1 คุณวุฒิด้านการวัดผลและวิจัยทางการศึกษา

4.3.2 คุณวุฒิด้านภาษาไทย

ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะเป็น การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน	+1	เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ตรง
ให้คะแนน	0	เมื่อไม่แน่ใจ
ให้คะแนน	-1	เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ไม่ตรง

หลังจากนั้นนำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) (ลิตีร์ ชีรสรณ์, 2552: 141-142) และคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มี ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.50–1.00 ขึ้นไปใช้ ไว้ใช้ ผลปรากฏว่าข้อคำถามของแบบสอบถาม ตอนที่ 2 มีจำนวน 60 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ทุกข้อ แสดงว่าอยู่ในเกณฑ์ ที่ใช้ได้ทั้งหมด

5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่มี ลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สตุล จำนวน 30 คน ประกอบด้วย ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 10 คน สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 15 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 3 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ พิเศษ จำนวน 2 คน

6. หลังจากการทดลองใช้แบบสอบถามแล้วนำแบบสอบถามไปหาค่าดัชนีความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) (สันติ บุญภิรมย์, 2557: 97) ปรากฏผลได้ค่าดัชนีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

7. นำแบบสอบถามมาจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่ม ตัวอย่างที่กำหนด เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การนิเทศภายในสถานศึกษาตาม ความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตุล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบเสนอโครงการวิจัยและแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และความสอดคล้องของคำถามเสนอต่อสถาบันวิจัยในมนุษยมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เพื่อ ขอใบรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

2. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสตุล เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยนำหนังสือถึงผู้บริหารโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้ โดยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมแบบสอบถามทั้งหมด 331 ฉบับ แล้วไปรับคืนด้วยตนเอง

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจำนวน 331 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาลงบันทึกในโปรแกรมเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลตามสถิติตามลำดับมาดำเนินการจัดทำข้อมูล ดังนี้

1.1 กรอกรหัสแบบสอบถาม และกำหนดตัวแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ

1.2 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1.2.1 ข้อมูล ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

1.2.2 ข้อมูล ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 209)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.2.3 การเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร จำแนกตามระดับการศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยการทดสอบค่าที (t-test) ส่วนการจำแนกตามประสบการณ์ทำงานและขนาดของ

สถานศึกษา ใช้สถิติ One-way ANOVA (F-test) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบด้วยค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่อีกครั้งโดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

2.1 สถิติที่ใช้สำหรับหาค่าคุณภาพเครื่องมือ

2.1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ของเครื่องมือ
ใช้ค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) (สันติ บุญภิรมย์, 2557: 96)

2.1.2 ค่าความเชื่อมั่น ใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach alpha coefficient) (สันติ บุญภิรมย์, 2557: 97)

2.2 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.2.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1) สถิติพื้นฐาน เป็นสถิติที่ใช้ในการบรรยายข้อมูลพื้นฐาน

1.1) ค่าความถี่ (Frequency)

1.2) ค่าร้อยละ (Percentage)

1.3) ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.4) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

2.1) การทดสอบค่าที (t-test)

2.2) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ ประสิทธิภาพการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffe's Method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครผู้วิจัยได้เสนอผล การวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
f	แทน	ความถี่
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	สถิติทดสอบที
F	แทน	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
df	แทน	องศาอิสระ
p	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
SS	แทน	ผลรวมของกำลังสองของค่าเบี่ยงเบน
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนกำลังสอง
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
**	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01
***	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดสถานศึกษา โดยใช้ค่าความถี่(Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) วิเคราะห์ภาพรวม รายด้าน และรายข้อ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครตามตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้สถิติ t-test

3.2 ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

3.3 ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ใช้สถิติ One-way ANOVA (F-test) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบด้วยค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่อีกครั้งโดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ประจำปีการศึกษา 2563 จำนวน 331 คน ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามให้ผู้ครู สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร จำนวน 331 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน 331 ฉบับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้ง 331 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ รายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดสถานศึกษา

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n = 331)	ร้อยละ
1. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	246	74.32
สูงกว่าปริญญาตรี	85	25.68
รวม	331	100.00
2. ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	45	13.60
5-10 ปี	105	31.72
มากกว่า 10 ปี	181	54.68
รวม	331	100.00
3. ขนาดสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก	36	10.88
ขนาดกลาง	273	82.48
ขนาดใหญ่	7	2.11
ขนาดใหญ่พิเศษ	15	4.53
รวม	331	100.00

จากตาราง 3 พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 74.32 ที่เหลือ คือ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 25.68 เมื่อพิจารณาประสบการณ์ทำงานพบว่ามากที่สุด คือ มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 54.68 รองลงมา คือ มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 31.72 และน้อยที่สุด คือ มีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 13.60 เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา พบว่ามากที่สุด คือ สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 82.48 รองลงมา คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 36 คนคิดเป็นร้อยละ 10.88 และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 15 คนคิดเป็นร้อยละ 4.53 และน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.11 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกล

การวิเคราะห์ระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกล โดยภาพรวมและรายด้าน ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏดังตาราง 4-8

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร โดยภาพรวมและรายด้าน

การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร	ความคิดเห็น (n = 331)		ระดับ
	$\bar{x}$	SD	
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.17	0.45	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.06	0.51	มาก
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.18	0.45	มาก
4. ด้านการวัดและประเมินผล	4.15	0.45	มาก
รวมเฉลี่ย	4.14	0.38	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามระดับความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, $SD = 0.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.18$, $SD = 0.45$) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.17$, $SD = 0.45$) ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.15$, $SD = 0.45$) และด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.06$, $SD = 0.51$) ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ด้านการพัฒนาหลักสูตร	ความคิดเห็น (n = 331)		ระดับ
	$\bar{x}$	SD	
1. การให้คำปรึกษา แนะนำ และเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.25	0.72	มาก
2. การสนับสนุนให้ครู ชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารสารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อจัดทำและใช้หลักสูตรสถานศึกษา	4.24	0.73	มาก
3. การส่งเสริมหรือสนับสนุน ให้มีการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรสถานศึกษา	4.02	0.66	มาก
4. การแนะนำการใช้เอกสารประกอบหลักสูตร เพื่อให้ครูสามารถนำไปจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	4.30	0.70	มาก
5. การมีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	4.28	0.64	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านการพัฒนาหลักสูตร	ความคิดเห็น (n = 331)		ระดับ
	$\bar{x}$	SD	
6. การสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมการนิเทศเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตร และพัฒนาหลักสูตร	4.21	0.71	มาก
7. การแนะนำแนวทางในการจัดทำแผนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.20	0.75	มาก
8. การพัฒนาหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับสภาพชีวิตจริง สภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาในท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตรงกับความต้องการของผู้เรียน	4.24	0.74	มาก
9. การแนะนำให้ปรับปรุงหลักสูตรในรายวิชาที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสอนที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นของสถานศึกษา	4.16	0.72	มาก
10. การให้คำปรึกษาแก่ครูเกี่ยวกับประเมินการใช้หลักสูตรได้อย่างถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์	4.20	0.72	มาก
11. การให้ครูมีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	4.18	0.67	มาก
12. การแนะนำให้ปรับปรุงหลักสูตรในรายวิชาให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา	4.28	0.38	มาก
13. การส่งเสริมให้ใช้กลุ่มสถานศึกษาเครือข่ายเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร	4.14	0.77	มาก
14. การสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมการนิเทศประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	4.03	0.83	มาก
15. การนำผลการนิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปรับปรุงเพื่อให้มีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	3.80	0.76	มาก
รวมเฉลี่ย	4.17	0.45	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, $SD = 0.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือการแนะนำการใช้เอกสารประกอบหลักสูตร เพื่อให้ครูสามารถนำไปจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.70$) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

สถานศึกษา ($\bar{X} = 4.28$, $SD = 0.64$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การแนะนำให้ปรับปรุงหลักสูตรในรายวิชาให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.28$, $SD = 0.68$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอน	ความคิดเห็น (n = 331)		ระดับ
	$\bar{x}$	SD	
1. การกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนโดยให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	4.11	0.73	มาก
2. การกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น	4.22	0.69	มาก
3. การจัดกิจกรรมหรือโครงการให้ความรู้ อบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ	4.00	0.79	มาก
4. การให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	4.11	0.67	มาก
5. การนิเทศการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	3.82	0.72	มาก
6. การส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง โดยการเข้ารับการอบรม การประชุมสัมมนาทางวิชาการหรือวิธีการอื่น ๆ	3.78	0.64	มาก
7. การส่งเสริมให้ครูมีการควบคุมการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น	3.89	0.76	มาก
8. การส่งเสริมการกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนโดยให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	3.93	0.66	มาก
9. การส่งเสริมให้ครูมีการวัดและการประเมินผล การเรียนการสอน	3.87	0.67	มาก
10. การส่งเสริมให้ครูชี้แนะแนวทางเพื่อเตรียมความพร้อม ในการรับการนิเทศการสอนแก่ครู	4.04	0.69	มาก
11. การนิเทศการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	4.14	0.62	มาก
12. การให้ความช่วยเหลือครูเพื่อช่วยเหลือตนเองในการปรับปรุงการเรียนการสอน	4.23	0.67	มาก
13. การแจ้งผลการนิเทศเพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน	4.24	0.70	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านการจัดการเรียนการสอน	ความคิดเห็น (n = 331)		ระดับ
	$\bar{x}$	SD	
14. การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมกับวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน	4.36	0.69	มาก
15. การส่งเสริมให้ครูมีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา	4.18	0.73	มาก
รวมเฉลี่ย	4.06	0.51	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, $SD = 0.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมกับวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน ($\bar{X} = 4.38$, $SD = 0.69$) รองลงมา คือ การแจ้งผลการนิเทศเพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.24$, $SD = 0.70$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง โดยการเข้ารับการอบรม การประชุมสัมมนาทางวิชาการ หรือวิธีการอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.78$, $SD = 0.64$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ด้านสื่อการเรียนการสอน

ด้านสื่อการเรียนการสอน	ความคิดเห็น (n = 331)		ระดับ
	$\bar{x}$	SD	
1. การจัดหาและบริการวัสดุประกอบ และสื่อการเรียนการสอนแก่ครูอย่างเพียงพอและครบถ้วน	4.30	0.71	มาก
2. การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการทำมีการเก็บบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน	4.37	0.71	มาก
3. การจัดให้มีศูนย์สื่อหรือศูนย์วิชาการของสถานศึกษา	4.02	0.66	มาก
4. การส่งเสริมให้ครูรู้จักคิดคนสร้างสรรค์สื่อหรือวิธีการใหม่ที่จะนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.30	0.70	มาก
5. การแสวงหาแหล่งวิทยาการที่เป็นสื่อการเรียนในชุมชนหรือในท้องถิ่น	4.28	0.64	มาก
6. การติดตามและประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	4.21	0.72	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านสื่อการเรียนการสอน	ความคิดเห็น (n = 331)		ระดับ
	$\bar{x}$	SD	
7. การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้	4.20	0.75	มาก
8. การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง	4.24	0.74	มาก
9. การให้มีกิจกรรมหรือโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการทำสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้	4.16	0.72	มาก
10. การสนับสนุนงบประมาณสำหรับการทำสื่อการเรียนรู้	4.20	0.70	มาก
11. การจัดหาคู่มือการผลิตสื่อสำหรับครูในสถานศึกษา	4.18	0.67	มาก
12. การส่งเสริมให้ครูมีการผลิตสื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.28	0.68	มาก
13. การส่งเสริมให้ครูหาคุณภาพของสื่อการเรียนรู้อีกก่อนนำไปใช้สอนจริง	4.14	0.77	มาก
14. การส่งเสริมให้ครูมีการประเมินผลการใช้สื่อการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.03	0.83	มาก
15. การจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูในการผลิตสื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.80	0.76	มาก
รวมเฉลี่ย	4.18	0.45	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 สื่อการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, $SD = 0.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการทำมีการเก็บบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.37$, $SD = 0.71$) รองลงมา คือ การส่งเสริมให้ครูรู้จักคิดค้นสร้างสรรค์สื่อหรือวิธีการใหม่ที่จะนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.70$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูในการผลิตสื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.76$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านการวัดผลและประเมินผล

ด้านการวัดผลและประเมินผล	ความคิดเห็น (n = 331)		ระดับ
	$\bar{x}$	SD	
1. การจัดหาคู่มือการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรให้ครู	4.10	0.76	มาก
2. การส่งเสริมการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้อย่างเป็นระบบ	4.14	0.74	มาก
3. การให้คำแนะนำในการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการเรียนการสอน	4.02	0.66	มาก
4. การให้คำแนะนำในการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังจบบทเรียน	4.30	0.70	มาก
5. การจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ	4.28	0.64	มาก
6. การชี้แจงให้ครูเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ และวิธีการประเมินผลการเรียนรู้อย่างชัดเจนเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกิจกรรมการประเมินผล การสอน	4.21	0.71	มาก
7. การส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมการอบรมการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย	4.20	0.75	มาก
8. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้วิธีการ และเครื่องมือหลายๆ แบบในการประเมิน เพื่อให้ได้ข้อมูลในการประเมินอย่างเพียงพอ	4.24	0.74	มาก
9. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการนำเครื่องมือการวัดผล และประเมินผลไปใช้อย่างมีคุณภาพ	4.16	0.72	มาก
10. การส่งเสริมการทดลองใช้เครื่องมือการวัดผล ประเมินผลก่อนนำไปใช้จริง	4.20	0.70	มาก
11. การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการวัดผลหรือเครื่องมือที่ใช้วัด	4.18	0.67	มาก
12. การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการเลือกเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลมาใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับชั้น	4.28	0.68	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้านการวัดผลและประเมินผล	ความคิดเห็น (n = 331)		ระดับ
	$\bar{x}$	SD	
13. การส่งเสริมให้ครูมีการวัดและประเมินผลด้าน คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของ ผู้เรียน	4.14	0.76	มาก
14. การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ การสร้างเครื่องมือวัดตัวชี้วัดการเรียนรู้เป็น ราย สาระการเรียนรู้	4.03	0.83	มาก
15. การส่งเสริมให้ครูได้รับความรู้ เทคนิคการวิเคราะห์ ผลการสอนเพื่อนำผลไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุง การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ	3.80	0.76	มาก
รวมเฉลี่ย	4.15	0.45	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ด้านที่ 4 ด้านการวัดผลและประเมินผลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, $SD = 0.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การให้คำแนะนำในการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังจบบทเรียน ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.70$) รองลงมา คือ การจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบ วิธีการประเมินผลการเรียนอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.28$, $SD = 0.64$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การส่งเสริมให้ครูได้รับความรู้ เทคนิคการวิเคราะห์ผลการสอนเพื่อนำผลไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.76$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา

1. ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้สถิติการทดสอบที (t-test) ปรากฏดังตาราง 9

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

การนิเทศภายในสถานศึกษาตาม ความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร					
ระหว่างกลุ่ม	2.47	2	1.23	6.32**	.002
ภายในกลุ่ม	64.00	328	0.20		
รวม	66.47	330			
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน					
ระหว่างกลุ่ม	0.99	2	0.49	1.88	.115
ภายในกลุ่ม	86.17	328	0.26		
รวม	87.16	330			

ตาราง 10 (ต่อ)

การนิเทศภายในสถานศึกษาตาม ความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกล เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกล					
	SS	df	MS	F	Sig
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน					
ระหว่างกลุ่ม	2.09	2	1.05	5.34**	.005
ภายในกลุ่ม	64.15	328	0.20		
รวม	66.24	330			
4. ด้านการวัดและประเมินผล					
ระหว่างกลุ่ม	2.71	2	1.36	6.89***	.001
ภายในกลุ่ม	64.65	328	0.20		
รวม	67.36	330			
ภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	1.00	2	0.50	3.43*	.033
ภายในกลุ่ม	47.74	328	0.15		
รวม	48.74	330			
* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05					
** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01					
*** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001					

จากตาราง 10 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกล โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอน ครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล มีครูความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ปรากฏดังตาราง 11

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) เกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามประสบการณ์ในการทำงาน

การนิเทศภายในสถานศึกษาตาม ความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร	ประสบการณ์	ประสบการณ์		
		น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
ด้านการพัฒนาหลักสูตร	น้อยกว่า 5 ปี	-	.081	.109
	5-10 ปี	.081	-	.190*
	10 ปี ขึ้นไป	.109	.160*	-
ด้านสื่อการเรียนการสอน	น้อยกว่า 5 ปี	-	.086	.090
	5-10 ปี	.086	-	.176*
	10 ปี ขึ้นไป	.090	.176*	-
ด้านการวัดและประเมินผล	น้อยกว่า 5 ปี	-	.787	.120
	5-10 ปี	.787	-	.199*
	10 ปี ขึ้นไป	.120	.199*	-
ภาพรวม	น้อยกว่า 5 ปี	-	.023	.093
	5-10 ปี	.023	-	.116*
	10 ปี ขึ้นไป	.093	.116*	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการศึกษานิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันจำนวน 1 คู่ คือ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี กับมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ตามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความแตกต่างกันจำนวน 1 คู่ คือ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี กับมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านสื่อการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความแตกต่างกันจำนวน 1 คู่ คือ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี กับมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการวัดและประเมินผล ตามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความแตกต่างกันจำนวน 1 คู่ คือ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี กับมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร					
ระหว่างกลุ่ม	0.16	3	0.05	0.260	.854
ภายในกลุ่ม	66.31	327	0.20		
รวม	66.47	330			
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน					
ระหว่างกลุ่ม	46.58	3	15.53	125.099**	.000
ภายในกลุ่ม	40.58	327	0.12		
รวม	87.16	330			
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน					
ระหว่างกลุ่ม	0.05	3	0.02	0.075	.974
ภายในกลุ่ม	66.20	327	0.20		
รวม	66.25	330			
4. ด้านการวัดและประเมินผล					
ระหว่างกลุ่ม	0.43	3	0.14	0.703	.551
ภายในกลุ่ม	66.93	327	0.21		
ภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	2.52	3	0.84	5.935***	.001
ภายในกลุ่ม	46.23	327	.14		
รวม	48.75	330			
รวม	67.36	330			

*** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 12 พบว่า ครูที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล ครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอน ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ปรากฏดังตาราง 13

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) เกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

การนิเทศภายในสถานศึกษา		ขนาดของสถานศึกษา			
ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสตูล	ขนาดของ สถานศึกษา	ขนาด เล็ก	ขนาด กลาง	ขนาด ใหญ่	ขนาด ใหญ่ พิเศษ
ด้านการจัดการเรียนการสอน	ขนาดเล็ก	-	1.173*	1.371*	1.422*
	ขนาดกลาง	1.173*	-	.199	.249
	ขนาดใหญ่	1.371*	.199	-	.051
	ขนาดใหญ่ พิเศษ	1.422*	.249	.051	-
	ภาพรวม	-	-.279*	.232	.303
	ขนาดเล็ก	-	-.279*	.232	.303
	ขนาดกลาง	.279*	-	.047	.025
	ขนาดใหญ่	.232	.047	-	.072
	ขนาดใหญ่ พิเศษ	.303	.025	.072	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันจำนวน 1 คู่ คือ ครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลางมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ด้านการจัดการเรียนการสอน มีความแตกต่างจำนวน 3 คู่ คือ ครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาระดับความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร 2) เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 159 สถานศึกษา กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างครู จำนวน 331 คน จากนั้นจึงสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยเทียบบัญชีรายชื่อตามสัดส่วนของขนาดสถานศึกษา และสุ่มครูในแต่ละสถานศึกษาด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก ได้กลุ่มตัวอย่างครู จำนวน 331 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มี 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) ตอนที่ 2 เป็นคำถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 60 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป เพื่อหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-way ANOVA (F-test) และการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) จากนั้นจึงสรุปและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 74.32 ที่เหลือ คือ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 25.68 เมื่อพิจารณาประสบการณ์ทำงานพบว่ามากที่สุด คือ มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปี ขึ้นไปจำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 54.68 รองลงมา คือ มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 31.72 และน้อยที่สุด คือ มีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 13.60 เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษาพบว่ามากที่สุด คือ สถานศึกษาขนาดกลาง

จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 82.48 รองลงมา คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 36 คนคิดเป็นร้อยละ 10.88 และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 15 คนคิดเป็นร้อยละ 4.53 และน้อยที่สุดคือ สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.11 ตามลำดับ

2. ผลระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, $SD = 0.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.18$, $SD = 0.45$) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.17$, $SD = 0.45$) ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.15$, $SD = 0.45$) และด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.06$, $SD = 0.51$) ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้

3.1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และพิจารณาเป็นรายชั้นด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3.2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) พบว่าโดยภาพรวมมีความแตกต่างจำนวน 1 คู่ คือ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี กับ 10 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) พบว่า โดยภาพรวมมีความแตกต่างจำนวน 1 คู่ คือ ครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายเพื่อสรุปผลการวิจัยข้างต้น โดยมีการนำเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิง สนับสนุน ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ดังนี้ ด้านสื่อการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพร วัตถุ (2560: 73) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดจันทบุรี โดยเรียง ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ด้านการผลิตและการใช้สื่อ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์จันทร์ อุบลภาพ (2560: 84) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่ม โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่ม โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธิดา พรมสร (2563: 6) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยครั้งนี้ เมื่อพิจารณาพร้อมกับผลงานวิจัยอื่นที่สอดคล้องกัน จะเห็นได้ว่าการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษามีการจัดประชุมครูและบุคลากรเพื่อวางแผนการนิเทศภายในร่วมกันและ เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร และกำกับติดตามผลการนิเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการนิเทศภายใน สถานศึกษาตลอดจนสร้างขวัญ และกำลังใจให้ครูมีความศรัทธาในวิชาชีพครู ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของจอมพงศ์ มงคลวนิช (2555: 136) กล่าวว่าหัวใจหลักของการนิเทศภายในโรงเรียน คือ กระบวนการทำงานร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษาโดยยึดเป้าหมายหลัก คือ คุณภาพของนักเรียน ผู้บริหารต้องยอมรับว่าการนิเทศการสอนเป็นงานความรับผิดชอบของผู้บริหารโดยตรง มีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบเน้นบรรยากาศแบบประชาธิปไตยสร้างขวัญและกำลังใจให้เกิดความเชื่อมั่นและภาคภูมิใจในความสามารถของตนซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

นอกจากนี้อาจเป็นผลมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ให้ความสำคัญกับการนิเทศและติดตามสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากข้อมูลคู่มือการนิเทศภายในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล (2562ข: 2) ซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์การนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ดังนี้ การจัดการศึกษาในสถานศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นคนดีเก่ง มีความสุขทำประโยชน์ให้ส่วนรวมและให้มีคุณภาพตามเป้าหมายการจัดการศึกษาของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพและบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจำเป็นต้องมีการนิเทศซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในกระบวนการการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ส่งผลให้การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยจึงขออภิปรายผลเป็นรายด้านดังนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแนะนำการใช้เอกสารประกอบหลักสูตร เพื่อให้ครูสามารถนำไปจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การแนะนำให้ปรับปรุงหลักสูตรในรายวิชาให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ทั้งนี้เป็นเพราะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลเห็นความสำคัญในส่วนของหลักสูตรเป็นอย่างมาก เนื่องด้วยการนิเทศการสอนด้านการหลักสูตรเป็นการแนะนำช่วยเหลือ โดยใช้วิธีต่าง ๆ แนะนำให้กับครูผู้สอนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ ตลอดจนการวัดผลและประเมินผล และการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตร เพื่อให้ครูผู้สอนเกิดความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติงานที่มีความเกี่ยวข้องกับหลักสูตรไปใช้ได้ถูกต้อง มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับคนธรรมณ เกษงาม (2558: 23) ที่กล่าวว่า การนิเทศการสอนด้านหลักสูตรและการนำไปใช้เป็นการช่วยเหลือให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจมีความสามารถนำเทคนิควิธีการในการใช้หลักสูตรอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับภาวดี หินขาว (2555: 30) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้หลักสูตรมีความสำคัญในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะหลักสูตรเป็นตัวกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาหลักสูตรทั้งยังต้องสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของเนตรชนก รัตนพงษ์ (2558: 73) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการการพัฒนาบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 สังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการการพัฒนาบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 สังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมาก

ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมกับวิทยากรที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน รองลงมา คือ การแจ้งผลการนิเทศเพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง โดยการเข้ารับการอบรม การประชุมสัมมนาทาง

วิชาการ หรือวิธีการอื่น ๆ ทั้งนี้เป็นเพราะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมองว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการแนะนำช่วยเหลือโดยใช้วิธีการที่หลากหลายให้กับครูผู้สอนให้สอดคล้องกับความต้องการและความแตกต่างของผู้เรียน จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ครูผู้สอนเกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้บรรลุผลตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เนรัญชญาดา หอมทิพย์ (2557: 70) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับภาวดี หินขาว (2555: 43) ที่กล่าวว่า ด้านกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้กับผู้เรียนเพื่อให้ ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้ตามจุดหมายของหลักสูตร โดยเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับงานวิจัยของคณธรรณ เกษงาม (2558: 70) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการนิเทศการสอนของครูสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการนิเทศการสอนของครูสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการทำมีการเก็บบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน รองลงมา คือ การส่งเสริมให้ครูรู้จักคิดค้นสร้างสรรค์สื่อหรือวิธีการใหม่ที่จะนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูในการผลิตสื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เป็นเพราะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลเห็นความสำคัญของการใช้สื่อการเรียนการสอนในกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา จันทะพันธ์ (2554: 54) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการการนิเทศการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองจอกกรุงเทพฯ ผลวิจัยพบว่า ความต้องการการนิเทศการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองจอกกรุงเทพฯ โดยภาพรวมและรายด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิทยา ผึ้งชลจิตร (2558: 59) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความต้องการการนิเทศภายในของครูในกลุ่มเครือข่ายที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต3 ผลวิจัยพบว่า ความต้องการการนิเทศภายในของครูในกลุ่มเครือข่ายที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต3 โดยภาพรวมและรายด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพร วัตถุ (2560: 57) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดจันทบุรี ผลวิจัยพบว่า การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมและรายด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น

รายชื่อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การให้คำแนะนำในการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังจบบทเรียน รองลงมา คือ การจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบ วิธีการประเมินผลการเรียนอย่างเป็นระบบ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การส่งเสริมให้ครูได้รับความรู้ เทคนิคการวิเคราะห์ผลการสอนเพื่อนำผลไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ทั้งนี้เป็นเพราะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลเห็นความสำคัญของการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน ซึ่งการวัดผลและประเมินผล เป็นกระบวนการทางการเรียนการสอนที่สามารถทำให้ผู้สอนทราบผู้เรียนว่าประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือไม่เกิดประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับสมนึก ภัททิยธนี (2558: 16) ที่กล่าวว่า การวัดผลที่ดีต้องยึดหลักการวัดตามวัตถุประสงค์ใช้เครื่องมือวัดที่ดีมีความเหมาะสม เทียบตรงและประเมินผลการวัดได้ถูกต้องเกิดประโยชน์ได้เต็มที่ในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภาวดี หินขาว (2555: 55) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการนิเทศการสอนของครูและแนวทางการพัฒนาการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนโพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 18 ผลวิจัยพบว่า ความต้องการการนิเทศการสอนของครูในโรงเรียนโพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพร วัตถุ (2560: 58) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดจันทบุรี ผลวิจัยพบว่า การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมและรายด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับมาก

2. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา

2.1 เปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิวพร กลีบคล้าย (2559: 7) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาแนวทางความพอใจของครูต่อการนิเทศภายในงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ศูนย์เครือข่ายที่ 10 ชุมพวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ผลวิจัยพบว่า ผลการนิเทศภายในงานวิชาการของครูสถานภาพโดยทั่วไป คือ ระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน เนื่องมาจากกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีขึ้นสร้างความพึงพอใจให้กับครูเพราะการนิเทศภายในสถานศึกษามีส่วนช่วยเหลือให้ครูเกิดการพัฒนา มีความสามารถในการวิชาชีพของตนเองแม้ว่าครูจะมีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษณม อุปะการกิจ (2559: 9) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาแนวทางความคิดเห็นต่อการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตการศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลวิจัยพบว่า การจำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ครูในโรงเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงาน

นิเทศภายในของโรงเรียนไม่แตกต่างกันเหตุผลเพราะโรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมการนิเทศอย่างมีขั้นตอน มีการส่งเสริมการอบรม และพัฒนาวิชาชีพให้แก่ครูทุกคน มีการส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งส่งผลให้การดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธิดา พรหมศร (2563: 6) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ผลวิจัยพบว่า การจำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า งานนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นงานที่ต้องควบคู่ไปกับการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมในการทำงานเห็นความแตกต่างระหว่างบุคคลยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีการวางแผนการปฏิบัติงานที่ดีซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความเข้าใจกระบวนการและตระหนัก เห็นความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยครูสามารถจัดการศึกษาได้ตามจุดประสงค์ของการนิเทศภายในสถานศึกษาจึงส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและพัฒนาวิชาชีพครูได้อย่างแท้จริง ทำให้ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

2.2 เปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอน ครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล มีครูความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเมธิณี สะไร (2560: 74) ได้ทำการวิจัย เรื่องการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหพัฒนา อำเภอรือเสาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหพัฒนา อำเภอรือเสาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องมาจากข้าราชการที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่าสามารถใช้ความรู้ในการวางแผนจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นแบบแผนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดได้ดี อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรรัตน์ พลอาจ (2560: 8) ได้ทำการวิจัย เรื่องความพึงพอใจของครูต่อการนิเทศภายในโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครูต่อการนิเทศภายในโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจาก ความพึงพอใจเป็นการแสดงออกถึงความรู้สึทางบวกโดยอาศัยประสบการณ์ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจเกิดขึ้นจากความคาดหวัง เพื่อให้รู้สึก

มั่งคั่งและปลอดภัยซึ่งได้รับการตอบสนองตามความต้องการของตนทำให้เกิดความพึงใจและมีความสุข และสอดคล้องกับงานวิจัยของปนัดดา ศิริพัฒนกุล (2558: 65) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด ผลการวิจัยพบว่า บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากผลการวิจัยที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะผู้ที่มีประสบการณ์เป็นผู้ที่ได้รับการนิเทศกว่าส่งผลให้การรับรู้ข้อมูล เข้าใจกระบวนการปฏิบัติงานการนิเทศภายในสถานศึกษาได้มากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย นั่นคือครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่าสามารถใช้ความรู้ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผลได้ดีกว่า โดยสามารถปฏิบัติงานร่วมกิจกรรมการนิเทศภายในของสถานศึกษาได้ดีกว่า เข้าใจกิจกรรม กระบวนการ ขั้นตอน การปฏิบัติงาน ทำให้เกิดทักษะ เกิดการรับรู้ รวมถึงความเปลี่ยนแปลงไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงสามารถปฏิบัติต่อการทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ เพราะเข้าใจกระบวนการดำเนินงานมาตั้งแต่ต้น และสัมผัสอยู่นานจนเกิดความเชี่ยวชาญ ทำให้พฤติกรรมในการปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาได้ดีกว่าคนที่มีความรู้หรือเข้ามาสัมผัสเพียงช่วงเวลาสั้นๆ ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยครั้งนี้ ประสบการณ์ในการทำงานมีผลต่อระดับความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา จึงทำให้มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาแตกต่างกัน

2.3 เปรียบเทียบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร จำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ความคิดเห็นของครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับความคิดเห็นของครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลางมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านการจัดการเรียนการสอน มีความแตกต่างจำนวน 3 คู่ คือ ครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของถิรวัฒน์ ลัมพาพงษ์ (2555: 32) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ได้ศึกษาการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาประถมศึกษาแห่งชาติเขตการศึกษา 12 กรณีศึกษากลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 4 ชั้นจำแนกตามขนาดสถานศึกษามีผลต่อการดำเนินงานนิเทศภายในแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของโกวิท สรวงทง (2541 อ้างถึงใน ถิรวัฒน์ ลัมพาพงษ์, 2555: 31) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการการนิเทศของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการการนิเทศการสอนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าความต้องการการนิเทศการสอนของครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความต้องการการนิเทศการสอนแตกต่างกัน คือครู

โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมีความต้องการการนิเทศการสอนมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่และครูผู้สอนโรงเรียนขนาดกลางความต้องการการนิเทศการสอนมากกว่าครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่

จากผลการวิจัยที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่า ครูที่อยู่ในสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะสถานศึกษาแต่ละขนาดมีบริบทที่แตกต่างกัน ทำให้การปฏิบัติงานการนิเทศภายในสถานศึกษา รูปแบบ มีความแตกต่างกัน โรงเรียนขนาดเล็กจะเป็นไปแบบกัลยาณมิตร แบบพี่น้อง ใกล้ชิดกัน ส่วนขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษก็จะ เป็นแบบที่มีระบบ กระบวนการชัดเจนกว่า ขึ้นอยู่กับบริบทของสถานศึกษา นอกจากนี้ยังเกี่ยวกับ ปัจจัยที่เข้ามาสนับสนุนการดำเนินงานด้วย เช่น จำนวนงบประมาณ จำนวนบุคลากร การมีส่วนร่วม ของชุมชน สื่อ อุปกรณ์และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ซึ่งส่วนมากสถานศึกษาที่มีขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษจะมีความพร้อมกว่าสถานศึกษาขนาดเล็กทั้งในด้านงบประมาณ จำนวนบุคลากร การส่งเสริมสนับสนุนจากชุมชน/เครือข่ายผู้ปกครอง สื่ออุปกรณ์ อาคารสถานที่ ประกอบกับสถานศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษสามารถแต่งตั้งคณะทำงานและ มอบหมายให้ครูได้ปฏิบัติงาน กิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน สามารถ ร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผนการปฏิบัติงานและออกแบบกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย เพราะมีบุคลากร จำนวนมากกว่า รวมทั้งในเรื่องของงบประมาณก็มีเพียงพอที่นำไปใช้ในการดำเนินงานให้สัมฤทธิ์ผล ไม่ว่าจะเป็นการจัดอบรมเข้ารับการนิเทศให้กับบุคลากร การเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้ การสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาดูงาน สิ่งเหล่านี้ที่กล่าวมามีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของการนิเทศภายในสถานศึกษาทาง ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียน การสอน และด้านการวัดและประเมินผล จึงส่งผลให้ครูที่อยู่ในสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะและการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การนำผลการนิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ปรับปรุงเพื่อให้มีความสอดคล้องกับ บริบทของสถานศึกษา ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ควรจัดกิจกรรมส่งเสริม ให้ครูศึกษาทำความเข้าใจเอกสารประกอบหลักสูตร คู่มือการสอน แผนการสอน หนังสือเรียน จัดหา คู่มือหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรมาบริการแก่ครูและผู้บริหารให้คำปรึกษาให้ผู้บริหารและ ครูได้รับการอบรม สัมมนา หรือหาแนวทางสนับสนุนให้การนิเทศภายในสถานศึกษามีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น

1.2 การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง โดยการเข้ารับการอบรม การประชุมสัมมนาทางวิชาการหรือวิธีการอื่น ๆ ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำบันทึกการสอน จัดเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสาธิตวิธีการสอนแก่ครูและผู้บริหารจัดให้มีการนิเทศ ติดตามกำกับการสอนด้วยวิธีการสังเกตการณ์สอน และวิธีการอื่น ๆ

1.3 การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูในการผลิตสื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ควรส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนตามความต้องการของครูและนักเรียนและผู้บริหารสนับสนุนการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาผลิตหรือใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน

1.4 การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ด้านการวัดผลประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การส่งเสริมให้ครูได้รับความรู้ เทคนิคการวิเคราะห์ผลการสอนเพื่อนำผลไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล และการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล

1.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมของครูในการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน

1.3 ควรศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคของครูในการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2555). การบริหารงานวิชาการภายในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: เมธีทีปส์.
- กรมวิชาการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรวิทย์ เกษบรรจง. (2556). “ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อกรณีศึกษาภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1”.
- วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. 5(2), 56-68.
- กรทอง จิระเดชากุล. (2550). **คู่มือกรณีศึกษาภายในโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร: อักษร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553**. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้. (2562) **แนวทางการนิเทศติดตามเพื่อส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้**. อุบลราชธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1.
- กลุ่มนิเทศติดตามประเมินผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล. (2562). **คู่มือกรณีศึกษาภายใน**. สตูล: โรงพิมพ์เมืองสตูล.
- กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา. (2555). **คู่มือกรณีศึกษาภายในโรงเรียน**. สุราษฎร์ธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11.
- กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินทร์ นามวรรณ. (2554). **การบริหารวิชาการและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้**. มหาสารคาม: อภิชาตการพิมพ์.
- กาญจนา เกียรติประวัติ. (2552). **นวัตกรรมทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กาญจนา จันทะพันธ์. (2554). **ความต้องการนิเทศการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร**. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กิกเกษม อุปการะกิจ. (2559). **ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตการศึกษามัธยมศึกษา เขต 2** (Online). http://www.edu-journal.ru.ac.th/AbstractPdf/2560-2-11510846195_5814470631.pdf, 20 มิถุนายน 2562.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2548). **เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและนวัตกรรม**. กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์.
- _____. (2556). **สื่อการสอนและฝึกอบรมจากสื่อพื้นฐานถึงสื่อดิจิทัล**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติมา ปรีดีดิลก. (2552). **การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร: อักษรพัฒนา.

- โกวิทย์ สรวงท่าไม้. (2541). การศึกษาความต้องการและการได้รับการตอบสนองความต้องการ การนิเทศการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด จันทบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คนธวรรณ เกษงาม. (2558). ความต้องการการนิเทศการสอนของครูสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จรูญ แก้วเอียน. (2555). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษากลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมีอาชีพ. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2554). การศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน: การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเทคโนโลยีสยาม.
- _____. (2555). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: วีพรีนท์ (1991).
- จักรกฤษ สมศิลา. (2557). การศึกษารูปแบบที่เหมาะสมของกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: บุ๊ค พอยท์.
- จิตติมา วรรณศรี. (2557). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- ฉวีวรรณ ไชยพิเศษ. (2561). รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรมตามแนวทาง ศาสตร์พระราชา (Online). http://www.ska2.go.th/reis/data/research/25611231_105402_0653.pdf, 2 ตุลาคม 2562.
- ขวลิต แข่งทอง. (2559). เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่องสื่อการเรียนการสอน (Online). http://www.stjohn.ac.th/polytechnic/stpoly/rbm/file_ar/54016.pdf, 25 มีนาคม 2563.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. (2551). ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียน การสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชาคริยา ชายเกลี้ยง. (2562). “รูปแบบการนิเทศแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการวิจัยของครูระดับ มัธยมศึกษา”. วารสารมหาจุฬานาครทรรศ. 6(10), 5344-5361.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2559). การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เชษฐา ทองยิ่ง. (2563). ปัญหาครู ปัญหาที่รอการปฏิรูป (Online). https://www.parliament.go.th/ewtdadmin/ewtd/parliament_parcy/ewtd_dl_link.php?nid=37409, 29 กันยายน 2563.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2553). การออกแบบพัฒนาโปรแกรมบทเรียนและบทเรียนบนเว็บ. พิมพ์ครั้งที่ 14. ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ทัศนทิมา พงษ์พรม. (2558). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหาร
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐพร วัฒน. (2560). การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดารณีย์ พยัคฆ์กุล และวีระศักดิ์ ชมภูคำ. (2559). “การพัฒนาสมรรถนะการนิเทศการศึกษาสู่ความเป็น
ศึกษานิเทศก์มืออาชีพ”. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น. 10(4), 161-174.
- ดิเรก คชชะ. (2555). ความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี. สุพรรณบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี.
- ตริยา ชาเสน. (2556). ความต้องการการนิเทศภายในของครูในโรงเรียนอนุบาลสังขละบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 3. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ถิรวัฒน์ ลัมพางษ์. (2555). การศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการนิเทศงานวิชาการ
ของ โรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทรงพล เจริญคำ. (2559). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โอ เอ พรี้น
ติ้งเฮาส์.
- ทิวต์ มณีโชติ. (2554). การพัฒนาสมรรถนะ ตัวชี้วัด และเครื่องมือวัดด้านการวัดและประเมินผล
การศึกษาของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ทิตินา แคมมณี. (2560). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2550). การบริหารงานบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
_____. (2554). พฤติกรรมบุคคลในองค์กร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เจริญพัฒน์.
- ธนันท์ คณะรมย์. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามรูปแบบการนิเทศภายในกับ
ความต้องการการนิเทศภายในของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ธัญมัย แฉล้มเขตต์. (2558). การพัฒนางานนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน
บางกะปิ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธีรศักดิ์ เลื่อยไธสง. (2550). การนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: ธนรัชการพิมพ์.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารทางการศึกษา ยุคปฏิรูปการศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง.

- นคร เสรีรักษ์ และภรณ์ ติราชภูมิวิเศษ. (2555). **วิจัยไม่ใช่เรื่องยาก**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นพพงศ์ คงประจักร. (2556). **การนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- เนตรชนก รัตนพงษ์. (2558). **ความต้องการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 2 สังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง 2 จังหวัดชลบุรี**. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เนรัญญาดา หอมทิพย์. (2557). **ความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี**. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ปนัดดา ศิริพัฒนกุล. (2558). **การศึกษายาทบทวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ปนัดดา หมอยา และธรรณ นามวรรณ. (2561). “การพัฒนาระบบการนิเทศแบบเสนอแนะในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24”. **วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**. 15(69), 52-61.
- ประภาพรณ รักเลี้ยง. (2556). **หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา**. พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพมหานคร.
- ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ. (2557). **การนิเทศการศึกษา**. ราชบุรี: ศรีอักษร.
- พรรณี ชุทัย. (2555). **จิตวิทยาการเรียนการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: เสริมสินพรเพรสส์เท็ม.
- พัชรินทร์ ช่วยศิริ. (2554). **การศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี**. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสารมิตร.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2557). **หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา = Measurement evaluation**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: แฮาส์ ออฟ เคอร์มิสท์.
- พิทยา ฝั่งชลจิตร . (2558). **ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูในกลุ่มเครือข่าย 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3**. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- พิมพ์จันทร์ อุบลภาพ. (2560). **ความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร.** (Online). http://www.edujournal.ru.ac.th/AbstractPdf/2560-2-1_1510719525_is-bkk7-sec6-0011.pdf, 20 กันยายน 2563.
- เพิ่มพูน ร่มศรี. (2558). **การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ภณทิรา สุภาร. (2558). “รูปแบบการบริหารจัดการนิเทศการศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21”. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*. 24(1), 26-27.
- ภาวดี หินขาว. (2555). **ความต้องการการนิเทศการสอนของครูและแนวทางการพัฒนาการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนโพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18.** งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2556). **การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มนตรี แยมกสิการ. (2551). “เกณฑ์ประสิทธิภาพในงานวิจัยและพัฒนาสื่อการสอน : ความแตกต่าง 90/90 Standard และ E1 / E2”. *วารสารศึกษาศาสตร์*. 19(1), 1-16.
- มนทิพย์ ทรงกิตติพิศาล. (2552). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มนูญ อรุณไพโรจน์ และคณะ. (2553). **การนิเทศการสอนในระดับประถมศึกษา.** นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เมธินี สะไร. (2560). **การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหพัฒนา อำเภอรือเสาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1.** การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ยุกตนันท์ หวานจำ. (2555). **การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอควนหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประทุมธานี เขต 1.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีธบุรี
- ยุพิน ยืนยง. (2553). **การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบหลากหลายวิธีการเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครู เขตการศึกษา 5 อัครสังฆมณฑล.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รัชตา ธรรมเจริญ. (2554). **องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การเป็นโรงเรียนเอกสารสอนศาสนาอิสลามยอดเยี่ยมเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้.** *วารสารศึกษาศาสตร์*. 4 (มิถุนายน-กันยายน), 73-85.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). **พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.** กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์.

- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2551). การพัฒนารูปแบบการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- _____. (2557). การนิเทศการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. สงขลา: เทมการพิมพ์.
- โรงเรียนราชประชาสถาสัย ฝ่ายมัธยม รัชดาภิเษกในพระบรมราชูปถัมภ์. (2554). คู่มือการนิเทศ
ภายใน. สมุทรปราการ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6.
- ละออง รักนา. (2557). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. 24(1), 26-27.
- วชิรา เครือคำอ้าย. (2558). การนิเทศการศึกษา. เชียงใหม่: ส.การพิมพ์.
- _____. (2562). “การพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง
เพื่อส่งเสริมศักยภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21”. วารสารสมาคมนักวิจัย. 24(1), 121-122.
- วรรณพงษ์ ศิริเจียรนัย. (2555) การศึกษาความจำเป็นและความต้องการนวัตกรรมสื่อการเรียน
การสอน ในการปฏิรูปการศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณิ โคพิชัย. (2551). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ผ่านสมการผ่าน
สื่อคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียด้วยวิธีการเรียนแบบแข่งขันกับวิธีการเรียนแบบร่วมมือของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1. การค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
สารคาม.
- วราภรณ์ ศรีวิโรจน์. (2558). เอกสารประกอบการเรียนการสอนรายวิชา 1022230 หลักการ
จัดการเรียนรู้. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- วัชร่า เล่าเรียนดี. (2556). การนิเทศการสอนและการได้ซการพัฒนาวิชาชีพ: ทฤษฎี กลยุทธ์สู่
การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 12. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิชัย มานะพิมพ์. (2556). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียน ระดับ
มัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา: กระบวนทัศน์ใหม่การพัฒนา.
กรุงเทพมหานคร: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- วิวรรณ จันทรเทพย์. (2553). การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้
ร่วมกันเป็นทีมเพื่อพัฒนาสมรรถนะการออกแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการ
แบบสหวิทยาการ สำหรับครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วีรศักดิ์ วงศ์อินทร์. (2557). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วีระยุทธ ชาทะกาญจน์. (2552). เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามีอาชีพ.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์. (2557). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริพร สระทองหน. (2558). แนวทางการบริหารวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4. ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2552). การบริหารตลาดยุคใหม่ฉบับปรับปรุงใหม่ปี 2552. กรุงเทพมหานคร: ธรรมสาร.
- ศิวพร กลับคล้าย. (2559). แนวทางความพึงพอใจของครูต่อการนิเทศภายในงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ศูนย์เครือข่ายที่ 10 ชุมพวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 (Online). http://www.edu-journal.ru.ac.th/mAbstractPdf/2560-2-12_1511321905_5822475422.pdf, 15 กุมภาพันธ์ 2564.
- ศุภกร สืบเสาะ. (2555). ความต้องการความช่วยเหลือด้านวิชาการของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ธีรวิภา มุณี. (2557). แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ พื้นที่จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- สกาวรัตน์ ไกรมาก. (2561). การนิเทศด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. พะเยา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2.
- สงัด อุทรนันท์. (2550). การนิเทศการศึกษา หลักการทฤษฎีและการปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: มิตรสยาม.
- สมคิด บางโม. (2558). องค์การและการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: วิทย์พัฒน์.
- สมจินตนา แสงทอง. (2562). แนวทางการส่งเสริมการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูในโรงเรียนวัดปรกเจริญ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2558). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 10. กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: บุคพ้อยท์.
- _____. (2557). การบริหารจัดการในห้องเรียน (Classroom Management). กรุงเทพมหานคร: ทริปเพิล เอ็ดดูเคชั่น.
- สันติบุญ บุญภิรมย์. (2553). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บุคพ้อยท์
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. (2555). คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน. ปทุมธานี: กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล. (2560). **ภารกิจ บทบาทและอำนาจหน้าที่ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล** (Online). http://www.sesao.go.th/web57/data_1.php?id_group=104& name_group= โครงสร้างองค์กร, 16 พฤษภาคม 2563
- _____. (2562ก). **แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2562 – 2565 (ฉบับทบทวน)**. สตูล: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล.
- _____. (2562ข). **กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล** (Online). <http://www.https://www.nitessatun.net/ชั้นหนังสือกลุ่มนิเทศ>, 16 พฤษภาคม 2562
- _____. (2563). **ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา**. สตูล: โรงพิมพ์เมืองสตูล.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **การกำกับติดตามการนิเทศและประเมินการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- _____. (2553). **การกำกับติดตามการนิเทศและประเมินการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- _____. (2562). **การกำกับติดตามการนิเทศและประเมินการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. (2562). **สำนักข่าวอิศรา** (Online). <https://www.isranews.org/component/content/article/18823>, 20 กุมภาพันธ์ 2563.
- สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน. (2553). **คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้**. พระนครศรีอยุธยา: เทียนวัฒนาพรินต์ติ้ง
- สิทธิ์ ชีรสรณ์. (2552). **เทคนิคการเขียนรายงานการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิทธิพล พรหมินทร์. (2553). **รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน เขต 2**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2554). **วิธีสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน**. กรุงเทพมหานคร: 9199 เทคนิคพรินต์ติ้ง.
- สุดารัตน์ พลอาจ. (2560). **ความพึงพอใจของครูต่อการนิเทศภายในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร** (Online). http://www.edujournal.ru.ac.th/AbstractPdf/2560-2-1_1511322314_is-bkk7-sec3-0058.pdf, 20 กุมภาพันธ์ 2563.
- สุทนต์ ศรีไสย. (2555). **หลักการนิเทศการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทธิรัตน์ สุทนต์. (2558). **ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูในสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช**. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุเทพ อ่วมเจริญ. (2557). **การพัฒนาหลักสูตร: ทฤษฎีและการปฏิบัติ**. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- สุธิดา พรมศร. (2563). **ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร** (Online). <https://www.publication.npru.ac.th/bitstream/123456789/1236/1.pdf>, 25 พฤษภาคม 2564.
- สุนันทา สบายวรรณ. (2555). **การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2556). **ผู้บริหารโรงเรียน: บทบาทและความท้าทายในยุคปฏิรูปการศึกษาไทยในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561)**.แพร่: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2.
- สุรรัตน์ พลอาจ (2560). **ความพึงพอใจของครูต่อการนิเทศภายในโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร** (Online). http://www.edu-journal.ru.ac.th/AbstractPdf/2560-2-1_1511322314_is-bkk7-sec3-0058.pdf, 16 มิถุนายน 2564.
- สุรรัตน์ หลิมเล็ก. (2558). **ทักษะการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ไสว เครือรัตน์ไพบูลย์. (2550). **ความต้องการการนิเทศของข้าราชการครูโรงเรียนวัดแสงสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี**. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- อนงค์ จันทร์หอม. (2560). **กระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มตำบลยางหัก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี**. นครปฐม: พิมพ์ลักษณะ.
- อนินทิกา อินทรา. (2557). **กระบวนการนิเทศภายในของโรงเรียนเขตตำบลภูหอ อำเภอภูหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2**. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- อัจฉรา จงดี. (2560). **การศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อัญชลี โพธิ์ทอง. (2557). **หลักการและทฤษฎีการบริหาร**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อาหามะ ดือเร๊ะ. (2555). **การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- อำนวย พลรักษา. (2556). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 2**. สารนิพนธ์หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.

- Burton, W.H. and Brueckner, L.J. (1995). **Supervision: Associate Process**. New York: Appieton Century Crofts.
- Good, C.V. (1973). **Dictionary of Education**. New York: MCGraw - Hill.
- Krejcie, R.J., Martin, and Walden, J.C. (1983). **The Elementary school principlship for the 1980**. New York: Hlot, Rinehart and Winston.
- Lee, S.R. (1999). "Resarch Development, and Validation of a Principals Supervision". **Ed.D. Dissertation**. Kansas: State Univercity.
- Malone, K. (1994). **Introduction to Educational Leadership**. 5 th ed. New Jenssy: Prentice - Hall.
- Tilahun, B. (1998). **The Kind of School Supervision Needed in Developing: Administation**. Boston: Allyn and Eacon.

บุคลากรกรม

จิรัชญา ลิมานิ. (2563). ศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล. สัมภาษณ์, 23 พฤศจิกายน 2563. กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรอง ฐิติพรวิช ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ผู้เชี่ยวชาญ ด้านภาษาไทย
2. ดร.จกกล บัวแก้ว ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา
3. นางจิรัชฎา ลิมานี ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ
สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสตูล
ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา
4. นายสมศักดิ์ อาหลี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาบ้านควนล่อน
สถานที่ทำงาน สถานศึกษาบ้านควนล่อน
ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการบริหารสถานศึกษา
5. นางฮาปียะ หลงสลำ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาบ้านท่าแพ
สถานที่ทำงาน สถานศึกษาบ้านท่าแพ
ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการบริหารสถานศึกษา

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน งานบัณฑิตศึกษา โทร. ๑๖๘๙

ที่ สนส. ๑๖๑

วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรณรอง อธิติพรวนิช

เรื่องเดิม

ด้วยนางพรพรรณ ชูชื่น รหัส ๒๑๐๑๘๐๐๑๓ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

อาจารย์ ดร.พรณี ผุดเกตุ อาจารย์ที่ปรึกษา

ข้อเท็จจริง

ในการนี้ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องคุณภาพเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาราย นางพรพรรณ ชูชื่น พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

ข้อกฎหมาย

ข้อพิจารณา/เสนอแนะ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์วันฉัตร จารวรรณโน)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ตามที่งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ข้าพเจ้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณรอง จิตติพรณิช เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยของ นางพชรพรรณ ชูชื่น รหัส ๖๑G๐๔๘๐๐๑๓ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล” นั้น ข้าพเจ้าทราบรายละเอียดดังกล่าวแล้ว และพิจารณา

- ☒ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- ☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

(ลงชื่อ).....

(.....) ๗๗ ๗๗๗๗๗๗ จุฬาราชมนตรี

ตำแหน่ง.....

หน่วยงาน.....

ครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน งานบัณฑิตศึกษา โทร. ๑๖๘๘

ที่ สนส. ๑๖๐

วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.จกมล บัวแก้ว

เรื่องเดิม

ด้วยนางพรพรรณ ชูชื่น รหัส ๖๑6๑๘๐๐๑๓ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

อาจารย์ ดร.พรรณี ผุดเกตุ อาจารย์ที่ปรึกษา

ข้อเท็จจริง

ในการนี้ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องคุณภาพเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาราย นางพรพรรณ ชูชื่น พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

ข้อกฎหมาย

-

ข้อพิจารณา/เสนอแนะ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์วันฉัตร จารุวรรณโน)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ตามที่งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ข้าพเจ้า ดร.จงกล บัวแก้ว เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยของนางพชรพรรณ ชูชื่น รหัส ๖๑6๑๘๐๐๑๓ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล” นั้น ข้าพเจ้าทราบบรายละเอียดดังกล่าวแล้ว และพิจารณา

- ☒ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- ☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

(ลงชื่อ)..... จงกล บัวแก้ว

(..... ตำแหน่ง ขงกล บัวแก้ว) (.....)

ตำแหน่ง..... อาจารย์ ดร.

หน่วยงาน..... คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๓/๐๕๒

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสมศักดิ์ อาหลี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านควนล่อน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนางพชรพรรณ ชูชื่น รหัส ๖๑G๐๘๐๐๑๓ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

อาจารย์ ดร.พรรณี ผุดเกตุ อาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องคุณภาพเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาราย นางพชรพรรณ ชูชื่น พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วันฉัตร จารุวรรณโน)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๗๔๓๓ ๖๔๔๘

<http://bundit.skru.ac.th/>

ผู้ประสานงาน : นางพชรพรรณ ชูชื่น โทร. ๐๖ ๕๐๗๐ ๙๔๗๔

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ตามที่งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ข้าพเจ้า นายสมศักดิ์ อาหลี่ เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยของนางพชรพรรณ ชูชื่น รหัส ๖๑G๑๘๐๐๑๓ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล” นั้น ข้าพเจ้าทราบรายละเอียดดังกล่าวแล้ว และพิจารณา

- ☒ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- ☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

(ลงชื่อ).....

(.....(นายสมศักดิ์ อาหลี่).....)

ตำแหน่ง.....ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านควนล่อน.....

หน่วยงาน.....

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๓/๐๕๔

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางฮาบี๊ะ หลงสลา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่าแพ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนางพรพรรณ ชูชื่น รหัส ๖๑๖๑๔๐๐๑๓ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

อาจารย์ ดร.พรณี ผุดเกิด อาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องคุณภาพเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาราย นางพรพรรณ ชูชื่น พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วันฉัตร จารุวรรณโน)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๗๔๓๓ ๖๔๔๘

<http://bundit.skru.ac.th/>

ผู้ประสานงาน : นางพรพรรณ ชูชื่น โทร. ๐๖ ๕๐๗๐ ๙๔๗๔

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ตามที่งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ข้าพเจ้า นางฮาบี๊ะ หลงสลา เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยของนางพชรพรรณ ชูชื่น รหัส ๖๑G๑๘๐๐๑๓ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล” นั้น ข้าพเจ้าทราบรายละเอียดดังกล่าวแล้ว และพิจารณา

- ☒ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- ☐ ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๓/๐๕๕

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางจิรัชญา ลิมานิ ศึกษาพิเศษ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนางพชรพรรณ ชูชื่น รหัส ๖๑๖๑๘๐๐๑๓ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

อาจารย์ ดร.พรณี ผุดเกิด อาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องคุณภาพเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาราย นางพชรพรรณ ชูชื่น พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วันฉัตร จารุวรรณโน)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๗๔๓๓ ๖๔๔๘

<http://bundit.skru.ac.th/>

ผู้ประสานงาน : นางพชรพรรณ ชูชื่น โทร. ๐๖ ๕๐๗๐ ๙๔๗๔

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ตามที่งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ข้าพเจ้า นางจิรัชญา ลิมานิ เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยของนางพชรพรรณ ชูชื่น รหัส ๖๑G๐๘๐๐๑๓ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาคพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งดำเนินการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล” นั้น ข้าพเจ้าทราบรายละเอียดดังกล่าวแล้ว และพิจารณา

ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

(ลงชื่อ).....

นางจิรัชญา ลิมานิ

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการบริหาร

หน่วยงาน สพป. สตูล

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง

การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้สำหรับครูผู้สอน ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล
2. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์
 - 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล
 - 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา
3. การตอบแบบสอบถามฉบับนี้ไม่มีผลต่อผู้ตอบแต่ประการใด จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ตามสภาพความเป็นจริง
4. แบบสอบถามฉบับนี้ มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล

ขอขอบพระคุณในความกรุณาเป็นอย่างสูง

นางพัชรพรรณ ชูชื่น
นักศึกษาปริญญาโท

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

07 มี.ย. 2564

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. ระดับการศึกษา
 - () ปริญญาตรี
 - () สูงกว่าปริญญาตรี
2. ประสบการณ์ทำงาน
 - () น้อยกว่า 5 ปี
 - () 5 – 10 ปี
 - () มากกว่า 10 ปี
3. ขนาดสถานศึกษา
 - () ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 1 - 120 คน)
 - () ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121 - 600 คน)
 - () ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 601 - 1500 คน)
 - () ขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียน 1501 ขึ้นไป)

ตอนที่ 2

ความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสทูล

1. แบบสอบถามตอนนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของท่าน
2. แบบสอบถามตอนนี้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าซึ่งมีตัวเลือก 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง ความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องซึ่งตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุดและโปรดตอบ

ทุกข้อ

07 ส.ย. 2564

ข้อที่	ความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร	ระดับความคิดเห็นของครู				
		5	4	3	2	1
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร						
1	การให้คำปรึกษา แนะนำ และเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
2	การสนับสนุนให้ครู ชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารสารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อจัดทำและใช้หลักสูตรสถานศึกษา					
3	การส่งเสริมหรือสนับสนุน ให้มีการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรสถานศึกษา					
4	การแนะนำการใช้เอกสารประกอบหลักสูตร เพื่อให้ครูสามารถนำไปจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม					
5	การมีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา					
6	การสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมการนิเทศเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตร และพัฒนาหลักสูตร					
7	การแนะนำแนวทางในการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ					
8	การพัฒนาหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับสภาพชีวิตจริง สภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาในท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตรงกับความต้องการของผู้เรียน					
9	การแนะนำให้ปรับปรุงหลักสูตรในรายวิชาที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสอนที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นของโรงเรียน					
10	การให้คำปรึกษาแก่ครูเกี่ยวกับประเมินผลการใช้หลักสูตรได้อย่างถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์					
11	การให้ครูมีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียน					
12	การแนะนำให้ปรับปรุงหลักสูตรในรายวิชาให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน					
13	การส่งเสริมให้ใช้กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร					
14	การสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมการนิเทศประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียน					

ข้อที่	ความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกล เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน	ระดับความคิดเห็นของครู				
		5	4	3	2	1
15	การนำผลการนิเทศการใช้หลักสูตรโรงเรียนปรับปรุง เพื่อให้มีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน					
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน						
16	การกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนโดยให้ครู จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้					
17	การกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้อง กับบริบทของท้องถิ่น					
18	การจัดกิจกรรมหรือโครงการให้ความรู้ อบรม เกี่ยวกับ การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ					
19	การให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้					
20	การนิเทศการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง					
21	การส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง โดยการเข้ารับการ อบรม การประชุมสัมมนาทางวิชาการ หรือวิธีการอื่น ๆ					
22	การส่งเสริมให้ครูมีการควบคุมการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น					
23	การส่งเสริมการกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอน โดยให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้					
24	การส่งเสริมให้ครูมีการวัดและการประเมินผลการเรียน การสอน					
25	การส่งเสริมให้ครูชี้แนะแนวทางเพื่อเตรียมความพร้อม ในการรับการนิเทศการสอนแก่ครู					
26	การนิเทศการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง					
27	การให้ความช่วยเหลือครูเพื่อช่วยเหลือตนเองในการ ปรับปรุงการเรียนการสอน					
28	การแจ้งผลการนิเทศเพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุงการ จัดการเรียนการสอน					
29	การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมกับวิทยากรที่ เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน					

ข้อที่	ความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร	ระดับความคิดเห็นของครู				
		5	4	3	2	1
30	การส่งเสริมให้ครูมีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา					
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน						
31	การจัดหาและบริการวัสดุประกอบ และสื่อการเรียนการสอนแก่ครูอย่างเพียงพอและครบถ้วน					
32	การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการทำมีเก็บบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน					
33	การจัดให้มีศูนย์สื่อหรือศูนย์วิชาการของสถานศึกษา					
34	การส่งเสริมให้ครูรู้จักคิดคนสร้างสรรค์สื่อหรือวิธีการใหม่ที่จะนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
35	การแสวงหาแหล่งวิทยาการที่เป็นสื่อการสอนในชุมชนหรือในท้องถิ่น					
36	การติดตามและประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ					
37	การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้					
38	การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆอย่างต่อเนื่อง					
39	การให้มีกิจกรรมหรือโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการทำสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
40	การสนับสนุนงบประมาณสำหรับการทำสื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
41	การจัดหาคู่มือการผลิตสื่อสำหรับครูในสถานศึกษา					
42	การส่งเสริมให้ครูมีการผลิตสื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
43	การส่งเสริมให้ครูหาคุณภาพของสื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องนำไปใช้สอนจริง					
44	การส่งเสริมให้ครูมีการประเมินผลการใช้สื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้					
45	การจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูในการผลิตสื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					

ข้อที่	ความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกล	ระดับความคิดเห็นของครู				
		5	4	3	2	1
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล						
46	การจัดหาคู่มือการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรให้ครู					
47	การส่งเสริมการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้อย่างเป็นระบบ					
48	การให้คำแนะนำในการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการเรียนการสอน					
49	การให้คำแนะนำในการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังจบบทเรียน					
50	การจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบ วิธีการประเมินผลการเรียนอย่างเป็นระบบ					
51	การชี้แจงให้ครูเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ และวิธีการประเมินผลการเรียนอย่างชัดเจนเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกิจกรรมการประเมินผลการสอน					
52	การส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมการอบรมการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย					
53	การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้วิธีการ และเครื่องมือหลายๆ แบบในการประเมิน เพื่อให้ได้ข้อมูลในการประเมินอย่างเพียงพอ					
54	การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการนำเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลไปใช้อย่างมีคุณภาพ					
55	การส่งเสริมการทดลองใช้เครื่องมือการวัดผลประเมินผลก่อนนำไปใช้จริง					
56	การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการวัดผลหรือเครื่องมือที่ใช้วัด					
57	การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการเลือกเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลมาใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับชั้น					
58	การส่งเสริมให้ครูมีการวัดและประเมินผลด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน					

ข้อที่	ความคิดเห็นของครูต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกล 59	ระดับความคิดเห็นของครู				
		5	4	3	2	1
	การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการการ สร้างเครื่องมือวัดตัวชี้วัดการเรียนรู้เป็นรายสาระการ เรียนรู้					
60	การส่งเสริมให้ครูได้รับความรู้ เทคนิคการวิเคราะห์ผล การสอนเพื่อนำผลไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการ เรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ					

ภาคผนวก ง
การหาคุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 14 ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อความเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาตาม
ความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล

ข้อที่	ขอบข่ายการนิเทศภายในสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
		คนที่						
		1	2	3	4	5		
ด้านการพัฒนาหลักสูตร								
1	ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษา แนะนำ และเชิญวิทยากรจากภายนอก มาให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครู ชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการ แสวงหาข้อมูลข่าวสารสารสนเทศ เกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อจัดทำและใช้ หลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสถานศึกษาการส่งเสริมหรือ สนับสนุน ให้มีการประชาสัมพันธ์การใช้ หลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4	ผู้บริหารสถานศึกษาการแนะนำการใช้ เอกสารประกอบหลักสูตร เพื่อให้ครู สามารถนำไปจัดการเรียนรู้ได้อย่าง เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการ นิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้ หลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
6	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูเข้า ร่วมการนิเทศเพื่อประเมินผลการใช้ หลักสูตร และพัฒนาหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
7	ผู้บริหารสถานศึกษาการแนะนำแนวทางใน การจัดทำแผนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ	-1	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
8	ผู้บริหารสถานศึกษาการพัฒนาหลักสูตร ให้เชื่อมโยงกับสภาพชีวิตจริง สภาพ ปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาใน ท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตรง กับความต้องการของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	ขอบข่ายการนิเทศภายในสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
		คนที่						
		1	2	3	4	5		
ด้านการพัฒนาหลักสูตร (ต่อ)								
9	ผู้บริหารสถานศึกษาให้การแนะนำให้ปรับปรุงหลักสูตรในรายวิชาที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสอนที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
10	ผู้บริหารสถานศึกษามีการได้รับช่วยเหลือหรือให้คำปรึกษาแก่ครูเกี่ยวกับประเมินการใช้หลักสูตรได้อย่างถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
11	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูการมีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
12	ผู้บริหารสถานศึกษาให้การแนะนำให้ปรับปรุงหลักสูตรในรายวิชาให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
13	ผู้บริหารสถานศึกษาให้การส่งเสริมให้ใช้กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
14	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมการนิเทศประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียน	+1	+1	-1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
15	ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการนิเทศการใช้หลักสูตรโรงเรียนปรับปรุงเพื่อให้มีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ด้านการจัดการเรียนการสอน								
16	ผู้บริหารสถานศึกษากำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนโดยให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
17	ผู้บริหารสถานศึกษากำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	ขอบข่ายการนิเทศภายในสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
		คนที่						
		1	2	3	4	5		
ด้านการจัดการเรียนการสอน (ต่อ)								
18	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมหรือโครงการให้ความรู้ อบรม เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
19	ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
20	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
21	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง โดยการเข้ารับการอบรม การประชุมสัมมนาทางวิชาการ หรือวิธีการอื่น ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
22	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการควบคุมการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
23	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนโดยให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	-1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
24	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน	-1	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
25	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูชี้แนะแนวทางเพื่อเตรียมความพร้อม ในการรับการนิเทศการสอนแก่ครู	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
26	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	+1	+1	-1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
27	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือครูเพื่อช่วยเหลือตนเองในการปรับปรุงการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	ขอบข่ายการนิเทศภายในสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
		คนที่						
		1	2	3	4	5		
ด้านการจัดการเรียนการสอน (ต่อ)								
28	ผู้บริหารสถานศึกษามีการแจ้งผลการนิเทศเพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุงการจัด การเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
29	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมกับวิทยากรที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน	+1	+1	-1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
30	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
ด้านสื่อการเรียนการสอน								
31	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาและบริการวัสดุประกอบ และสื่อการเรียนการสอนแก่ครูอย่างเพียงพอและครบถ้วน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
32	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการทำมีการเก็บบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
33	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีศูนย์สื่อหรือศูนย์วิชาการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
34	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูรู้จักคิดคนสร้างสรรค์สื่อหรือวิธีการใหม่ที่จะนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
35	ผู้บริหารสถานศึกษาแสวงหาแหล่งวิทยากรที่เป็นสื่อการสอนในชุมชนหรือในท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
36	ผู้บริหารสถานศึกษาจะได้มีการติดตามและประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	ขอบข่ายการนิเทศภายในสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
		คนที่						
		1	2	3	4	5		
ด้านสื่อการเรียนการสอน (ต่อ)								
37	ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	-1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
38	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
39	ผู้บริหารสถานศึกษาให้มีกิจกรรมหรือโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการทำสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
40	ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนงบประมาณสำหรับการทำสื่อการเรียนรู้	+1	+1	-1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
41	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดหาคู่มือการผลิตสื่อสำหรับครูในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
42	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการผลิตสื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
43	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูหาคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ก่อนนำไปใช้สอนจริง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
44	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการประเมินผลการใช้สื่อการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
45	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูในการผลิตสื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ด้านการวัดและประเมินผล								
46	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาคู่มือการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรให้ครู	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
47	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้อย่างเป็นระบบ	+1	+1	-1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	ขอบข่ายการนิเทศภายในสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5		
ด้านการวัดและประเมินผล (ต่อ)								
48	ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำในการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
49	ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำในการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังจบบทเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
50	ผู้บริหารสถานศึกษามีโครงการหรือกิจกรรมจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบ วิธีการประเมินผลการเรียนอย่างเป็นระบบ	+1	+1	-1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
51	ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แจงให้ครูเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ และวิธีการประเมินผลการเรียนอย่างชัดเจนเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกิจกรรมการประเมินผลการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
52	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมการอบรมการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
53	ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้วิธีการ และเครื่องมือหลายๆ แบบในการประเมิน เพื่อให้ได้ข้อมูลในการประเมินอย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
54	ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการนำเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลไปใช้อย่างมีคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
55	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการทดลองใช้เครื่องมือการวัดผลประเมินผลก่อนนำไปใช้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
56	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	ขอบข่ายการนิเทศภายในสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
		คนที่						
		1	2	3	4	5		
	ใช้เป็นส่วนหนึ่งของการวัดผลหรือเครื่องมือที่ใช้วัด							
57	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการเลือกเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลมาใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับชั้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
58	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการวัดและประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	+1	+1	-1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
59	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการการสร้างเครื่องมือวัดตัวชี้วัดการเรียนรู้เป็นรายสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
60	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้รับความรู้ เทคนิคการวิเคราะห์ผลการสอน เพื่อนำผลไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ	- 1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ตาราง 15 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล

รายการ	ค่าความเชื่อมั่น
การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู	0.95
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม = 30 คน	

ภาคผนวก จ
หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

เอกสารรับรองโครงการวิจัย
โดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ด้านการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

เลขที่ใบรับรอง : S0015B/64

ชื่อโครงการ : การนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสตูล

รหัสโครงการ : 015

ผู้ยื่นเสนอขอรับรองฯ : นางพัชรพรรณ ชูชื่น

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก : อาจารย์ ดร.พรณี ผดเกตุ

ประเภท : นักศึกษา

เอกสารที่รับรอง : 1. แบบเสนอโครงการวิจัย
2. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย
3. หนังสือยินยอมตนให้ทำการวิจัย
4. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
5. ผลสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์

วันที่รับรอง : 7 มิถุนายน 2564

ขอรับรองว่าโครงการดังกล่าวข้างต้น สามารถดำเนินการวิจัยโดยได้รับการยกเว้นการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ลงนาม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมวิทย์ ศิริธร)
กรรมการและเลขานุการ
คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ลงนาม
(อาจารย์ ดร.นราดี ชัยขวัญ)
ประธาน
คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

หมายเหตุ : จะต้องมีการจัดเก็บข้อมูลหนังสือยินยอมตนในการทำวิจัยให้กับผู้เข้าร่วมโครงการทุกคน